

Ovo nije Luce, ovo je Darija
koja bi voljela biti Luce.

"Priče nestašne gospođe" zagolicat će maštu i umjetnika i običnog čitatelja. Napisane su lepršavim stilom i dijalektalnom jezičnom punoćom. Čitaju se u jednom dahu i ostavljaju duboki dojam već proživljenog. Životne se slike i događaji okreću i jasno preslikavaju, sve trepće od životnog istančanog zapažanja. Ljubav je prisutna u svim segmentima i dok autorica pokušava sačuvati izvorni duh i karakter naših ljudi i njihovih životnih navika.

U svoje priče vješto unosi veliku dozu humora, ironije, samo-ironije i tako stvara jedno zanimljivo ležerno štivo koje će nas opustiti.

(Knjiga je BOMBA!!!)

Urednik Valerio Orlić

Cijena 100,00 kn / €13

DARIJA KOVAČIĆ BUJAS

DARIJA KOVAČIĆ BUJAS PRIČE NESTAŠNE GOSPODE

PRIČE NESTAŠNE GOSPODE

12.5.2022. na pregled

Darija Kovačić Bujas
Priče nestašne gospođe

Nakladnik
Hrvatsko književno društvo

Biblioteka
Književno pero

Za nakladnika
Erni Gigante Dešković

Urednik
Valerio Orlić

Recenzent
Siniša Matasović

Lektura
Ivan Šurlić

Grafički urednik
Valerio Orlić

Naslovnica
Zlata Hurtić Osmičić

Copyright © 2022. HKD&Darija Bujas

„CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem“

ISBN 978-953-8238- -

Darija Kovačić Bujas

**PRIČE NESTAŠNE
GOSPOĐE**

Rijeka, 2022.

* * *

ZORE TRAŽI LJUBAVNIKA

- Luce, ja mislim da tribam ljubavnika!

- Dobro misliš - odgovori ona Zori, razmišljajući o kavi i količini šećera. Ali odjednom je shvatila i, sva u čudu, brzopleto izustila:

- Čekaj! Zar ti nemaš ljubavnika?

- Odakle ti to da ja imam ljubavnika?

Sada se Luce već trebala pribrati. Nije smjela ništa izreći ali nije sigurna koliko bi to iznenadilo ili povrijedilo njezinu prijateljicu.

- A zašto misliš da ti treba ljubavnik?

- Nekako sam usamljena. Antonio legne kada dođe s posla, a svaki slobodan trenutak ide u vikendicu. Moram ti priznati kako nam se seks zadnjih godina može izbrojati na prste.

Luce nije dizala glavu, glumeći zainteresiranost sipanjem šećera u kavu. Nije željela da prijateljica vidi njezin iznenađen pogled, našla bi se u nezavidnoj situaciji. Kako objasniti taj pogled? Kako objasniti svoje iznenađenje time da Zora nije osjetila kako njezin muž ima ljubavnicu, za koju ona zna već pet godina?

Baš je razočarana. Bila je uvjerena kako Zore to zna i da ima ljubavnika, ali i Antonio to zna... za ljubavnicu. Svi sve znaju, ali svi šute i žive život koji su izabrali.

„Sada sam baš razočarana. Mislila sam da je Zorin brak jedan od rijetkih sretnih brakova koje poznajem.

Kad ono, ona ništa ne zna. Ma isto mislim, ipak kako je nešto saznala, idem krenuti od toga.“

- Al nešto sumnjaš?

Odjednom Zorina ramena nisu više bila ispravljena kako bi se vidjela nova tetovaža. Cijelo njezino tijelo počelo se skupljati u stolici, željela postati nevidljiva. Nevidljiva za cijeli svijet, a posebno za prijateljicu, da baš ona ne vidi njezino razočaranje kad to bude izgovarala.

- Da!

- Što? Tko?

Luce je i dalje pokušavala sakriti kako sve to zna već godinama.

- Jedna žena koja ima kuću blizu naše vikendice.

Nastao je muk.

A onda ju je upitala:

- Kako se osjećaš?

- Zanimljivo, nisam ni tužna ni ljuta. Zapravo sam smirena, sada shvaćam njegovo čudno ponašanje. Mislila sam, nešto sa mnom nije u redu.

- A zašto misliš kako je s tobom sve u redu ako ti muž ima ljubavnicu?

- Pa on je kreten, a ne ja.

- Ne! On je mudar. Ti mu kuvaš, čistiš, peglaš, a ona nije umorna i samim tim nije grintava. Lipo mu posluži za razonodu, sva vesela i prpošna. Aj, priznajmo, pošteno on tebe plaća!

- Kako to misliš?
- Aj, zapiši koliko mesečno trošiš na frizure, teretanu i sve svoje krpice. Može imati pet kućnih pomoćnica... Ali, Zore, pustimo sada to! Vratimo se na ljubavnika.
- Da, tribam tvoj savjet.
- Kako ću ti ja dati savjet? Ja nikada nisam imala ljubavnika, uvijek sam bila ljubavnica.
- Savjetuj me kako dalje.
- Ja li se želiš rastaviti?
- Da!
- I onda ćeš se vratiti materi s dicom i živila bi s njezinom penzijom ili, još gore, tribala bi raditi. A ti jedino di si se umorila zadnjih dvadeset godina je u teretani.
- Ma di ću raditi, dobit ću njegovu alimentaciju.
- Tebi par ijada kuna ne može pokriti mesečni trošak frizera.
- A šta ću onda?
- Lipo se ponašaj ko da ništa ne znaš! Uplati sebi Maldive i tamo se dobro provedi i ne mora nitko znati. Jer Split je mali grad i brzo bi ti muž saznao da imaš ljubavnika.

Zapamti, on je frajer kad ima ljubavnicu, a mi smo lakog morala kada imamo ljubavnika. Ali ni jedan muškarac nema žensku mudrost i to sada iskoristi. Mudro kreni u novi život, troši njegov novac i upoznaj sve zemlje sveta, a on neka ostane u svom mikrosvijetu, u vikendici s ljubavnicom.

* * *

DALMATINKA NA BIKIJADI

- Lipo smo se upicanile! - zaključí Luce i malo se promeškólji vozeći auto. - Isto si mogla malo kraću suknju, ta ti je ko da ideš u ginekologa.

- Šta joj fali? Idemo se zabavit na Bikijadu, a ne zavodit bikove! - uvrijeđeno odbrusi Vedrana.

- Bome, ne fali joj ništa, brate, ima i viška dobrih četiri prsta - Luce se slatko nasmije i utone u svoje misli.

Već je nekoliko godina rođak Boško zove posjetiti Bikijadu koju organizira u svojem selu. Treba mu volontera za ne potrošiti puno novca iz seoske blagajne, bolje rečeno iz svojeg novčanika.

Nije bilo slavlja u njezinu djetinjstvu, a da s roditeljima nije došla na selo. Sjeća se Boškova rođenja, bila je na njegovu krštenju, otac mu je priredio veliko slavlje kad se primao u pionire. A dobro nas je ugostio i kad je dao prisegu i postao Titov omladinac.

Ni krizmu nisu propustili, dobro se sjeća janjčića koji su se vrtjeli u dvorištu.

Njegov je otac poštovao vlast i njezine zakone, ali slavio je sve svece. Zato je bio u velikoj svađi s Boškom kad se upisao u Partiju. Govorio bi mu:

- Boško, sine moj, što će mi pop reć kad sazna da si u Partiji?

- Popravit ću ja njemu zvonik pa ćeš ti, ćaća moj, ići u raj!

Tako je on smirio ćaću, i stvarno, poslije nekoliko godina Boško je došao na vlast u selu i prvo je popravio zvonik, kako je i obećao. Zbog toga su ga zavoljele sve babe u selu. Naravno, kad je početkom devedesetih izišao iz Partije i priključio se HDZ-u, svi su glasali za njega, jer on je njihov Boško koji je napravio takav zvonik da su sva sela bila ljubomorna na njihov zvon.

Evo dobrih trideset godina Boška nitko nije skinuo s vlasti, odavno više nije u HDZ-u, a u kojoj je stranci sada, ona više ne zna, jer ih je promijenio nekoliko.

Mijenjaju se stranke, časne i popovi, ali Boško nije izgubio vlast!

- Neka meni moga rođe - naglas prozbori Luce.

- Znam, znam, cili ti je rod zaposlija u Općini. Ma nikako mi nije jasno, živi sto kilometra od Splita, čak u drugoj županiji, i ima sve veze na sudu i u Općini - u Vedraninom se glasu osjeti iskreno čuđenje.

- Ne zamaraj svoj mozak, jesam ti pomogla kad god ti je tribalo?! - više zaključí, nego što upita.

- Jesi!

- E, i što te drugo briga! A sada idemo Bošku, neka nas uda. Ja prva biram!

- Ja sam mislila kako mu idemo pomoći oko organizacije.

- Pa naravno da ćemo malo i raduckati, ali nećemo se oznojiti. Moramo biti mirisne kad naleti koji bogati poduzetnik.

- Eto, odmah će na te naletit?

- A na koga nega na me!

Ovom je izjavom već počela nervirati Vedranu, tako da su se primirile. Dovoljno se poznaju i osjete kada treba stati, jer bi bilo rata.

Kad su stigle, još je bilo puno posla oko priprema.

Vedrana se odmah uhvatila posla, a Luce je s torbicom preko ramena šetuckala ispitati teren. Nije zapalila duvan, a tako joj je trebao, jer može naletjeti koji bogati, a ona kao Vlajna s duvanom. Mora se potruditi bar nekoliko sati ne zapali dok dobro ne provjeri tko je stigao i tko treba stići.

Dok se, možemo reći, vrtjela u krug, promatrala je sve te žene koje su bile u „organizaciji“. Dobro se potrudila svakoj pogledati u ruku, ima li veru, a od svih imale su je samo dvije.

Puno slobodnih kvočki, ali jedino joj je Vedrana prava konkurencija. Sve su došle u udobnoj odjeći, mnoge čak u trenirkama. A Bože mili pameti!

To je riješila!

Sada ide na parking vidjeti tko je s kim došao i u kojem autu.

Prati samo dobra auta i ona iz kojeg ne iziđe žena. Može biti starija, može mu biti mater, ali nikako njezinih godina. Znači, oženjen je, a takvih ima u životu i više nego što joj treba.

Sjela je na zidić ispod murve, gdje je i u djetinjstvu često sjedila.

Nasuprot je bila velika ledina opasana kamenjem, a na ulazu s glavne ceste bio je razvučen konop vezan za dva štapa. Ispred toga konopa, na plastičnoj zelenoj stolici sjedio je mali Boškov netjak s mobitelom u ruci i torbicom oko pojasa. Prišao bi svakom autu koji bi svirnuo, vozač bi mu kroz prozor pružio novac, a netjak njemu neki papirić, pa bi odvezao konop da auto može ući.

Nije trebala biti puno pametna kako bi shvatili da je to zemlja rođe Boška i kako će dobro zaraditi na ovom divljem parkingu.

Bila je razočarana voznim parkom, sve neke kosooke kante. Ni za likariju kojeg „nijemca“ ili barem „francuza“.

Odlučila je direktno pitati rođu ima li koja prilika.

- Boško, nisam ja došla ovdje radit, ja sam se došla udat. Imaš li kojeg za mene?

- Rodice moja draga, ma di ću ja tebe zaboravit! Naša sam ti pravoga muškarčinu, ma rođenoj bi ga ženi svitova.

- Koji je, čime se bavi?

- Živi ti u Solinu, a ima mesnicu u Kaštelima.

- Ma ne rugaj se sa mnom, da me ko vidi s mesarom.

- Ma nu ti moje rodice! Direktori „Čistoće“, „Vodovoda“ ili Pošte traže one od dvadeset. Ti možeš birati mesara, postolara ili bravara. Odnile su tebe godine s vrha... Eno, nu, nu, eno ga tamo, tvoga mesara, sidi pored visokog stola. Ma nu, jedna mu se ženturača nabacila...

Luce se okrene u smjeru u kojem je gledao Boško, kad ugleda zgodnog, baš kako kaže rođo, muškarčinu. Ali ugleda i Vedranu za njegovim stolom. Nagnula se cijelim tijelom prema njemu i trepće okicama. Odjednom primijeti da je otkopčala gornja dva botuna na košulji, a i zadigla suknju gdje joj se vidi cijelo bedro. Ne može vidjeti gdje su nestala ona četiri prsta viška na suknji, ali dobro je vidjela; zaljubljen, blesiran pogled svoje prijateljice.

Okrene se ponovno prema Bošku i izusti:

- Rođo, ima li koji postolar? A prihvatila bi i bravara...

* * *

BIKIJADA 2

Da ponovimo gradivo:

Naša Luce otišla je na Bikijadu jer joj je rođo Boško obećao naći muža. On je za nju rezervirao zgodnog mesara, ali ga je Vedrana čapala, i Luce ostala kratkih rukava.

- Dođi Luce, vamo imam kršnih momaka.

- Rođo, pa što će meni momci od dvadeset godina, sin mi ima trideset.

- Ma ovi momci imaju pedeset i dika su cileg naše sela i šire.

- Pa zašto ga onda zoveš momak, onaj ko se nije oženio u pedesetima kaže se stari momak. Reci ti meni šta će mi stari momak. Da je vaja bija bi se oženija, daj ti meni rastavljenog ili još boje udovca.

- A zašto je boje udovca?

- Zato! Jer da mu je žena bila najgora na svitu, nikada se ne govori ružno o pokojnicima. Neće ga zvati, dosađivati i ucjenjivati sada već s unučadi. Nema diobe imovinu, kuća, vikendica sve je nama ostalo, bivša neće punit uši dicit i radit skandal. Drugo, da vajadu rastavljeni onda bi se s mojim bivšim pomirila.

Počea se Boško po glavi, zavrti očima, pa malo namjesti mudante, bile su mu male pa ga zatežu. Dok je to radio cijelo vrijeme se okretao i gledao oko sebe. Jer imaju svi vražje mobitele, osvanit će za pola sata na nečijem fejsu. Ubit će ga žena što je namještao mudante, jer mu je rekla kako su mu te male i da druge obuče. Njemu se nije dalo presvlačiti, jer je već cipele bio obuio.

- Luce moja ko će tebe razumit. Puno ti biraš, ali rođo će svoje srca dati, kako bi našla pravog i bila sritna.

- Ajmo odavde.

Luce je trebala, pod hitno, otići jer nije mogu gledat Vedranu kako plazi po onom mesaru. Puknut će od ljubomore, zgodan, a po motu kako sjedi vidi se kako bi Vedranu odmah prebacio preko prve klupe. Ne smeta mu svijet za taj podhvata, već svi papirnati tanjiri puni košćica od janjetine. A najviše je blesilara roba na njemu, nema ni komada iz Pepka ili Lidla, od glave do pete je markiran. Da joj rođo nije rekao kako je mesar, bome bi ga zamijenila za direktora Pošte.

- Oćemo tamo za šank, nisam te još ćastio?

Luci je bilo najbitnije maknuti se, a bome i jedna piva bi joj dobro došla. Tek je sad ćula muziku, mladi bend je svirao na improviziranoj pozornici, kao što je sve kod njenog rođe Boška.

- Koji ti je ovo bend? Neka dićurlija?

- Mući, ne vići! Dobija sam po nosu zbog njih, ne tribaju ovi oko mene naslađivat.

- Zašto si zbog dice dobija po nosu?

- To je moj sin organizira. Molija me neka mu dan neku obavezu kako bi zaradio koju kintu. Skupija ti je prije par miseci momke iz svoje škole, da im je papir s pismama koje tribaju naućit i kako će im on sredit gažu.

- Pa jesu te skupo došli?- spusti Luce glavu prema Boškovom uhu i tiho upita.

Kada ga je ona upitala, ostao je izraza lica kao da ga ništa nije upitala. Onda se usporeno okrene prema njom i tiho, tiho izgovori.

- Mene, veoma skupo, ali zato moga sina dva kila janjetine i ćetiri piva.

- Znači, opljačka te rođeni sin?- uz sav trud biti ozbiljna, Luce se počela smijati na sav glas.

- Neka, neka, uči se mali zanatu. Dobro će on vodit selo kad ja više ne budem mogao.

Luce se u mislima vratila u djetinstvo i kroz glavu joj prolazili sve fešte na kojima je bila, krštenje, primanje u pionire, pričesti, primanje u omladince, krizma i vjenčanje u općini i crkvi, njenog rođe Boška.

Sve je to njegov otac isfinancirao. Ali se isto sjeća jedne rečenice svoje matere dok su se vozili na jednu od fešti. - Kako moj rođo (Boškov otac) ima još koje dite, na inkanat bi došli. - Koliko je moja mater zbrojila, a uvijek je u glavi zbrajala svoji ili tuđi novac, on bi zaradio točno duplo od uloženog u pršut, sir, janjčića. Sada zbraja Luce i sjeća se kako nikada nije bilo kupljenih sokova, ni Lera ni Maraske, a bože sačuvaj Pipi ili Coca Cole, samo domaći što je Boškova mater radila od njihovih višanja.

- Luceeeeeee, svuda te tražim.

Izađe Luce iz svog djetinstva i ugleda Sanju.

- Uspila si pobić Marku?- Sva radosna zaleti se u zagrljaj prijateljici.

- Nisam, on me doveo. - Mimikom lica, rastežući usne i migajući očima, bezuspješno pokušavajući pokazati iza sebe.

- Tu sam Luce, ali smetam?- Upita je Marko u stavu mirno, suženih očiju. Ne zna se je li mu smeta sunce, ili pokazuje ljutnju. Dobro Luce zna kako je ljut, ali isto dobro zna, brzo će ga proći.

- Dođi prijatelju upoznat ću te s rodom. On ti je glavni organizator ove velike svečanosti, vidi sve ovo oko sebe, svaki ovaj centimetar moj ti je rođo smislio, i poslije napravio.

Okrene se Luce i ugleda rođu kako se migolji u tijesnim mudantama, crvenog nervoznog lica, sve cupka i vrti kukovima, nadajući se, mogle bi se same namjestiti.

Odjednom smiraj, prihvaćanje da mudante same neće izaći tamo gdje su ušle. Priznao je poraz i dok ih je jednom rukom namještao, drugom se rukovao sa Markom.

- Bome lipo je ovo organizirano.

- Hvala! Puno truda i vremena, ali za moje selo nije mi ništa teško. U budućnosti ću organizirati ovakve...

- Boško on nije tvog glasač, ne tribaš političke govore njemu govorit. On ti je jedan od rijetkih ovdje ispred kojeg možeš pivu više popit, a da nemaš straja od gubitka kojeg glasa.

- Dok si to pričala ja sam ožednila. - Počela je Sanja treptat okicama.

- Može i meni još jedna. - Dobaci Luce nagnula veliku, plastičnu, prozirnu čašu i dobar gutljaj napravila. Dok je prisilno gucala zadnje kapi pive, mislila je koliko je puta Boško popio pivo na njen račun. Mora iskoristit kako bi i ona osjetila kako je to pit na njegov račun.

- Može tura za svih. - Dobaci Boško šankeru, zapovjedno. Osjetilo se kako ga nije strah njegovog glasa, već se zabavlja na njegov račun, ali sve nas je poslužio uz veliko poštovanje.

- Boško jesi ti naša muža Luci? - Sanja direktno u glavu.

- Jesam jedn...- krene on, ali ga Luce drmne nogom ispod stola, kada je shvatila što on misli reći. Tako ga je jako udarila, odmah je shvatio što znači vrh štikli u podkoljenicu. Pa se brzo ispravio. - Jesam jednoga, ali Luce neće rastavljenoga, ona bi striktno udovca.

- Znam tu njenu teoriju, da svo imanje pripadne udovcu i ne smeta ga njegova bivša žena. Lipo ju je pokopa kako Bog zapovida i sada ona može uživati u svemu njihovome stečenom.

- Moram priznati, pametna moja prijateljica. - Davno odljučeni Marko, nagne se, sočno poljubi Lucu i stisne, da ju je svaka žunta zaboljela.

- Dosta mi je moga nereda, ne triba mi još i njegov.

Dok je Luce objašnjavala teoriju svog života, Sanja je prekinе, jer nešto joj je puno zanimljivije zaposlilo um.

- Boško, kada je borba bikova?

- Kakva borba bikova, Bog te ubio?

- Pa je li ovo Bikijada, a zna se zašto se organizira Bikijada, dovedu se dva bika i bore se.

- E moja Sanja, puno ti je to novaca.

- Pa kako se može zvati Bikijada, ako nema bikova?

- Ima! Eno ti tamo na ledini u ogradi je Željan, možeš ga gledati. Lipo ima ime, vlasniku je bila želja imati bika i kada ga je uspija kupit, da mu je ime Željan.

- Pa jesi li ti to privarija svit, ako nema borbe?

- Ma di sam ih privarija. Babe i dide sritni, došla im sva unučad i praunučad i oni koji su umrli su sritni jer su njima došli na grob. Žene zadovoljne obukle su misnu robu, muž platio frizera. A muškarci... Ma pogledajte Marka, sritanki malo dite.

- Što ja?

Prene se Marko iz svoje seoske meditacije.

- Je li ti lipo ovde? - Ponosnim glasom upita Boško.

- Ma da bi rič reka. Lipo vrime, piva dobra.

- To je mome Marku najbitnije.

- Aj ne grintaj, doveja sam te prijateljicama i sad me pusti nek odmaram.

- Ko te dira. - nezainteresirano dobaci Sanja, jer je već uočila novu grešku. Ona iskreno želi bit dobra i ne grintat, ali da ne progovori, popucala bi po svim šavovima. Nekako je uvijek zaboli glava, tuče joj riječ po riječ danima.

- Boško, ma reci mi koja su ti ono dica na bini.

Pivaju Tomsonovu „Zmija me za srce ubola“ ko da je piva Bee Gees.

- To ti je naš poznati lokalni bend. Odlični su i svi su striktno njih tražili. - brzinski odgovori i promijeni temu, jer je bio na granici opaliti pešćurinu Sanji. Nema on živaca da mu netko prigovara, on je organizirao kako najbolje može, a da puno ne potroši, a ova bi mu brojila, ne broji njemu ni njegova žena, a kamoli će tuđa.

- Meni su baš dobri. -Veselog pogleda zaključí Marko.

- Tebi je svako dobar posli dvi pive viška. Ta ti je zadnja, tribamo doći do Splita.

-Boško ima li di ovdje koje kilo pečenog janjčića?- Mudro upita Marko, dobro on poznaje svoju ženu i zna koliko može čovjeka dovesti do ruba. Osjetio, kako je Boško baš na tom rubu i brzinski mora to smantano stanje iskoristiti, a baš mu je zamirisalo pečenje.

- Idem ja donit malo za prigríst. - Brzinski je nestao iz Sanjine blizine, jer bi se inače probudio iza rešetaka.

Brzim korakom nestane, ali Luce je primijetila kako je par puta zastao, promeškoltio se, malo raširio noge pokušavajući dati prostora tamo gdje ga nema.

- Nemoj mislit da ćeš popit još jednu pivu, spremi to što ti je ostalo za zalit janjetinu. - Zapovjedno Sanja mužu, a on glumeći poniznost, bez dizanja glave, prozbori tihim glasa, migajući Luci.

- Naravno, evo sve ću ostavit jer sigurno će biti slano. - I popije zadnji gutljaj pive.

Sanja to ništa nije vidjela jer je bila samo usredotočena na Boška. Inače bi nastao rat, koji bi kao svaki put pobijedio Marko.

- Ma nu Boška, izgleda kako ćemo ostati bez janjetine, e Luce ti ćeš nas onda častit. Koji je ono šta priča s njim.

- Ne znam, prvi put vidim čovika. - Odgovori Luce.

- Bome, ovaj baš za tebe, nu mu lipi frizure. - Marko je otvorio samo jedno oko i to napola, ali dovoljno je vidio kako bi se mogao nasmijati. - Bome ova figura od čovika ulipšala mi dan.

Boško je nešto žurno objašnjavao pokazivajući Luci.

Kroz priču lagano je prebacio ruku preko njegovog ramena i laganim pokretom usmjerio prema njima i malo, pomalo su krenuli. Muškarac je imao oko pedeset godina, umjesto hlača imao je trenerku, ali to ga nije spriječilo imati smeđe cipele koje je sigurno nosi na sva vjenčanja, kreštenja i pričesti. Dokaz kako poštuje svečanost svoga mjesta bila je bijela košulja, dugih rukava koje je zavrnuo do lakta. Kosa mu je bila malo valovita, ali to se primijetilo samo oko vrata gdje je bila duža. U ruci je nosio polu praznu, prozirnu čašu pive, a oko struka malu iznošenu torbicu. Kad su se približili, ali ne toliko da ih čuju, Sanja da svoj komentar.

- Je li ono on ima fudbalerku?

Iza leđa su čule takvi smijeh, a i razbijanje drveta. Znale su, Marko je pao sa stolice od smijeha, onda se Luce zagrnula i cijeli joj je gutljaj pive zastao u ustima. Morala ga je izbaciti jer nije bila sposobna gucati. Brzinski izvadi maramicu iz torbe, obriše lice, jer je bila cijela od pive i u sekundi se uozbilji kako bi mogla dočekati fudbalerku.

- Rodice, želiš se upoznam s ovim dragim momkom, baš je dobar, pristojan, samo riči fale mogu reći za njega, ki i za tebe.

- Drago mi je, ja sam Luce.

On ništa ne odgovori, samo pun sebe, klimne glavom, okrene se prema Boško, kao Luce ne postoji, - upita ga:

Je li ova tvoja može roditi?

Boško se tako zacrveni i bude mu tako neugodno da su mu tijesne mudante sada mali problem. Želio mu je opalit pešćurinu, ali svi bi ga vidjeli i puno bi glasača izgubio. Voli on svoju rodicu, ali glasači su glasači. Smiri se, vrati mozak na postavku „političar“.

- Vele, ti imaš više od pedeset godina, za roditi ti triba cura od trideset.

- E znan, imaš koju takvu? - Mrtav hladan i u čudu kako ga seoski glavešina ne razumje.

- Ta od trideset traži one od trideset. - Pokušava se smiriti, ali još mu lice crveno.

- Ma Boško, nu mene, aj budi iskren, ima li bojeg u balotama od mene, sve vas u gostionici pobijedim na kartama. Lani sam uveja vodu u kuću, a mater mi tako dobro kuva, svaka bi je cura tila za svekrvu.

- Vele, u pravu si, što ću ti ja stara raspuštenica? - Ozbiljno Luce.

- Vele, judino, kada bi ja imam trideset odma bi se udala za tebe, samo da mi tvoja mater kuva. - Dobaci Sanja, a Marko se odmah nadoveže.

- A ja bih došao za žuntu i bio ispod stola čekajući da mi Sanja baci koji komadić što nije ona pojela.

Vidjelo se na Boškovom licu olakšanje, ekipa se počela zafrkavati na njegov račun, a on ovako blesav ništa ne razumije.

Istim onim pokretom kojim ga je doveo, s tim ga je i odveo. Samo što je sada stvarno morao donijeti janjetine, nije mogao od srama Luci, a ni Sanji na oči poslije ove seoske budale. Sve to je najviše pratio Marko, bio je gladan, a ova njegova nije ni malo murtadele uzela.

- E, sada ćemo dobit janjetine. Tri puta hura za fudbalerku.

- Hura, hura, huraaaaa. - U jedan glas su viknuli s čašama u ruci i osmijehom na licu.

* * *

SPLIĆANKA SE NIJE NADALA DA ĆE SE LJUBAVNIK ZALJUBIT U NJU

Dok je kuhala kavu, Luce je razmišljala o Zlatkovu ponašanju u posljednje vrijeme. Upoznali su se prije nešto manje od godinu dana, ne zna točno kad...

Luce ustane iz kreveta i zagrne se laganim ogrtačem.

- Idem skuvat kavu - dobaci muškarcu koji ju je zadržano promatrao.
- Ostani još malo pored mene.
- Ne! Popit ćemo kavu i tribašić doma.

Ništa nije odgovorio, samo se zavrtio preko kreveta i okrenuo se na drugu stranu, glumeći kako ne shvaća njezine riječi.

- Svaki put isto, ne tribaju ti gluposti u životu - dobaci mu i uputi se u kuhinju.

Dok je kuhala kavu, razmišljala je o Zlatkovu ponašanju u posljednje vrijeme. Upoznali su se prije nešto manje od godinu dana, ne zna točno kad. Zna da je bilo ljeto, a sada je kasno proljeće.

To je bila privlačnost, kako se kaže, na prvi pogled. Ne zaljubljenost, nego strast dvoje sredovječnih ljudi kojima nedostaju pažnja i seks. Odmah je bio iskren i prijavio je ženu, ali ona se ne zamara tuđim ženama. Ima ona drugih briga, neka se svojim ženama zamaraju njihovi muževi.

Prvih nekoliko tjedana nalazili su se skoro svaki dan, barem na pola sata. On bi brzinski došao do nje utažiti

ogromnu želju, a jednom tjedno uspio bi ostati kod nje nekoliko sati.

Sve je odlično funkcioniralo; on je imao strast koja je Luci odgovarala, a što joj je najvažnije, nije ogovarao ni vrijeđao svoju ženu. Nervirali su je ljubavnici koji bi svaki put poslije seksa jadikovali i žalili se na svoje žene. Nikako im objasni da ona nije psihijatrica, već ljubavnica i da služi utažiti fizičku bol. A psihi neka liječe na uputnicu, ako imaju dopunsko.

Sa Zlatkom je sve funkcioniralo i svim svojim znanjem stečenim tijekom dugogodišnjeg staža ljubavnice, trudila se ne izgubiti ga. Dočekala bi ga u seksi rublju, jer muškarac kojega žena zavodi rijetko ima potrebu za ljubavnicom, a kad bi imali vremena, izmasirala bi ga prije ili poslije „onoga“.

Bila je baš zadovoljna, jer napokon je pronašla Kreša (tako zove muškarce koji služe samo za seks) s kojim može dugo funkcionirati. - Ali...

Kad god je nešto dobro, uvijek postoji ono „ali“.

Ispočetka bi obavili „ono“, malo se suškali po krevetu i on bi otišao kući svojoj ženi, koja bi mu oprala svu tu robu, koju je ona u strasti pobacala po podu. Dolazio bi nahranjen nekom dobrom papicom koju mu je ženica skuhala. Luce je, sretna i zadovoljna, uzimala samo ono što njoj treba.

Ali u posljednje vrijeme on je znao ostajati duže na kavi i tražiti kako bi nešto prigrizao. Sve je to ona i mogla istrpjeti za dobar seks, ali kad je počeo donositi hranu da zajedno kuhaju, to je već postao problem.

To je uvijek izbaciti iz takta, ali suzdržala se reagirati, dobar ljubavnik treba je malo pričekati. Lijepo su taj put skuhalo, zajedno pojeli i onda je kroz šalu objasnila kako je glupo trošiti dragocjene minute u kuhinji kad mogu biti u krevetu.

On je to doslovno shvatio i ni vrag ga više nije mogao izbaciti iz kreveta.

A onda je shvatila bolnu činjenicu - Zlatko se zaljubio u nju!

Sveti moj Ante, molim te urazumi ovog muškarca! Zašto bi se rastavljao, zašto mijenjati nešto što je dobro? Lijepo im je zajedno, a on i njegova žena su u simbiozi. Žena mu pere, čisti, kuha, pazi na djecu, sada već i na unučad, organizira božićne i uskrsne ručkove, a Luce je tu za razonodu dva puta tjedno, sat do dva. A on se, tukan, u pedesetima zaljubio. Ajde da je kao drugi normalni pa nek se zaljubio u jednu od dvadeset godina koja ne zna tko joj glavu nosi, nego u nju, koja ima svoj lijep i organiziran život u kojem muškarac ima samo status zabavljača, a ne ozbiljan i bitan dio.

- Zlatko, diži se, kava je gotova!

- Evo se oblačim. Ima li šta za prigrist?

- Vidić ćeš kad dođeš doma, sigurno ti je žena spremila dobar ručak.

- Ja sam mislija nešto ovdje prigrist.

- Ne možeš jer trebaš doma, da ti ona ne bi nešto posumnjala.

- Ma šta me briga!

- Briga mene! Otkad mi se sin oženio, ja nisam kuvala muškarcu, niti namjeravam.

- Kako si takva? Pa vidi kako se lipo slažemo.

Zlatko je već došao u kuhinju kad je to izrekao tužnim i razočaranim glasom.

- Lipo se slažemo u dva kvadrata moje posteje.

- Ali ja volim biti s tobom i van posteje. Volija bi te odvesti na ručak, u kino, prošetati priko Rive...

Sada je Luce shvatila, pali žuto svjetlo.

- Slušaj, lover boy, ja ću više čuvat tvoj brak nego ti. Ne zbog tebe, nego zbog same sebe.

- Kako zbog sebe?

- Jednostavno! Da se rastaviš zbog mene, ja bi tribala zaminit sve ono šta ti žena pruža. Iskreno, to ne želim. Poslije, kad shvatiš šta si sve izgubija, počet ćeš grintat, prigovarati i morat ću te izbaciti iz posteje. Priznaj, zbog tih smo minuta zajedno.

Muk i tišina.

Odjednom se Zlatko počese po glavi, pogleda u nepopijenu kavu i ustane.

- Uh, zaboravija sam, danas mi je ranije ručak, jer dolazi unuka.

Nestane preko vrata ne pogledavši Lucu.

Zadovoljna ishodom, Luce pomisli: „I njega sam stavila na svoje mjesto!“

* * *

SEKS U PEDESETIMA

"Nevjerojatno, ali u dvadesetima, kad su nam tijela prekrasna, bez imalo celulita, bez ijedne bore, ma bez ijedne vidljive kapilare, više se sramimo otvoreno pokazati svoje tijelo..."

Kad sam imala dvadeset godina, znala bih se zgroziti kad bih čula pedesetogodišnjake kako govore o seksu. Zar oni to rade u tim godinama?

Užas!

Za njihove godine primjereno je čuvati unučad. I dopušten im je zagrljaj prije spavanja, uz prijateljski poljubac. Ali vatreni seks nikako. Pa koju ženu može privući muškarac s opuštenim trbuhom, i koji muškarac može poželjeti dodirivati tijelo žene koja ima stotine bora i noge pune celulita?

Uh, kako je moje mišljenje bilo pogrešno!

Udaja.

Krenimo otpočetak. Budemo poštene žene, one prije nećemo spominjati, krenimo od muža...

Došao je najveći dan u našem životu. Udaja!

Seks pršti na sve strane, naravno ako smo sretnice i nismo se udale trudne. Ako i nismo, brzo zatrudnimo, jer u tim se godinama muškarcu još nije razvio gornji mozak. Donji je tek u razvoju, pa radi što treba i što ne treba.

U tom slučaju napravi bebu, koja se razvije takvom brzinom da nam trbuh puca po šavovima, a seks nam ne pada na pamet.

- Draga, samo malo sa stranel! - molećivo će muž.

- Ljubavi, kako ćeš mi prići pored ovolikog trbuha?

- Onda se okreni! - uzvikne, sav ushićen time kako je pametno riješio svoj životni problem.

Bome, njemu se to omili i nastavimo tako sve dok djeca ne krenu u vrtić, pa se ponekad uspijemo na miru pomaziti ujutro prije seksa.

Tridesete

Onda dolaze tridesete. E, te su najgore! Djeca su svega svjesna, sve znaju, sva su rođena s malom maturom. Ne možeš ništa sve dok su budna, a mi, uvijek umorne, zaspimo prije njih.

Muž mlad, u najboljim, tridesetim godinama, pa trebaš mu pružiti što mladom muškarcu treba... Mnoge su sretnice ako im muž ima ljubavnicu pa na miru prođu taj period.

Četrdesete

E, četrdesete su već godine namijenjene nama! Djeca su dovoljno narasla i po cijeli dan su kod prijatelja, a svaki vikend noćare. Bome, tada ni mama, ni tata ne spavaju.

I napokon pedesete!

Djeca su otišla od kuće, znam, mnogima nisu, ali o njima ćemo u drugoj kolumni. Na miru uživamo u svakom trenutku. Cijeli dan nema strke, pipkamo se, smješamo

se jedno drugom. Kupujemo pomagala, ne zato što su nam sada potrebna, nego smo se prije bojali da nam ih djeca ne pronađu. Navečer se opustimo, poznajemo se dovoljno i znamo što nam odgovara.

Žena je upoznala svoje tijelo i iskreno kaže što želi, te u čemu muškarac nikako ne smije pogriješiti.

Nema potrebe za svakodnevnim seksom, nikome se ne treba dokazivati... Sada to rade samo kad žele, kad im tijelo osjeti životinjski nagon; ma ružno je reći „životinjski“, ali tako sam se izrazila kako bi muški mozak bolje shvatio ovu priču.

Nevjerojatno, ali u dvadesetima, kad su nam tijela prekrasna, bez imalo celulita, bez ijedne bore, ma bez ijedne vidljive kapilare, više se sramimo otvoreno pokazati svoje tijelo. Stalno je prisutan neki grč i pitanja: jesam li lijepa, imam li celulita...? Sve mi žene, to se pitamo kad ništa od toga nemamo, a kad se takve nesavršenosti pojave, nebitno nam je. Bitna nam je samo uгода i draga osoba pokraj nas.

I tako napokon počnemo živjeti život koji čekamo trideset godina, od onog trenutka kad smo se udale za donju glavu. Jer, kao što smo rekli, gornje još nije ni bilo. Budimo se radosne, napokon smo odradile reprodukciju i došle do faze kad je moj život samo moj. Svaka moja minuta samo je moja.

Kad zazvoni telefon.

- Mama, bi li pričovala maloga? Ja i žena imamo obaveza ovaj vikend. To nije pitanje, iako je tako izrečeno, ali

zvuči kao uputa kako ću provesti te samo moje dane, te samo moje minute.

- Da, zlato materino, nema problema.

Šezdesete

A u sebi pomislimo: „Doći će šezdesete i unuk će narasti, ići će mu na živce stara baba, pa će onda moj život biti samo moj.“

Barem se nadam!

* * *

MATE JE U TEŠKIM MUKAMA

- Mati žena rodila Dite!!!!

- Aaaaaa, nije mu laka, brat ima dva sina! Je li komiran ili se drži?

- Komiran totalno, mi ga vraćamo u život i tješimo: Aj, Mate, dite ti je živo i zdrava, mlad si još i bit će vrmena sina napraviti.

- Ma nije to neka utjeha, ali ne može sada iz svoje kože.

I tako Mate krenuo praviti sina, a ženi se još ni kosti nisu vratile na svoje mjesto. I fala Nebesima dobije sina.

Nije on stao na jednome, brat ima dva, mora i on.

Žena se molila sv. Anti sve do prvog ultrazvuka i potvrde da je muško.

Kada je rodila drugo muško, mužu je dala blizu sebe u krevetu samo u one dane kada je bila sigurna da ne može napraviti više ni Dite, ni sina.

E, sada je Mate bio miran, sinove je pustio ženi neka se ona bavi njima, on je morao Malu čuvati. Vidio je da se žena ne razumije u odgoj njegove Male.

Svugdje je vodio sa sobom, jedva je u vrtić pustio, a svaki dan je čekao ispred škole, jer ima muških budala, kao što su njegova dva lapana. Ali oni su ženina briga, dobro uče pa će ih poslati na fakultet u Zagreb i bit će miran.

Njegova mala je pametnija od njih dva zajedno, ali ne može je pustiti u Zagreb, naći će ona i ovdje dobar fakultet.

Neka njegove Male blizu kako je ne bi koji lapan pokupio.

Jednu večer baš kada su bili oni dani, onda kada mu je žena dozvoljavala prići na njezinu stranu kreveta, čuje ženin tihi glas.

- Naša Mala je trudna.....

- Čija mala?

- Naša Mala...

- Misliš moja Mala je trudna?????????

- Pa valjda naša, ja sam je rodila!

- Uh, oprosti, uvijek to zaboravim. Čekaaaaaajjjjj, moja Mala će roditi!!!!!!

- Da...!

- Ali kako?

- Nit sam ja Svetica, nit sam rodila Sveticu koja može ostati trudna po Duhu Svetome! Ostala je trudna kao svaka normalna žena.

- Ali, s kim?

- Pa, upoznao si ga.

Onda je Mate ušao u svoje misli i sjetio se kako je viđao nekog lapana po kući. Nije mu bio baš zanimljiv i to mu je u par navrata pogledom dao do znanja. Bilo mu je

nepotrebno trošiti riječi na njega i baš je taj lapan zaslužan za trudnoću njegove Male.

Došao je dan vjenčanja, to što mu je otac „zemljoposjednik“, to što lapan posjeduje pola Mejaša, nije ga baš dojmilo. Dvije zgrade su napravljene na njihovoj zemlji, a još se dvije grade i tu će dobiti stan kao vjenčani poklon. Čak su poklonili crkvi komad zemlje, koliko je imaju. Ništa to nije bitno, jer njegova Mala je mogla bolje.

Onda je vidio prvi put pogled svoje Male upućen tom lapanu. Sasvim drugačiji pogled nego kako njega gleda. Shvatio je, njegova je Mala - sada njegova Velika. Ma čak ni to, više nije njegova, sada je nečija tuđa Velika.

Ali sve će joj oprostiti, ako mu rodi Dite, a ne muškog lapana!

* * *

SPLIĆANKE NA PLAŽI

- Daj da vidim kako sam ispala! - kaže Vedrana.

Luce joj nervozno pruži mobitel.

- Uh, nisam dobro uvukla drob! Još ću se malo okrenuti i bolje ga sakrijem.

- Obje ste me umorile. Došle smo se okupati, a vas dvije niste se prestale slikavati. Kad ste napokon zadovoljne pozom, onda brišete bore, celulit i vene po nogama - sada već ljutita, Luce se okrene na trbuh i izvali se na ručnik.

- Što si nervozna? Pa malo se zabavljamo - dobaci Zore, ali ne skida umjetni smiješak s lica jer upravo je u velikom poslu slikanja selfieja dok pokušava u pozadini uhvatiti knjigu koju navodno čita. Jer ona je načitana i pametna žena, nije dokoličarka po Fejsu.

- Nervoza je prolazno stanje, ali vaše golišave objave u kostimu stanje je koje nikako ne prolazi. Još ste i gore ovo lito. Dobile ste par lajkova, nekoliko ružnih frustriranih muškaraca napisalo vam je kako ste predivne, ali nemaju muda zvati vas na kavu. Najviše su vam nahranili ego oženjeni kreteni u inboks.

- Eto, ti sve znaš? Nemaš snage slikati se u kostimu pa nas vridaš.

- Kad bi imale kćer, ne bi vam palo na pamet stavljati gole slike po Fejsu. Sve imate sinove!

- Što to ima veze? - sada se javila Vedrana, čak je pustila trbuh u svoj njegovoj raskoši, ali se brzo pribrala i sakrila ga rukom u kojoj nije držala mobitel. Naravno, mobitel je ostao upaljen na aplikaciji snimanje.

- Pa kako nema veze? Kćeri su drugačije, one prate sve što matere objavljuju. Sinovima je svejedno, daj im dobar ručak i koju kintu, možeš bit i starleta ako će oni dobit dio novca. Još bi vas i razumila da ćete zaraditi koju kunicu, ali vi za koji lajk! Ma ustvari, Vedrani i treba malo se potrošit, pa sa bilo kim, ali ti, Zore, imaš muža, šta ti treba izbacivati golu guzu?

- Ti si baš ljubomorna! - stisnutih zubi, piskutavim glasom izgovori Zore, sva crvena u licu.

- Nisam, nego ste mi drage. I par njih pitalo me rastavlja li se Zore, a drugi kažu kako je Vedrana u veoma lošem psihičkom stanju jer inače ne bi objavljivala onakve slike.

- Svi oni imaju problema jer su ljubomorni na moj izgled. Pogledaj kako izgledam, tri puta tjedno sam u teretani! Sve te lapače želile bi izgledati kao ja, ali ne mogu pa me okolo ogovaraju - kaže Zore uspravljajući se i okrećući glavu, gledajući malo jedno, malo drugo rame. Osjećao se ponos na sav taj trud, da bi ta njezina ramena izgledala upravo onako kako je željela.

- Sve one rade i umorne su pa nemaju vremena za teretanu. Lako tebi kada te muž 'rani! Svako jutro kada se probudiš, zahvali se Bogu što ti je Antonio muž - toplim, smirenim glasom savjetuje ju Luce.

- Mene niko ne 'rani i sama plaćam račune!

– opravdavajući se, dignute brade, nadoda Vedrana, želeći pokazati kako je ponosna na sebe i nitko joj zbog toga ne smije oduzeti malo radosti koju dobije lajkom za svoje retuširane golišave fotke.

- Vedrana, tebe još i razumim. Usamljena si, godinama nisi poljubila muškarca koji bi se probudio pored tebe. Samo, zar stvarno misliš kako će normalni, slobodni muškarci tebe shvatiti kao normalnu ženu?

- A zašto ne bi? - odgovori sada već tišim i nesigurnim glasom, ali je laganim pokretima počela spremati mobitel u torbu.

- Normalan muškarac želi ženu za sebe, a ne da nastrani muškarci otvore njen profil kada im treba seksualna uгода.

Luce je osjetila kako bi nastavak mogao dovesti samo do svađe pa pokuša promijeniti temu.

- Zore, baš ti je dobra ta tetovaža, je li ti se sviđa mužu?

- Nije je još ni vidiya - ponovno rastegne vrat i baci pogled na svoje rame.

- Kako je nije vidio u krevetu ili na Fejsu? - upitaju prijateljice uglas.

- Ja zaspem na kauču, a na Fejsu ne može jer sam ga blokirala. Uvik je nešto ronja, sada sam mirna.

Luce i Vedrana neprimjetno se pogledaju.

Vedranin je pogled govorio: „Luce, dobro si rekla. Naša Zore više ne voli svoga muža, ali ako bi se rastavila, trebala bi raditi, a ona je nesposobna za bilo što osim za teretanu. Zbog toga svu svoju frustraciju ispuše vježba-

jući na hladnim spravama. Očito je kako nema pažnju od svog muža pa je traži od nebitnih tuđih muževa.“

A Lucin je pogled rekao: „Pusti, Vedrana, ona nam je prijateljica, trebamo je shvatiti i biti uz nju.“

Sve tri su se ispružile i utonule u svoje misli.

* * *

MUKE PO SANJI

Izvalila se Luce na kauč. Natukla se punjenih paprika i baš joj paše ubit oko po ovom ljetnom zvizdanu. Noblese bi rekle *beauty sleep*, a za nju je to *beauty želudac*.

Pozvao je sin na punjene paprike, koje je kuhala njena „obožavana“ nevjesta. Ma kome se izlazi iz kuće po ovoj vrućini. Ali vrag joj ne da mira i želi probati te „savršene“ nevjestine paprike, pa je izmanipulirala sina i rekla da se loše osjeća i neka joj donese malo za prigrist.

Lijepo joj je donio u tećicu s pireom, ali, ne bi nevjesti pala kruna s glave da je malo i salate poslala. Ma dobro je i ovo od koga je.

Još su bile mlake, ali ih je ipak malo još podgrijala, kako bi ih lakše progucala. Moš mislit kakve ona može spremi. Već pri prvom zalogaju sve joj je bilo jasno, neka jeftina riža, po ukusu sigurno je stavila kesicu začina, ne bi joj ruka otpala da je nasjeckala pretisimula i luka. Aj, može vegete, ali gotov začim, jadan moj mali.

Analizirajući loš pire, počelo joj se spavati. Nije ni uhvatila debeli san, kada je prene parlafon. Skoči ona s kauča sva u strahu jer njoj samo poštar zvoni, a odavno je prošla ura za njega.

- Ko je?

- Otvaraj portun, Sanja je!!

- Di ti u ovu uru?

- Otvaraj portun!

U kuću je uletjela kao furija, sjela za stol i odmah izvadila cigarete i jednu zapalila.

- Lipo bome, dala si sebi oduška, kupila si kutiju duvana, ne motaš više? Što će ti reći Marko?

- Ne spominji mi ga!- cijela crvena u licu, prosikta kroz zube Sanja.

- A što je sad napravija?

- Ovaj put mu ne gine kastracija.

- Ma ne virujem da Marko ima ljubavnicu?

- Da bar ima! Bilo bi mu boje, a i meni.

- E sada si me zabrinula.

- Oči ću mu izvadit! Peći ću ga živoga i to na laganoj vatri.

- Daj Sanja reci, što je napravila.

- Ma ništa mi ne govori, kasni mi 2 miseca. A zadnji put mi je kasnilo kada sam ostala noseća s malom.

- Aaaaaaa ne bi ti se našla u koži. Oćeš li roditi?

- Jesi ti normalna, u ovim godinama roditi?! Neće dočekat živ jutro, ako i želi priživit, nek spava u portunu, sa mnom u krevetu neće.

- Ma nemoj tako - bezuspješno je Luce pokušavala smiriti prijateljicu, jer ni sama ne zna što bi radila kad bi joj se ovako nešto dogodilo.

- Nego kako ću, mu reći? „Jubavi moja, nisi ti to tija, slučajno ti je ostao, kada ti je bilo najbolje, razumi tebe tvoja žena“ Je li da mu to kažem, ma i bez njega će ostati.

- Pusti sada napade na muža, smiri se i nazovi svoju ginekologicu.

- Nazovi je ti, evo ti moj mobitel pa je pronađi. Ja sam nesposobna za sve osim duvana i.... čekaj nisi mi još kavu ulila.

Luce ja brzinski dodala kavu i naručila pregled. Sanja je kod nje bila do duboko u noć i na sve Markove pozive nije odgovarala.

Sutradan Luce nestrpljivo čeka Sanjin poziv, ali ona ne zove, a Luce ne želi smetati prijateljici u takvom teškom periodu.

Prošlo je dosta vremena od Sanjinog termina u doktora i Luce uhvati snage i nazove je.

- Sanja što je rekla ginekologica?

- Ajme, oprost i zaboravila sam te nazvati. Moš mislit, ušla sam u klimaks, a ja sve optužila moga dobrog Marka.

- Bolje klimaks, barem će Marko sačuvati obje glave. Što je on rekao?

Kroz slušalicu se čuo glas pun smijeha i radosti zadovoljne žene.

- Prvo što mi je rekao: „Jubavi moja, je li mogu sada izvaditi knjigu „Tantrički seks“ što sam je kupio prije trideset godina.

* * *

ROBERTA

Odlučila Luce Vedrani pronaći ljubavnika, po mogućnošću ne oženjenoga. Ma ni to nije neki problem, ako ima dovoljno novaca pa ženica može kupit dobre cipele. Neće onda grintati, kada muž dođe kasno doma ili za Vedranu, još bolje ujutro. Ona bi više voljela nekog momka ili partnera kako je to sada moderno reći, ali tko će naći slobodnog muškarca u pedesetima, bez greške. Objasnila Luce da je u njihovim godinama bitnije imati ljubavnika, a partner je veliko opterećenje.

- Ali Luce ja bih se voljela buditi pored nekoga!

- Jesi li ti normalna? - Zaviče Luce, Vedrana se cijela zacrvenila. - Da ti hrče u vrat, a svaku večer prije spavanja umjesto gledati „Prijatelje“ gledat ćeš neku utakmicu, ako je ne bude, upaliti će trke pasa, samo je bitno gledati ono što on voli.

Lipo sam ti rekla, samo ljubavnik. Može dobit jutarnju kavu, ali nikako doručak da se ne nauči.

- Zašto tražiš meni, trebala bi prije sebi naći?

- Pusti ti mene, imam ja svog kreša kojeg nazovem kad zatriba. Srića moja što mu žena još nije saznala. Ne bih imala živaca na novog se prilagođavati.

Kada su ušle, u noćni klub, prvo je Luce vidjela Zorana, nije baš bila od volje slušati njegove žalopoljke. Na njenu žalost vidio ju je i odmah ih rukom dozvao i pokazivao

slobodno mjesto pored sebe za šankom. Dok su prilazile on je već mahao konobaru i naručivao njihova pića.

- Luce, baš mi je drago što te vidim. Di si nestala zadnje vrime? - Upita je, ali u tonu i pokretima vidjelo se kako mu fokus zanimanja nije Luce, pa nastavi. - Znaš da Roberta ne želi čuti za mene?

- Znam! - Potvrdi ona - a što si ti mislio?

On kao da nije ni čuo njeno pitanje, krene sa svojom žalopoljkom.

- Pa ti znaš, ona je ljubav mog života? Nikoga nisam volio kao nju? Nikoga nikada više tako neću volit? Možeš li joj molim te objasniti da mi se vrati, ona tebe puno poštuje sigurno će te poslušati. - I nastavi veoma umiljatim glasom. - Moram priznati kako si se i meni uvijek na poseban način svidjela. Imaš neku posebnu energiju koja me privlači.

Luce ga sluša i gleda jednim okom, a drugim traži prijateljicu. Kad ugleda Robertu nasuprot njih kako priča s Vedranom. Samo joj još treba ljubomorni ženski ispadi. Brzinom munje prekine Zorana u pola rečenice.

Približi mu se, ali ne previše da ne dobije čašu u glavu koja je u Robertinoj ruci. Ciničnim, ali iskrenim glasom s namjerom povrijediti ga i ušutka, progovori.

- Nije ti laka. Voliš jednu ženu, a s drugom se budiš! Lipo se rastavi i buditi ćeš se pored ljubavi svoga života.

Digne čašu u znak pozdrava, otpije zadnji gutljaj, okrene se i krene prema prijateljicama.

- Cure, što se kod vas događa? - Upita kako bi krenuo neobavezan razgovor, ali nije joj uspjelo jer je već Roberta čeka s pitanjem.

- Što hoće onaj kreten?

- Pa tebe!

- Triba je prije o tome misliti. Je li tebe kuva?

- Ma nije!!!! - Luce je rukama i glavom negirala, nema više živaca za nepotrebne svađe. Godinama sluša o njihovom ljubavnom četverokutu, ma to često bude peterokut. - Pričao je kako si ti ljubav njegova života, kako bez tebe ne može živiti.

- Ne može on živiti bez ženinih novaca! - Dok je to izgovarala upadljivo se okrenula prema njemu i kada je vidjela kako je gleda, bez imalo srama digne ruku i pokaže mu srednji prst.

- Roberta, nemoj molim te, sramotiš nas. - Rijetko ljuti - tim glasom, lupeći je rukom po prstu dobaci Vedrana.

- U pravu si, neću više dozvoliti ponižavat se ispred kretena.

- Mo'š mislit. - Dobaci Luce.

- Kad ti kažem!

- Roberta, godinama ste se dogovarali kako ćeš ti ostaviti muža, a on ženu. Sve je bilo idealno dok se ti nisi rastavila, onda odjednom našao stotine razloga odgoditi rastavu. Dvi godine si slobodna, a on još ni ne pomišlja ostaviti ženu. A kako će ostaviti kada je punac bogat i drži mu muda. Ma baš mi palo na pamet, reci mi, kakav je seks s muškarcem kojemu punac drži muda.

U glas su se počele smijati, naravno, Zoran je znao da se njemu smiju. Sigurno je piskutao jer su mu sve tri držale muda.

- A što ću kada sam još zaljubljena u njega?

- Vidim, imam ja puno posla. Vedrana od danas je Roberta prioritet za pronaći ljubavnika, a tebe ćemo staviti na čekanje.

* * *

LUCINA OBIČNA KAVA

Prva prekrasna proljetna jutra, budi se Luce, grintava kao i uvijek bilo zimsko, proljetno ili ljetno vrime. Mrzi sebe i cili svit dok ne popije jutarnju kavu. Ravno iz kreveta vučući napola obučene papuče za sobom, često joj jedna ispadne, ali ništa nije bitnije nego staviti kogu na špaher da voda što prije uzavre.

E danas je čvrsto odlučila kako će jutarnju kavu popiti negdje uz more. Svi pričaju o lipim jutrima, pijuckajući kavu, gledati u daljinu kako se budi dan. Kontinentalci daju tisuće eura za taj doživljaj, a ona prvu pije ležeći, gledajući plafon i to ako uspije otvoriti oči između dva gutljaja.

Odlučila je kako joj je najjednostavnije u Kalafatića, ima blizu parking i ne treba još glumiti da uživa u jutarnjoj šetnji, prije prve kave, a može se pofalit' da je i brodove gledala.

Teškim koracima, uspjela se je dogegati od auta do stola, srića što je imala teniske jer bi netikače sigurno izgubila.

- Dobro jutro, baš mi je drago što vas vidim najranije ste mi ulipšali dan - kroz maglu čula je konobara.

Odmah je požalila što nije prvu doma popila jer mora progovoriti, a to je nemoguće prije barem gutljaja crnog tekućeg smirenja. Odmah je naručila kako ne bi rekao da je prekrasna, jer može dobit manču samo za dobru kavu,

a ne hvalospijeve, o njenoj ljepoti koja je ostala u krevetu i ne diže se prije ručka, ako i onda.

- Molim vas normalnu kavu u veliku čikaru, ali, naglašavam veoma bitno, samo kap mlika, ali puno pjene. Nemojte slučajno kapučino i još gore veliki makijato, ali ni slučajno mali makijato.

Konobar se profesionalno nasmije i kaže.

- Znači nešto između velikog i malog makijata?

- Ma, ne, ne, ne, lipo sam rekla. Normalnu kavu s kap mlika i puno pje....

Nije ni dovršila rečenicu konobar je nestao s povikom „sve sam razumija“. "A majku ti tvoju doneseš li mi bilu kavu sam ćeš je popit", vrteći glavom promisli Luce.

Već je cigareta bila zapaljena kada je donio konobar Lucinu „običnu kavu“.

Uzima žličicu, vrti je po pjeni i zabija u dno provijeriti koliko ima mlijeka, a koliko pjene. Aj solidno, nije baš kako ona voli, ali neće je dobit konobar u glavu. Onda otvori cukar i uspe cijelu kesicu, a onda otvori drugu, ali nju polako nadodaje jer po ovoj količini mlijeka treba joj jedna trećina ove druge kesice, jer ne daj Bože da sada falije s cukrom. Ima malo više mlika i ako falije s cukrom to će joj uništiti cilo jutro, a toliko se žrtvuje kako bi bilo drugačije od svih ovih godina od kada su dica otišla svojim putem.

Digla je šalicu i polako je primakla usnama, lagano je dodirivala rub i zatvorenih očiju, kap po kap je pila omiljenu tekućinu.

Kada je dobila prvu infuziju pogledala je oko sebe i vidjela sve stolove zauzete i što je više iznenadilo svi žustro i glasno pričaju. Bila je u čudu kako u ovu uru ima van kreveta ljudi, a ne moraju raditi. Htjela je pitati konobara je li ovako svako jutro, ali nije još sposobna za komunikaciju, pa je zapalila novu cigaretu i udobno se namjestila.

Sada je barem mogla gledati, baš ne u daljinu, ali brodovi su dovoljno blizu, a oni su dio mora. Promislila je staviti sliku na fejs, jer tko zna kada će ovo ponovit, ali je brzo odustala. Mogla bi koja njezina kokoš to vidjeti i doletjeti, nije još spremna za nikakve čakule.

Lagano se počela opuštati, osjećati ljude oko sebe, čak ih je i čula, a toplo kasnoproletno sunce je grijalo.

Duboko je uzdahnula i izdahnula, osjetila je miris mora uz miris kave. Osjetila je poseban mir, ali i ljutnju na sebe zašto je zaboravila na ovu ljepotu. Zašto svi tražimo da nam drugi pruže radost, kada je radost u nama.

Dovoljno se ustati iz kreveta i krenuti!

* * *

ZAVA I NEVISTA

- Baš mi je drago što si naletila - velikim osmijehom zagrlji Snježana Lucu i odmah krene kuhati kavu. Baš mi je ža što ćemo u kužini popiti kavu, ne možemo na teracu, došla je voljena kćer, voljenoj majčici.

Ovo je izgovorila s posebnim cinizmom u glasu, na što se Luce nije puno iznenadila jer poznaje odnos Snježane i sestre njenog muža.

- Ali je tu Jadranka, dugo je nisam vidila, kako je ona?

- A kako će bit, šta joj fali, kćeri joj upala sikira u med. Uvatile sina od arhitekta, možda si i čula za njega, Jure Duplančić.- Luce glavom pokaže kako nikada nije čula, na što ona nastavi.

- Jesi li vidila one dve nove zgrade na Mejašima, to ih on gradi. Ma ne samo da crta projekte, već i ulaže svoje novce, a sin mu ništa ne radi, neki mlatimudan. - Ovo je posebno tiho izgovorila, nadajući se kako neće izaći sav bijes, a još bitnije kako je slučajno ne bi čula Jadranka. Snježana smije ispred svojih prijateljica ogovarati zaovu, ali ako svekrva sazna, ne bi joj bila laka.

Kao da joj je netko došapnuo, budi tiha, jer je upravo ušla Jadranka u prostoriju. Srdačno se javila Luci i dok je otvarala hladnjak usputno je upita kako je.

- Sve je po starome, dica u redu što je najbitnije, a kako ti Jadranka?

- Nemam se ni ja što potužit. - Brzinski odgovori i izađe iz prostorije.

- Jesi li ti nju vidila, ponaša se kao da je ovo njen stan. Lipo otvorila frižider i uzela dva voćna jogurta, jedan sebi, a jedan voljenoj majčici.- Sva crvena u licu, nagnula se prema Luci i još tiše izgovori, ali s veoma bučnim pokretima.

- Pa ona se ovdje rodila i odgojila!- Sada već malo zločesto, nadoda Luce.

- Rodila, odgojila, ti se to rugaš na moj račun, nisam to od tebe očekivala. Ista si moja svekrva, tako i ona...- Nije dovršila samo se okrenula i žličicom, koja joj je u ruci drhtala, stavila kavu u kogulu.

Luce je svjesna kako je nepotrebno sada stvarati tenzije, jer promijeniti ništa neće. Samo može nahraniti Snježanin bijes prema sebi.

- Ma moram priznati kako ti nije lako, da u svom stanu nemaš mira.

- Je li znaš, uplatila joj je toplice?

Luce je u sekundi pregrizla jezik, jer je htjela pohvaliti takvu kćer. Uzdahnula je maštajući kako će i njoj njezina uplati toplice, a ne što joj je prošli mjesec platila struju.

Pribrala se kako Snježana ne bi primijetila cinizam, nastavi.

- To sigurno neka urota protiv tebe.

- Ma nu, to sam ja isto promislila, ali nikome ne smijem reći. Baš mi je drago što si i ti to primijetila. Je li vidiš kako je meni!- Samo što ne proplače nad svojim životom.

- Ako ima toliko novaca, da je prava zava, mogla je i tebi uplatiti, ali naravno ne termin sa svekrvom.- Sada se već Luce dobro zabavljala.

- To sam ja rekla i mužu, mogla nas je malo počastiti, a on cili ponosan kako ne želi sestrinu milostinju. Ma koju milostinju, lipo bi se izbanjali.

- Pa tako je, ako je moraš gledat kako ti se vrti po kužini bar neka ti to s kakvim putovanjem nadoknadi.

- Moja Luce jedina me ti razumiš kako je meni.

- Nije ti laka, kako ti sve ove godine to trpiš?

- A šta ću, tu su dica, di ću?

- Pa mogli ste ti i muž iznajmit neki stan pa imati svoj mir, a ne ovako patiti?

- Jesi li ti normalna, pa ona useli i izgubim ovaj stan. Neka mene ovde!

Poslije ispijene kave Luce se u posebnom miru i radosti uputila prema svom stanu, razmišljajući: Sva srića što mi je sin oženija jedinicu i to bogatu dotaricu, pa sada žive u stanu što im je njezin otac kupio. Mudro sam mu govorila; sine moj pravi muškarci se ne ožene, oni se udaju.

Da nisam tako pametna bila, sada bi nevista bila u mom stanu. Ma ne samo u stanu, već bi me izbacila iz moje posteje, na kauč i brojila mi koliko sam voćnih jogurta pojela.

* * *

ČAKULA U LVXORA

- Lipo namisti tu kosu - cijela nervozna, naređivačkim glasom obrati se Sanja, Luci.

- A, što mi fali kosi?

- Dobar frizer!

- Eto nemam nigdi pametnije trošit pare nego na frizuru.

- Kako ćeš se ponovo udat, ostat ćeš raspuštenica cili život! - Sada je ovo bio zabrinuti ton, jer ne imati muškarca pored sebe koji će ti omogućiti ispijanje kave u Lvxora za nju je bio promašen život.

- Jesi dosadna s tom udajom, eto sve mene babu čekaju bogati muškarci. Oni čekaju mlada piplice. - Osjeća se u Lucinom glasu dosada na tu temu.

- Ti stvarno ništa ne znaš. Pogledaj samo po fejsu koje operacije rade po licu. Da ne piše ime i prezime ne bi ih ni'ko pripozna, ali šta ih briga, uvalili su sponzora i briga ih što im se cili Split smije.

- Mogla bi onda dignit hipoteku na stan da napravim koju operaciju? - Sada se već Luce smijala.

- Ma koja hipoteka, nađi kojeg oženjenog bogatog, koji će to sve platiti, a posli traži muža. - Ubaci se Marta u razgovor. Po obliku usana vidjelo se kako priča iz osobnog iskustva.

- Pametno ti kaže Marta - dobaci Željana.

- Ja bi na tvom mistu prvo uložila u kapke, vidi kako su ti pali, a bome i podočnjake bi tribala dobro zategnuti.

- Nos ti je dobar, imaš sriću, a ne ja, dva puta sam ga operirala. Muž mi za drugi put i ne zna, bio je na brodu. - nadoda Silvana.

- Eto vidiš! - Sanja cijela ponosna na svoje pametne prijateljice, ali nije je više zanimala njena udaja, jer su upravo ušle, po zadnjoj modi obučene, dvije žene.

Uzdigla se kako bi ih mogla cijela promotriti, jer je veoma bitno imaju li ovu subotu nove cipele. Primijetila je već cijeli mjesec Dubravka nije kupila nove. Kada je uočila da je u cipelama koje je već vidjela, cijela ustrep-tala, kao o toj joj informaciji ovisi život, prošapta kako je Dubravka ne bi čula, ali sve za stolom, da.

- Izgleda Dubravki je ponovno muž uzeo karticu.

- Ma daaaaaajjjj! - sve u glas, u čudu, tiho izgovore.

- Je garant! - Ponosna Sanja što je shvatila tu bitnu novost.

- Da je znati, je li zbog novog Kreša ili je izgubila busulu na peglanju - upita Marta lagano dodirujući napućene usne, tako nježno, ni rođeno dijete tako ne mazi.

- Znam kako peglanje ne znači da je pretjerala oko košulja ili lancuna. Ali što znači Kreš? - začuđena Luce.

- Pa Kreša zovemo muškarca koji kreše udate žene. Tako ne moramo spominjat imena, već samo moj Kreš i sve znamo o kome priča, - objasni Silvana, kao da priča kojom je pastom jutros oprala zube.

- Di su moje drage cure? - uleti Dubravka, šaljući svima poljubac. Nisu još ni odložile torbicu već im je konobar donio kave.- Ma vidi moga najdražeg konobara. - Nježno izgovori, a rukom lagano, kao slučajno, prođe preko njegove stražnjice. On se nezainteresirano nasmije, ali u očima se vidjela istina. „Radi ti baba šta želiš, samo ostavi dobru manču.“

- Zna li koja, je li ovaj bombončić nekoj od nas bio Kreš. Ja bih ga hranila i čuvala kao što je vještica Ivicu i Maricu. Pa bih ga onda popapala - Željana se cijela uživjela u svoj hranidbeni lanac.

- Nije! Izgleda, ima curu koju voli - tužno potvrđi Dubravka.

- Pa to je još i bolje, neće okolo lajat. Najviše volim zaljubljene, ti su mi najzanimljiviji. One koje svaka od nas može imati ne hrani mi ego, a i moga bi mi muž saznat. Jedva sam se izvukla iz prošle avanture. Saznao je za Kreša, a nisam ga se još bila zasitila - ljutim očima objasni Željana.

- Žene moje, moram vam ići, trebam doći doma prije nego čistačica otiđe, da provjerim kako je sredila. Ovo mi je treća ovu godinu, tribat ću malo ovoj progledat kroz prste, ako ne želim sama prati prozore.

- Ajmeeeeeee...Užas - u jednom glasu uzviknu osjećajući strah od pranja prozora.

Kada je izašla kroz vrata u trenu se Marta okrene prema svima.

- Jeste li joj vidjele kako joj stoje rebatinke?

- A jesam, užasno, misli ako kupi rebatinke od ijadu kuna da će joj stati k'o onoj od dvadeset. - Cinično zaključí Marta.

- Uh, koja ura, doći će moj klipán doma i ako me ne nađe, odmah će vrtit po mom mobitelu - digne se i u sekundi nestane kroz vrata.

- A našto joj usta sličé, je li ona svjesna da je redikul. Slušaj Luce, tebe ću ja uputit kako ćeš uvatit bogatog muža, pametno ćeš uložít novce. Tribaš imat dobru garderobu, na fejsu izbaci guzu i prvi sastanak u mraku kako ne vidi sve bore, a do jutra ćeš ga obradit. Viruj mi tvoj je, i bitnije sve njegove kartice.

- Onda ćeš moći uživati svaki dan na kavici u Lvxora i na Rivi - pogledom punim ispraznih želja, zaključí Sanja.

* * *

LJUTA SVEKRVA

- Je li ti vidiš koju mu je majicu obukla, srića imam ovu njegovu jaketicu pa se neće priladiti - ljutitim, nervoznim glasom, viče Luce, oblačeći debelu, zimsku jaketu malom dječaku od dvije godine. Nalazeći se u stanu koji se grije.

- Pa oće li biti vruće malome? - upita je susjeda.

- Boje neka mu je vruće nego li se naladit - uporna je baba.

- Koji je vrag doveja u moju kuću?

- Pa tvoj sin!

- Đavla je on, ona mu se nametnula. Puno je on dobar, pa ga je smantala, nije se jadan moj mali ni okrenija, već je bila noseća - ovo je Luce još ljuće izgovorila, ali pogledom punim ljubavi upućenim prema svom unuku. - Moram priznati jedino dobro što je napravila, rodila mi je ovo lipo dite. Ma nu ga, isti moj Frane.

- Aj, Luce ne laži ni mene ni sebe, mali je isti nevistin otac.

- Jesi li ti normalna, na onog kriminalca. Boje neka sutra umrem nego da moje dite sliči na njega.

- Čekaj, koje tvoje dite, al' si ga ti rodila?

- Šta se praviš pametna, on je k'o moje dite.

- Ali nije tvoje. Bogati milog, izludit ćeš maloga.

- Ja ga izludit? - sada već crvena u licu, počne vikati, hodajući gore dolje po stanu. - Zar ti misliš da mu ona išta kuva, ne bi bija mali vako kripan da nije bar tri puta sedmično kod mene.

- Eto, sve bi umra od gladi bez tebe.

- Bome skoro, jadno moje dite. - Zastane, spusti se na koljena i raširi ruke. - Dođi babi svojoj, radosti moja.

Podigla ga u naručje i izljubila, zatim rukom prošla oko vrata, vidit je li moka od znoja ili ne daj Bože malo hladan.

- Nisi moka, taman lipo topal. Srićo babina posli će ti baba skuvat blitvicu pa ćeš bit veliki momak.

- Nec bitu!!!! - manipulatorskim glasom dobaci momčić i pobjegne u drugu prostoriju.

- Jesi li ti vidila što je ona od maloga učinila. Kad mu nije nešto po volji pobigne, a posebno kad je spiza. Trebala si vidit što ona kuva, ne mogu ti niti opisat šta je to. Kad je moj Frane sam doma, zaletim se malo do njega, ispričat se jer ne možemo ništa kad je ona doma. Stalno nam upada u rič, soli pamet, a nema ni trunke soli u glavi.

- Pa nevista ti je završila Ekonomski fakultet.

- Jel' ti to mene zezaš? Lako je tebi jer nemaš navistu, imaš samo zetove, a i oni mlađi, ne čini mi se nešto bistar.

- Dobar mojoj ćeri, dobar meni - flegmatično zaključu susjeda. - Vidim posvađaju se, a vidim i ljubackaju se, tako isto ja i moj stari. Ništa boje, ništa gore. Da joj ne valja vratila bi se doma. Ja sa četrdeset godina u braku još

uvik ima dana kako bih se vratila materi, a mrtva je deset godina. Dok za uru ne bi ga dala za cili svit, to je tako!

- Je, je dobar je tvoj Mirko. Ali mlađi zet...

- Dobar je dobar!- dobaci susjeda u hipu ne dovršivši rečenicu jer bi joj sigurno odbrusila, a ne želi s prvom susjedom biti u svađi. Ponekad doleti do nje malo se ispričati, jer koliko god je Luce teška, ipak bi sve pomogla. Neka nje u dobru s njom!

- A dobro kad tako misliš. Zato ova moja, Bože je sačuvaj, evo dovede maloga i zaboravi na njega, nemam ja više živaca za malu dicu. Sigurna sam, sada pije kavu sa svojim lapačama, a ti Luce kuvaj i čuvaj maloga.

Dok je pričala zazvoni Lucin mobitel, pogledala je tko je zove.

- Muči, muči evo me zove nevista. - Uzimajući mobitel zavrti očima prema susjedi, tim pokretom je željela pokazati koju ona ima moć.

- Halo! Je, je mali je dobro, ma dobar je. Lipa mu je ona majica i nije mu ladno. Kuvat ću blitvu i pohat šnicele, oću li za tebe i Franu da se ne trebaš mučit? Ma ne trebaš žurit, popij na miru kavu. Poljubac i tebi.

Kada je spustila mobitel vidjela je kako je u čudu gleda susjeda.

- Što me gledaš, nisam luda sve joj reći, ali će me poslušat, a jedno je sigurno, ne bi mi dovodila maloga kad god joj treba. Ovako ga viđam i uživam u njemu. Dođi babi, sričo i jubavi moja.

* * *

NOĆNI IZLAZAK SPLIĆANKI

- Nije ovo više za moje godine - izgovori Luce, teškim, isprekidanim glasom, između dva gutljaja kave i dima cigarete.

- Sada kukaš, a uvijek si prva za organizirat izlazak.

- Zaboravim kako sam prošla pedesetu, ali ovakva jutro dobro me podsjetite - još težim glasom, pokušavajući se bolje namjestiti u stolici, jer po izrazu lica i usporenim pokretima vidljiva je bol u leđima.

- Jeste me dugo čekale? Nemojte početi ogovarati dok se ja ne ugnijezdim. Konobar, veliku toplo - uleti Sanja, sva crvena u licu.

- A k'o smi bez tebe? - grintava i pospana nastavi Luce.

- Kako su se provele, moje cure? Je li bilo uleta?

- Vedrani skoro.

- Tko meni?

- Pa onaj oženjeni.

- Što će mi kada je oženjen?

- Sanja, jesam joj lipo rekla: Što te briga da je oženjen, to nije tvoj problem, već njegove žene.

Dok se Sanja smijala, cijeli se kafić okrenuo prema njima, Vedrana je ljutito gledala Lucu.

- Luce je u pravu - dobaci Sanja - ne dam ja mom Marku nosom vanka iza 8 uri bez mene. Puno ima takvih ka' vas dvi.

- A kakve smo nas dvi? - Uvrijeđeno, ispravljaajući ramena povika Vedrana.

- Opasne raspuštenice - mirnim tonom, poluzatvorenih očiju objasni Luce. - Koja će normalna žena dozvolit muž noćariti?

- Nijedna! - u trenu nadoda Sanja.

- To ja godinama objašnjavam Vedrani. Da je brak u redu i ako se vole, nit bi on izlazio po klubovima i kuva nas, nit bi žena doma čulila sama. Jedino, ako nije dogovor u braku pa i ona švrnja. Zato, što se brineš ako je on oženjen, da ima sve doma ne bi tražio kod tebe. Sigurno ima viška, lipo uzmi i vrati ga doma ženi neka ga čisti, pere i kuva.

- Bome, Luce, k'i sveto pismo - Sanja radosna jer se nešto pikantno događa. - Sada bi imala osmijeh i ne bi bila vako grintava, a tvoj zet bi mu bija najzahvalniji.

Na ovo su se iskreno sve tri nasmijale.

- E ovo si u pravu. Kad god dođem, smije se srdačno, ali u očima se vidi kako bi me izbacio prije nego sam ušla. Nisam to prije primjećivala.

- Jer nisi željela. Moramo zapamtiti, ne smijemo nit zvat, nit dolaziti. Jedino oni, kada im nešto trebamo i onda nam se raduju. Ne nama već tome što ćemo im udovoljit, naravno i odmah nestati.

- Luce, što si ti pospana? - Sada je Sanja pažnju okrenula, jer joj je tema o djeci dosadna, kaže ima ona dovoljno tih tema s udatim prijateljicama. One joj služe za zabavnije teme.

- Nisam pospana, već mamurna.

- Pusti je, nalila je baba glavu.

- Za svoje novce. Što koga briga što ja radim.

- Reci Sanji što se tebi sinoć dogodilo.

- Vidiš grintava sam k'o i Vedrana, znači nisam iskoristila priliku.

- E moja Sanja, bit ćeš i na Lucu ljuta. Životnu priliku je propustila.

- Ne virujem, Luce ništa ne propušta. Ona uzme što treba i ne treba.

- Lipo me ti častiš - odbrusi ona, glumeći ljutnju, držeći se za glavu. - Dajte naručite mi još jednu kratku, satrat će me ovaj marmuluk.

- Jedino ako mi ispričaš što je to bilo sinoć veselo.

- Nije bilo, ali je moglo biti. Dok sam plesala uleti mi jedna ženskica i počnemo zajedno plesati, baš sam se dobro zabavljala. Pri kraju večeri, pride mi njezin momak i kaže kako se sviđam njegovoj curi. Ja uz onu buku doviknem, i ona je meni simpatična, on odmah kaže u drugu nedilju slavi rođendan i mogla bi doći - prekine Luce priču, kao dokaz da više nema što dodati.

- I to je to? - razočarana Sanja.

- Da.

- Aj, ne zezaj, reci zašto su te zvali na njegov rođendan - Vedrana se cijela uživjela u događaj.

- Čovik mi u kratkim crtama objasnio, kako mu je cura obećala još jednu ženu kao poklon. Samo ona treba izabrati tu ženu i ona izabrala mene.

Vedrana je uživala gledati Sanju kako stoji ukočena, otvorenih usana, koja su odavala veliki osmijeh i očima u kojima se vidjelo da ispred sebe ima cijelu scenu izvedbe poklona.

- Mogu s tobom? - odgovori, ne što je to i mislila, ali poznajete onu „što se babi snilo.....“

- Dogodine.

- Što si odgovorila?

- Ne skida mi se za troje, ništa ispod petero.

* * *

NEZAPOSLENI MOZGOVI

Budim se, Uskrsni ponedjeljak. Napokon sve gotovo, cijeli šušur oko jaja, sirnica, janjetine, domaćeg kruha i posebno trka za mladom kapulicom.

Volim ja blagdane i skupljanje moje obitelji, ali ipak mi je najdraži Uskrsni ponedjeljak i vraćanje u normalu uz prvu jutarnju kavu u miru, poslije nekoliko dana. Obavezno ostavim jednu sirnicu za ovaj ritual, jednu satarem čim se ispekla, naravno moram provjerit kako su ispale. Druga je namijenjena subotnjoj večeri, izvalim se na kauč, upali se film, stavi se najprije krpa na ispružene noge, na krpu veliki oval sa sirnicom iskidanom na fete. Kada sam se tako lijepo namjestila zasučem rukave od kućne, frotirske haljine i krenem u borbu sa obožavanom sirnicom. Naravno, obavezno me zaboli trbuh, ali u pripravnosti je domaća orahovica koja to sve izbalansira i smanta me da zaspem k'o beba.

Treću i najmanju sirnicu teška srca nosim kod mojih na uskrsni ručak, odnijela bih ja i pola, ali bi mi je mater dala u glavu, pa sam smislila i napravim jednu malu za mater, sestru, brata, svu našu djecu i unučad. Svaki put kad je donesem svi zakolutaju očima, ali ne komentiraju ništa.

E i sada ona najbitnija, jutrošnja sirnica, kava u miru i knjiga. Zadnje vrijeme tučem po Sheldonu, poslije trideset pet godina uhvatilo me čitanje svih njegovih knjiga. Kažu da se iza sedamdesetih vraćamo u djetinj-

stvo, ja se bome evo već u pedesetima. Do sedamdesete ću sigurno ponovno u pelene.

Gucaj po gucaj kavica, zalogaj po zalogaj sirnica i blaženi mir. Kad, tko će prekinuti tu ljepotu nego moja Sanja.

- Srećice, idemo popit kavicu na Rivu?
- Ali ti je Marko koma od janjetine?
- 'Ko će ga dignuti sa kauča, muka mu je još od kapulice.
- Svaku godinu isto, ubit će ga uskršnja kapulica.
- Imaš li još svoje orahovice da mu smiri želudac?
- Triba njemu peptoran, a ne orahovica.

Kada smo ušuškali Marka otišle smo na Rivu popit kavicu. Sjele smo sa Sanjinim, kako ih ja zovem, „Neza-poslenim mozgovima“. Njih četiri imaju od pedeset do sedamdeset godina, svaki dan piju satima kavu na Rivi i jedini smisao života im je što obući i što je drugi obukao. Iako ni ja nisam imuna na te teme, ali njima je to pitanje života i smrti.

One su već zauzele stol, naravno, obavezno u prvom redu da vide i budu viđene. Svaka je imala besprijekornu frizuru, vidi se misnu jaketu i obavezno markirane očale za sunce.

- Joj, nemojte me gledati kosa mi je užasna.

Krene Sanja, a da se još nismo ni približile stolu.
- Ma baš odlično izgledaš.

Odgovore sve u glas, sreća što imaju očale pa se ne vidi laž u očima, a Sanja želi to vjerovati pa cinizam u njihovom glasu nije osjetila. Ja nisam ni primijetila njenu frizuru jer mi je u glavi stalno moja nedovršena sirnica.

- Pogledajte Gogu, ima nove čizme, vidjela sam ih u Karle. Sve se okrenu, na ovaj Sanjin komentar, prema sredini Rive gdje je Goga šetala sa još dvije prijateljice. I nastave priču, i ja više nisam znala koja što govori.

- Lako je njoj kupovati u Karle kad ima dobru penziju.

- Ne samo dobru penziju, već joj je muž ostavio i dobru cifru na banci i onda lipo umra.

- Čula sam da je bio sedamdesetih potrčko direktoru Škvera.

- Mogu mislit koje je pare zgrnuo.

- Kada se nakesa para sve je ostavio Gogi.

- Lako je njoj kad nema mamlaza na kauču koji više troši nego što zarađuje.

- Čula sam kako su dica ljuta na nju jer puno troši.

- Koja bezobrazna dica, što njih briga di ona troši svoje novce.

- Ja bih se odrekla dice za vake čizme.

- Nu, eno Sonje Dvornik, Branka ti je poznaješ, javi joj se neka nas opet slika.

- Eno i Vedrana Šegvića, namistimo se neka nas i on slika.

Odjednom tišina, Branka počne lamatat rukama kako bi je ugleda Sonja, a Sanja prema Vedranu čini isto. A i ja sam se malo uzdigla i namjestila frizuru, nikad se ne zna! Poslije slikavanja, tema se nastavila u istom tonu, više nisam znala koja što govori.

- Poludit će Goga kad nas vidi na fejsu.

- Oće garant, nju Sonja nije ni vidila.

- Što mislite jel se vidi moja loša frizura?

- Ne znam jesam li se dobro namistila da mi se vide

Gucci očale.

- Što mislite je li nas cijeke slikala i vide li se moje nove cipele?

Uskomešale su se i bile pune radosti jer će se sutra vidjeti na fejsu. Dok je meni cijelo vrijeme bila moja nedovršena sirnica po glavi.

Moramo priznati kako svi imamo svoje ludilo u glavi, svi imamo želje i različite interese. Na kraju je najbitnije priznati sebi istinu. One vole dobre čizme i svoju sliku na fejsu, dok ja obožavam sirnicu i uskršnju kapulicu.

* * *

RAZMAŽENA KĆI

- Zlato materino, dođi ti popodne do mene, neće nitko praviti' budalu od tebe. Nisam ja tebe našla na putu!

Čujem kako Vedrana daje „pametne“ savjete svojoj razmaženoj kćeri.

- 'Ko je to najutija, pricipesu?

- Izludit će mi malu.

- Dobra je i ispala pored takve matere.

Vedrana uopće nije ni reagirala na moju opasku, jer je bila toliko zaokupljena kćerinim nebitnim problemima i nikakve riječi ne dopiru do nje. Rastavljena je već godinama, iako je muž varao, kćer nju krivi što nije uspjela sačuvati brak. Dobru krivnju je svalila na Vedranu i glumi žrtvu kada god njoj odgovara.

- Moš' zamislit što joj radi?

- Aj reci, što je sada vištica od svekrve napravila?

- Baš si dobro rekla, vištica! Moja Mirela želi kupiti novi kauč, a ona joj ne da.

- Pa što to ima sa tobom?

- Kako što ima, pa dite mi je nesritno!

- Zbog kauča?

- Želi imati lipi stan.

- A čiji je to stan?

- Što je bitno na koga se piše, moja Mirela živi u njemu!
- Dobro nije bitno na koga piše, ali 'ko ga je kupio?
- Pa znaš, njezini svekar i svekrva su ga otkupili.
- I odakle pravo Mireli mijenjati i bacati namještaj koji nije kupila, još u stanu koji nije njen?
- S tobom se ne može ni pričati, sada već crvena u licu, ljutito mi odbrusi.
- Meni nije jasno, ako se Mirela i svekrva ne slažu, vidim stalno kuka, puno je nesritna, zašto ne idu u podstanare?
- Ne želi joj muž, a i nemaju novaca.
- Znači, tvoja kćer nema problem sa svekrvom, već sa mužem ili sama sa sobom. Zašto ne radi i plati svoj mir?

Ovaj put je čula moje riječi, sigurna sam kako ih je i sama svjesna, ali puno je bolna istina.

- Nemam sada živaca za ulaziti u dubioze, - uzme mobitel glumeći kako je nešto posebno zanima, samo kako bi promijenila temu.

Vedrana je dobra osoba, ali njezin „problem“ je što ima puno novaca. Bivši muž joj je građevinar, velike novce je zaradio dok su bili u braku, a tko je potpisivao prije trideset godina predbračni ugovor? Tako je dobila dva stana i nekoliko poslovnih prostora. Toliko dobro zarađuje od najмова, ne treba ništa raditi i ima višak vremena. Umjesto da je sretna što može uživati, ona svoje slobodno vrijeme troši na nervozu što je Mireli napravila svekrva i rekao muž.

- Vedrana, što se prošli put dogodilo kada tjednima nisi mogla spavati jer je Mirela u takvim problemima bila i htjela se rastaviti? Kada te zvala i satima pričala kako joj je muž užasan. Plakala si mi kako je tvoje dite nesritno i kako moraš nešto učiniti.

- Sada se vraćaš na to,- zalijepljenog pogleda na mobitel, kroz zube, tiho izgovori.

- Samo želim prisjetiti te.

- Pa ostala je trudna s drugim djetetom.

- Eto, ti se nervirala, optuživala svih oko nje, a ona kroz to vrime uživala sa svojim mužem. Čak nisu mogli kontrolirati strast pa su napravili dite. Bilo bi bolje kada bi i ti tako strastveno uživaš u svom životu.

- Ne pada mi na pamet, naletiti na budalu kao što mi je bivši muž.

- Možda bivši nije bio budala?

- Jel' ti to, kao ja sam budala?

- Ne, to nikako! Samo ne moraš biti budala, ako živiš strast.

- Eto sada ću pokupit nekoga putem i živit strast.

- Ja imam bolju ideju. Mislim da je više vrime da se ti i Mladen spandate, godinama se vrtiš oko njega.

- Pa što ću kad znamo kako troši udatu ženu i da je dobro zagrijan za nju.

- Sada je prilika u Korizmi. Mladen se povjerio Tonću, a Tonći meni, kako je njegova ljubavnica velika vjernica i nikada u Korizmi ne vara muža.

- Stvarno, koja svetica.

- Baš tako, u glas se nasmijemo i počnemo kovati plan kako će Vedrana smantati Mladena.

Brzo će proći Korizma i svetica će se uželjeti strasti.

Krenulo se u osvajanje, moja prijateljica više nije čula kćerine jadikovke. Jer je srce jako kucalo, tijelo se budilo i živjelo strast.

* * *

NENADANI SUSRET

Ležim na trosjedu. Pijem jutarnju kavicu i čitam knjigu „Gnjev anđela“. Tu knjigu još sam u srednjoj školi pročitala, ali sada poslije trideset pet godina, sasvim drugačiji osjećaj čitanja Sheldonove knjige. Onda sam uživala u zapletu i raspletu, dok sada u svakoj napisanoj rečenici. Svakom opisu bilo osobe, događaja ili prostorijske.

Neki blesavi dan, mrzim ove marčane bure, napušu mi glavu, paše nam svima mir. Nisam to ni promislila kad zazvoni mobitel, vidim Vedrana.

- Ko smeta?- dobacim Izetovu poznatu rečenicu.
- Mogla si doći na ručak?
- A što lipo spremaš, ne dižem se za neki pileći rižot.
- Evo, punim paprike.
- Pa kud ranije paprike, ne valja to ništa, nema tu ni P od paprike.
- Hoćeš ti doći ili nećeš?
- U koju uru su gotove?

Stigla sam na vrijeme, noseći veliku kukuruznu peku kao poklon, umjesto kave i keksi.

- Uđi, baš je došla susjeda. Poznaješ li Gordanu?- upita me pokazujući mi rukom prema vrhu stola gdje je sjedila jedna izuzetno njegovana gospođa, kojoj nisam mogla

odrediti godine. U sekundu sam je skenirala, nikako je ne mogu povezati sa Vedranom.

- Ne poznajem.

- Ni ja vas, ali puno sam čula za Dariju prijateljicu - glasom punim neke neopisive životne radosti, pružajući mi ruku, dobaci.

Cijeli život nas uče, kako se ne priča dok se jede. To djeluje dok mater ima kontrolu, ali kada postanemo kvočke, sav majčin trud nestane u sekundi.

- Gordana, smijem li reći koliko je tvoj dragi mlađi od tebe?

Pogledam ja Vedranu u čudu misleći, što mene to zanima?

- Pa zašto ne, reci.

Nagne se prema meni, punih usta mljevenog mesa i riže jer nije mogla ni dovršiti zalogaj ne reći mi.

- Ništa manje nego sedamnaest godina.

- Lipo bome, zato vi tako izgledate.

- Kako?

- Neodređenih godina, vidi se kako ste dobro očuvani. Ima li koji momčić viška i za nas dvije?

Počele smo se uglas smijati, a Vedrani je ispalo zrno riže iz usta na stolnjak. Počela se izvinjavati, ali nije pričekala pojesti zalogaj pa je ispalo još jedno zrno.

- Vedrana, ugušit ćeš se, Gordana vidi kako djeluju mladići na našu prijateljicu.

- Ubojito - veselim pokretima prave gospođe zaključiti. Ne znam kako vam drugačije opisati njezine ugodne manire. Širila je oko sebe, radost, senzualnost, neopterećenost, a odjeća i frizura su bile na njoj takve da bi mnoge mlade cure zavidjele. Vidjelo se kako je iza nje mnogo godina života, ali isto tako trenutno uživa u svakoj minuti i nije opterećena velikim brojem bora na licu. Osjetila sam želju udahnuti te životne radosti i prenijeti na sve ljude oko sebe.

- Cure moje- nastavi Gordana- ne možemo od muškarca tražiti da nam pruže radost, oni mogu samo uljepšati život. Ali prvo morate biti financijski neovisne, inače trebate sponzora. Vjerujte mi, puno ljepše je birati, nego biti izabrana.

- Jesi li tražila mlađega ili je slučajno došao?

- Muškarci mojih godina koji dobro izgledaju traže cure, a one ne njegovane i koji pričaju o bolesti ne želim ni ja. Zašto je čudno ako je muškarac mlađi od žene? Mnoge žene su mlađe i do trideset godina, one su muškarcima trofej. Pa zašto i ja ne bih imala svoj trofej? Moj trofej je pravi bombončić.

- Vedrana, je li i ti voliš bombone?

- Kao mlada sam ih voljela, trebala bih se podsjetiti.

- Gordana je li to skup sport?

- Mnogo jeftiniji nego teretana.

Osjetilo se u glasu ove prekrasne žene kako nije mladi muškarac pored nje da bi pokazivala svoj trofej. Već je ona sama svoj životni trofej.

* * *

POMORČEVA ŽENA

- Vidjela sam jučer Zoranu - između zalogaja, zbog pristojnosti, ali osjetilo se kako je Sanja samo čekala trenutak to izgovoriti.

- Je li bila sa dragim?

- Ne, u Malla je nešto kupovala.

- Je li pitala za mene?

- Bome te nije spomenula - ovo je izgovorila uz takav smijeh, i najgluplji bi shvatio kako između nas dvije postoji velika svađa.

- Koja Zorana? - upita Vedrana.

- Osoba iz prošlog života - dodam nezainteresirano.

- Aj, ne glumi, dobro te preveslala - nježno izgovori, mazeći me po ruci, kao tješeći me, ali znam ja Sanju, to se ona zabavlja. - Dobro si se bila zagrijala!

- U koga? - širom otvorenih očiju zavikne Vedrana, tako jako, pa se jedan gospodin ljutito okrenuo. Imao je kliješta u ruci i otvarao velikog škampa, kojeg je upravo htio slasno pojesti, ali su mu to skupo zadovoljstvo poremetile tri babote koje ne prestaju pričati.

- Pogušit ćeš ljude, smiri se. Nezanimljiva priča.

- Meni baš zabavna, ispričaj je Vedrani.

- Pod uvjetom da vi plaćate račun.

- Ma i desert - cijela se komešajući i udobno namještajući, ispali Sanja.

Duboko sam udahnula, moram priznati taj uzdah je bio ostatak povrede koju sam osjetila kao žena i kao prijateljica.

- Zoranu bih često viđala po klubovima, po markiranoj odjeći se vidjelo kako ne štedi, a često bi častila cijelu ekipu. Počele smo zajedno izlaziti, onda sam saznala kako sve to financira muž koji tuče more. Vozila je velikog sivog džipa, gdje god smo dolazile nas dvije izazivale smo pažnju. Zvali su nas „Tražene žene u gradu“.

Cijelu zimu smo se zabavljale, imale smo ekipu, nije se gledalo gdje ćemo ići. Bilo je viška novaca i još više volje, sjele bismo u auto i gdje stignemo. Svi događaji od Makarske do Šibenika bili su naši.

- Još su svi ti događaji tvoji, samo bez Zorane - ljubomorno zaključila Sanja.

Samo je pogledam, bez želje za konfliktom i nastavim.

- Puno se njih oko nas vrtjelo, ali kako je ona bila udana, a mene zanimao Marin koji je bio s nama u ekipi, nismo pridavale pažnju drugim muškarcima. Marin je bio često s nama, ako se ne bismo dogovorili, on i njegova ekipa stvorili bi se gdje bismo i nas dvije došle. Zorana je znala kako mi je zanimljiv i ona bi uvijek namještala da ostanemo nas troje zajedno. Cili svit je bio moj!

Poslije mjeseci dobre zabave Zorani je muž došao kući, znala sam kako više ne možemo lumpovati kao kad je on bio na brodu. Ali ona je kao „prava“ prijateljica našla rješenje. „Zašto ne bismo izlazili u četvoro, nas dvoje i ti

s Marinom?“ Nisam mogla vjerovati da će se netko toliko žrtvovati za mene.

Već prvi put kada smo izašli bilo mi je čudno. Muškarac provede cijelu večer sa mnom, jer mu se sviđam, dovede me do mog portuna i ja samo izađem iz auta. Promislila sam, nisu svi muškarci svinje, ima i kulturnih, Marin je takav, treba mu dati vremena i priliku. Dala sam mu još mnogo puta, ali ništa od oprostajnog poljupca. Onda sam se obratila našoj Sanji.

Pogledam je, a ona prstom uperenog prema sebi, želi reći, ja sam ta Sanja.

- Odmah sam joj rekla, pa ti napadni njega. Imamo puno godina, uživaj u trenutku.

- Tako sam i napravila. Jednu večer kada me doveo do zgrade, ja se približila njemu, kada me u čudu odgurnuo. Vidjelo se kako je iznenađen, nije se snašao i ispalio kao iz topa.

- Ja sam zaljubljen u drugu ženu!!!

Ostala sam u šoku, izašla iz auta i očiju punih suza nazvala svoju prijateljicu.

- Zorana, znaš da je Marin zaljubljen u drugu? - duga tišina s druge strane.

- Nenenenene, popopojmamama - mucajući, glasom punim krivnje, glumeći iznenađenost, kroz zube izgovori.

Samo sam ugasila mobitel, nisam imala volje slušati njezine laži.

Naravno cijelu noć nisam spavala, svaki zajednički trenutak sam vratila i bila u čudu kako nisam vidjela sve

znakove. Njihove poglede, zajedničke odlaske zapaliti cigaretu, ples. Posebno kada ona nije mogla izaći i on je bio nešto spriječen. Toliko toga vidljivog nisam željela vidjeti. Bila sam fantastičan paravan za zabranjenu „ljubav“.

- Jeste li se ikada više vidjele?

- Poslije par mjeseci kada joj je muž otišao na brod, šetala sam Žnjanom i vidjela njezin auto. Auto koji je muž zaradio godinama ploveći morem. Marin je vozio, a ona se smješkala na suvozačevom sjedalu.

- Bome mu je trošio i ženu i auto - ubaci naša dobra Vedrana. - Znaš li što je bilo s njima?

- Vidjela sam muža i rekao mi je kako su se rastavili. Nismo ništa drugo spomenuli, nije bilo potrebno.

Lagala je i varala muža koji je hrani, naravno i mene će, i sve oko sebe!

* * *

AVANTURA KOD PRIJATELJICE MILE

Dogovorila se moja ekipa da ispečemo janjčića za Uskrs, naravno pravac Primorski Dolac kod naše Mile.

Skupilo se puno auto, bome smo trebali iznajmit autobus ili barem kombi koliko nas ima. Shvatili smo kako nije bitno janje, već cijela organizacija i izlet. Šteta što se nismo sjetili vlaka i pohanih pilećih bataka, koje bi već u Sućurcu potamanili.

Vozeći se lokalnom cesticom, zaključili smo kako je asfalt sigurno rađen pred izbore. Obećao ga je neki lokalni političar. To sigurno nije umanjilo naše raspoloženje, smijali smo se svakom autu koji nam je dolazio u susret. Morali bi se pomaknuti u stranu, bacali smo pismo-glava, glava je bila ulijevo, pismo udesno.

U tom našem veselju ugledali smo jedan bijeli stojadin, krivudao je cestom, izbačene ruke kroz prozor. Kada nam se približio vidjeli smo mladoga momka, Thompson tuče do kraja, vrata portapaka dignuta jer je u njemu bila freza. Pjevao je gestama imitirajući voljenog pjevača, a imao je takav osmijeh, kojemu mnogi mladići mogu zavidjeti, oni koji sjede na zidiću s pivom u ruci. Osjetili smo ogromnu radost u tom mladom momku.

Još nismo ni izašli iz auta, a Mile nam je poletjela u susret.

- Evo meni mojih prijatelja! Božo, Božoooooooo, ostavi motiku, dođi doli iskidaj šta, da judi prigrizu, dok ručak

ne bude gotov! - viče Mile u sav glas, grleći nas sve od reda. - A šta mi je drago da vas vidim, baš ste mi svi lipi.

- Mile došli smo kupit janje, koji ručak - dobacim ja, nismo došli kako ona ne bi počasti više nego kupimo.

- Ma neš ti ručka, već kad kuvam, koji pijat više. Veseli mene vidit kako vam paše moja spiza.

- A kome ne paše? - pogledavši se, svi u glas zaviknemo.

- Božooooo, di si? - ali kada se okrenula vidjela ga je iza sebe i osjetilo se olakšanje. - Idem ja s njima pokazat janjce nek izaberu, a ti sve pripremi, svit je sigurno ogladnija.

Muškarci su izabrali, a mi smo se žene prošetale oko štale i uživale u seoskom miru. Trgnuo nas je domaćin iz naše dalmatinske meditacije, dozivajući nas jer je sve spremno.

Zežala sam Vedranu koja je u štiklama nabadala dok smo se spuštale kamenjarom. Zaljubljena je u Mladena, a on već godinama troši udatu ženu, to se povjerio Tonću, a Tonći svima nama.

- Pa di si obukla štikle za doći u Dolac? Izgleda, došlo je krajnje vrijeme srediti to za Mladena?

- Pusti sada njega, neka živa dođem do Miline kuće - počela se sama sebi smijati i svojoj ludosti.

Kada smo sili za stol uz sav „gradski“ odgoj nismo mogli odoliti svemu što je bilo na stolu. Uzimali smo sve odreda, bez peruna i noža, rastezali pršut i pancetu, a umjesto kruha jeli smo sir. Kruha imamo i doma! Mile je dovršavala ručak, a njezin Božo nadolijevao vino.

- Nemojte da vam zapne u grlu, dobro ga smočite - često bi rekao sa osmijehom na licu.

Nahranili su nas bome k'o janjčića kojeg smo kupili, promislila sam možda i nas žele prodati, ali koliki smo, nas su namijenili za Božić. Ja sam za, ako će nas ovako hraniti.

Baš kad sam osjetila kako mi je želudac počeo dolaziti sebi, počne Mile skupljat pijate i stavljati nove.

- Sada malo juhice da vas okripi.

Od čega, muko moja, ne znam i nije bitno, Darija sada uživaj, sutra na dijetu.

Onda je krenulo, janjeća juha, naravno lešo janjetina, a uz to šalša od domaćih poma. Mile se pohvalila kako je ostalo još par kesica šalše u dubokom od prošle ture što je radila.

Kada smo se izvalili svi po stolicama, muškarci raskopčali hlače, bome sam i ja, Mile donosi kavu i zove nas popiti je vani na zraku.

Jedva smo ustali, ali trebala nam je kava pod hitno.

Sjeli smo ispod odrne, loza je tek počela puštati pupoljke, baš smo uživali u proljetnom suncu. Odjednom tišina, domaćini su negdje nestali, a mi smo otkopčanih hlača, zatvorenih očiju, spustili glavu na naslon, jedino bi se malo pomaknuli da gucnemo kap kave i vratili se u dalmatinsku meditaciju.

- Koji mir! - nečujno reče Tonći, kako nas ne bi prekinuo u putovanju na nebeske ravnice.

Kada smo malo došli sebi ugledamo Božu kako nosi janjčića umotanog u tvrdi svjetlo smeđi papir, sigurno od mekinja. Dok Mile dvi pune torbe kumpira, a ispod ruke dobar komad pancete, zamotan u isti papir kao i janje.

- Jeste mi se odmorili? Evo je Božo sredio vašeg janjčića, a ja vam malo pripremila da ne idete doma praznih ruku.

Napunili su nam portapak i oprostili se uz obavezno - polako vozite. Kada zbrojim, više smo pojeli, popili, dobili kumpira i pancete, nego smo platili janje.

Ja sam vozila u povratku, jer nitko od muškaraca nije bio sposoban. Svi su utonuli u mir koji svaki put osjetimo kada posjetimo ove drage ljude.

S velikom toplinom sam razmišljala o današnjem danu. Svi volimo putovati, upoznavati nova mjesta, zanimljive zemlje, nove ljude. Naravno, sigurno je puno lijepo otići na Tibet i vidjeti drugu kulturu, ali zašto tamo tražiti duhovnost, mir i radost. Kada je tako blizu.

Ne želim da mislite na svu hranu koju smo pojeli, to je bio bonus, već na radost i ljubav koju su nam pružili. Mir koji je u njima i mi smo osjetili, bez da nam to govore kao mnogi novokomponirani životni „treneri“.

Oni ne trebaju pričati o miru i ljubavi, oni to žive. Veoma blizu, tu pored nas.

* * *

MAKOVNJAČA

Nervozna hodam prema Silvaninom stanu, nosila dvije torbe pune materijala za šivanje. Zamolila me da joj pomognem kreirati kostime djeci za u školu. Ne volim to šiti, ali znam kako se već godinama muči kao samohrana majka i zaslužila je svaku pomoć koju jedna prijateljica može pružiti.

Vedrana me već obavijestila kako je zaljubljena i dugo je takvu nije vidjela.

- Darija moja, trebaš vidjeti koja je Silvana sretnica, prekrasan je. Kaže mi sve ima; prekrasan stan, vikendicu, džipa, brod, dvoje krasne dice, jedino je žena problem. Ona ti je neka glupača koja ga maltretira, radi mu ljubomorne scene i ne zna kako bi izdržao da nije upoznao Silvanu.

Dok je ovo pričala imala je zatvorene oči, točno sam osjećala kako je željela biti na njenom mjestu. Pokazati kako je ona prava žena za njega i da ona bolje od Silvane može njemu pružiti toplinu nježne žene.

- Meni zvuči prekrasno, muškarac sve ima, ne fali mu ništa, baš lipo čak ima i viška.

- Kako viška?

- Pa ženu!

- Ona nije problem, već dugo to je brak na papiru.

- Je, u pravu si, samo uzmeš papir i pokidaš ga. Ma možeš ga i zapalit, sve isto. Samo se meni čini da si ti dobro ljubomorna na Silvanu.

- Ma nisam, odakle ti to - odgovori brzinski, dok su joj se crvenili obrazi.

Kada sam ušla u Silvanin dnevni boravak prvo što sam vidjela bile su nečije noge naslonjene na rukohvat kauča. Umotane u dekiću, baš onako kako sam ja mom sinu umotavala dok je još bio u vrtiću, kako se moj mali ne bi prehladio. Moram reći Vedrani neka se ne brine, dobro ga pazi Silvana.

Ležao je poluzatvorenih očiju i gledao televiziju. Nije se čak ni digao iz pristojnosti, već samo klimnuo glavom, na takav način kao da bih trebala osjećati privilegiju što mi se javio.

Prođe mi kroz glavu, je li njegova žena zna koliko je sramoti?

Silvana je nesvjesna svega oko sebe, cijela uzbuđena, vrtjela se u krug kao psić koji ugleda vlasnika poslije godinu dana izbivanja.

- Sjedi, hoćeš kavu, napravila sam makovnjaču, Dinko je obožava.

- Može i jedno i drugo.

Dok je kuhala kavu, on se ljutito namrštio, vidljivo ga naša priča ometa u popodnevnom odmoru. Silvana se trgnula i tihim glasom doviknula.

- Ljubavi, nemoj se ljutiti, ali tribamo ušiti dici kostime.

Ništa nije odgovorio, samo se tromo, usporeno digao i obukao papuče. Lipo bome, ima on ovdje i svoje papuče. Dobro se udomaćija.

- Idem ja, vidim da smetam - izgovori na takav način ne bi li se obje osjećale krive jer smo prekinule njegov popodnevni odmor. A koji kreten!

Izašao je, a nije se ni pozdravio, ona je poletjela za njim tražeći barem površni poljubac. Vidjelo se kako joj, čak i površna njegova toplina treba kao bebi boca prije spavanja. Jedino je on može nahraniti i dati mir koji joj treba za prespavati život, jer uz ovakvu budalu ona ne živi, već spava radost.

Kada smo ostale same, uputi mi molećivi pogled.

- Znam što misliš o vezi sa oženjenim muškarcem, ali viruj mi, ovo je nešto sasvim drugo.

- Virujem, drugo totalno!

- Tako nam je lipo zajedno.

- Je li vam lipo zajedno u krevetu ili kad se on izvali k'o medvjed, a ti ga služiš? Koliko ti plaća za sve to?

- O kojem novcu ti pričaš? Ja uživam udovoljavati, doma ga nitko ne razumije, jedino kod mene ima mir.

- Baš lipo, a koliko ti je iskešira taj mir?

- Ne treba meni njegov novac, ja uživam kad smo zajedno - sada već ljutito, bacajući škare na stol, izgovori.

- Znaš da nikada neće ostaviti ženu.

Odjednom je zanijemila! Ostala sam šokirana, zar ona stvarno misli da će on ostavit ženu zbog jedne samo-

hrane majke dvoje osnovnoškolaca, još i u teškoj financijskoj situaciji.

- Slušaj Silvana, oženjeni muškarac služi za dvije stvari, seks i ako izvučeš koju kunu. To ti jedino može pružiti, sve drugo pripada njegovoj ženi. Vidim, od ovog mamaza ne dobivaš ništa, još gubiš svoje vreme, praviti mu papice.

Vidjela sam tugu u njenim očima i srce mi se steglo jer znam koliko je dobra, traži samo malo muške ljubavi kako bi se ponekad osjetila ženom, a ne samo majkom. Svi mi trebamo pažnju, ali mnogi je nisu ni u djetinjstvu dobili i cijeli život ne znaju prepoznati što je davanje, a što je pružanje ljubavi.

- Godinama papice radim samo svojoj dci, poželjela sam malo i muškarcu, iako sam svjesna kako nije moj muškarac, ali je muškarac.

Zagrlila sam je kao majka svoju malu curicu i poljubila u obraz, da prođe bol.

- Silvana, tu sam i bit ću tu za tebe uvijek, samo nemoj cijelu sebe dati, ne dozvoli da postaneš jedna prazna čahura. Jer on samo uzima, ne daje, jer ti nema što dati. Uživaj u trenutku kada je pored tebe, nahrani se svim što ti treba i budi svjesna da će jedan dan on nestati.

Nestao je i prije nego sam mislila, žena mu je vidjela zrno maka među zubima...

* * *

UĐAĐAČA U KLUBU SAMACA

Capak je popustio malo mjere, Bog mu da svu sriću. Naravno, prvo jutro nas tri odletjele u Kalafatića na kolače. Jutarnje sunce, sjele uz more, škiljeći ugledamo konobara, koji se brzim korakom, s osmijehom koji govori napokon približava stolu.

- Dobro jutro, baš ste mi ulipšale dan, kad sam vas vidio. Može vaše kavice po običaju?

- Polako, nije ovo običan dan, dva miseca pijem kavu po zidićima. Sada kada sam dobila stolicu i to sa udobnim kušinom, ne žuri mi se nigdje.

- Oprostite, imam ja vremena, samo se vi opustite.

- E, tako. Donesi naše kave i tri različita kolača.

- Može li po mom izboru?

- Da. Što me vas dvi gledate u čudu, neće vam bit' ništa od jednog kolačića. Sutra ćete sve to potrošiti na treningu - nadodam ja, aludirajući ples na štangi. Upisala sam sve tri, jedino je Sanja dosljedna, a ona ima muža. Sumnjivo mi to nešto, mogla bih to malo ispitati.

- Sanja, što se događa?

- Kako misliš?

- Ti si prvoklasna linčina, a ne priskačeš trening?

- Lipo se osjećam, razgibam i izmorim se.

- Ne mantaj, gukni istinu, slušamo te - Vedrana me upitno pogleda, ne shvaćajući o čemu se radi.

- Ne gledaj me tako, sad će nam se povjerit naša Sanja.

- Pa nema se tu što puno reći. Malo se zabavljam preko interneta.

Nas dvije neprimjetno se začuđeno pogledamo, kako Sanja ne bi uočila našu šokiranost. Mogla bi odustati, a ovo je nešto sočno.

- Gordana me priključila grupi za samce.

- A di je Marko? - naivno upita Vedrana.

- Pa puno radi, tako Sanja može više vremena provoditi na internetu - odgovorim ja glumeći ozbiljnost.

- Nemoj tako, cilo jutro se vrtim oko dice i kuvanja.

- Da dica, imaju 25 i 31 godinu, nije ti laka. Sreća tvoja, što imaš Gordu koja ti jednom tjedno očisti stan. Pustimo sada to, kaži ti meni koja je to grupa za samce?

- Pa znaš da se Gorde želi udati?

- Evo sada znam, ali bi se i ti udala?

- Darija, nije ovo grupa samo za udaju, ovo je za osobe koje traže komunikaciju i pažnju.

- Čekaj, ponovit ću, jesam li dobro shvatila: Marko s tobom ne priča, nije pažljiv, a onda se podrazumijeva kako nema ni seksa.

- Ma nije baš tako.

- Nema veze, reci ti meni, kako se ne bojiš staviti svoju sliku, a da te netko ne vidi i kaže mužu?

- Pa nisam stavila svoju sliku, pod lažnim profilom se predstavljam. Upoznala sam prekrasnog gospodina, malo mlađi od mene, ima privatnu građevinsku firmu, pričamo o svemu.

- Pričate li i o Marku? - naivno, iskreno upita Vedrana.

Ja sam se tako počela smijati i ljudi su se svi oko nas okrenuli. Sreća što je Capak naredio dva metra razmaka između stolova pa nisu mogli čuti nastavak priče. Sigurno svih zanima čemu se tako slatko smijem, ali kako bi itko mogao shvatiti našu Sanju. Nisam željela više povlačiti priču o njezinim internetskim zabavama, jer sve sam shvatila.

Dok je Gordana čistila stan, Sanja se izvalila na fotelju, kako bi je mogla kontrolirati. Krenule su u neobaveznu priču i došle do kluba samaca. Trenutno sam se osjećala tako radosno i opušteno, i ne slušaju mi se Sanjine izjave o nečemu toliko prekrasnom, kao što je ljubav nepoznatoga muškarca kojemu ni ime ne zna. Volim ja moju Sanju, ali pustit ću je neka sama izađe iz ovoga nereda.

Mnogo mi je zanimljivije Vedranu ubaciti u klub samaca, e to bi bio uspjeh. Jedna mirna, povučena i usamljena žena.

- Sanja, možeš li ti napraviti jedan profil našoj Vedrani.

Vedrana se tako trgne, čak je i stolica odskočila, ponovno su se svi okrenuli prema nama.

- Jesi li ti normalna, što će meni lažni profil?

- Da u pravu si, tebi ne treba lažni, već pravi profil. Zgodna si za svoje godine, malo ćemo ti skinuti bora,

koje kilo manje i bit ćeš najpoželjnija udavača u klubu samaca.

- Ne triba meni tražiti muža preko interneta.

- Pa 'ko ti traži muža, jesi čula što je rekla Sanja, komunikacija i pažnja. Sanja imaš li ti kojeg viška?

- Imam jednog, ali ne za Vedranu, meni je k'o stvoren za tebe.

- E, ovo je već nešto drugo, nisam ja za takve pokuse.

- A ja jesam? - dobaci skoro uvrijedeno Vedrana.

- Nemam ja vremena za tipkanje s nepoznatim muškarcima. - pokušavam se izvuci, ali izgleda bezuspješno.

Sanja se odjednom uzvrpoljila, počela ubrzano disati, ogromno uzbuđenje, kao da će uzletjeti cepelinom u nepoznate visine. Nešto tipka i vrti po mobitelu, poslije nekog vremena okrene ga prema meni.

- Vidi, ova je najsličnija tebi. Plavuša, izgleda naših godina. Sada samo tribamo izabrat ime i spremna si za Internet nježnosti.

- Daj da vidim - sada je svoju euforiju prebacila i na Vedranu. - Može ta slika, baš mi se sviđa. Samo koje ime?

Odjednom su počele nabrajati imena, na kraju im je najdraže bilo, Dijana. Sanja mi je otvorila profil, usputno i Vedrani, da nam pravi društvo.

Krenula je moja nestašna Internet avantura. Rekla sam sebi, ja nisam udavača kao Gorde, niti pogubljena Sanja.

Priznajem bila sam sve to i još više, ali sočne detalje u drugoj kolumni.

* * *

ISPOVIJEST

Poznajete onaj osjećaj kada se u zimskom periodu uvučete u topli krevet, a na televiziji Mentalist. Ni rođena mater vas ne smije zvati.

Gledam televiziju, perjanica mi do brade, samo izvadim ruku kako bi okrenula program dok su reklame. Ne bih je vadila ni onda, ali daljinski ne vata ispod. Virujte mi na rič, isprobala ja sve.

E, baš tada zazvoni mobitel, naravno na kantunalu, malo se uzdignem, ali još su ruke unutra. Ne da Bog da ih izvadim bespotrebno. Uspijem tako kao mumija zamotana, pročitati - Sanja.

Što se dogodi, ona u ovu uru zove jedino ako Ivan još nije došao doma ili nije prigovorio na cifru koja je došla za podmiriti karticu. U oba slučaja ima novu ljubavnicu. Moram se javiti, jer neće me pustiti na miru dok ne izbacim sve uvrade na račun muža, a sve ih znam napamet. Nije za pisanje, jer bi na vrhu bilo, zabranjeno čitanje osobama mlađim od osamnaest godina.

- Sanja, to si ti?

- Da, ja sam, kako si?

- Odlično - a sigurno bih bila bolje da me nisi prekinula u mom večernjem zenu - naravno da ovo zadnje nisam izrekla. - Koji problem, sigurno Ivan?

- Ne treba mi solit pamet, treba mi pomoć jednoj prijateljici.
- Mogu ja jedno i drugo - nasmijem se, ali je osjetila nervozu u mom glasu.
- Di ti se žuri, sigurno gledaš Mentalista.
- Što te briga, ako ću ga i sto puta pogledat, glumac je bombončić. Pusti sada to, što ti tribam?
- Pa danas mi je bila jedna draga prijateljica. Muž je iselio iz stana i ostavio je.
- Ali je bio dobar, pa joj je teško?
- Ma ne, vara je godinama, a ona crnči po cile dane.
- Pa zašto onda tuguje, treba bit sritna jer se riješila budale.
- A tebe, pa voli svoga muža.
- Sada da razjasnimo. Što ja njoj tribam, da ga vrati ili da ga priboli?
- Ma samo malo prošetat priko Rive, malo izać iz kuće.
- Što je ti ne izvedeš, ali je zgodna pa bacio Ivan oko na nju?
- Ma nije to, ti znaš lipo utješiti osobu, dati nadu.
- Nadu u što, kako će joj se vratiti linčina ili da ne odustaje od života jer će ubrzo upoznati novu linčinu. Ma zezam se, daj joj moj broj pa ćemo se nas dvije dogovoriti.

Naravno dogovor je bio u subotu kada je puna riva. Čekala sam je isprid Bobisa, sitila sam se svih sastanaka

koje sam ovdje imala. Bome osamdesetih ih je bilo nebrojeno.

Kada sam je ugledala, odmah sam znala kako ja danas plaćam kavu. Ima dobrih dvadeset kila viška, a robu ne želim spominjati, koliko god imam dug jezik, nemam pravo vrijeđati. Vjerojatno žena ne može sebi priuštiti krpice, mala plaća, podstanarstvo, a kako sam čula muž šmuga.

- Pozdrav ja sam Darija.

- Drago mi je, ja sam Ivana, baš sam se veselila susretu.

- I ja - krenemo u điradu.

- Gdje radiš? - upitala ja, tek da nešto upitam.

- Ja sam knjigovođa, imam svoj knjigovodstveni servis.

Pa čekaj, ona ne radi u nekom dućančiću?

- Kako ide posao? - Sada čekam odgovor, mučim se, užasno, kad ono!

- Dobro, zadovoljna sam. Imam pet zaposlenih, nikada mira, ali volim svoj posao. Jedino sam zadnjih petnaest dana u trci jer renoviram cijeli stan.

Kad će renovirati sebe, prvo što sam promislila. Ali, ja sam kulturna.

- Kaže mi Sanja kako si teško prihvatila odlazak muža.

- Užasno, toliko sam toga napravila kako bi ostao s nama. Ne javlja se ni malome, nikome. Toliko mi je teško, nadala sam se kako će se bar, radi maloga vratiti.

- Čekaj, on je zaboravio i na svoje dte.

- Da - spusti glavu, a u očima suze.

- Oprosti Ivana, ali ovo je za mene previše. Prvo si izabrala lošeg oca svom sinu i sada želiš da se taj otac vrati. Budi prava majka, sredi se, uredi, pronadi novoga i boljeg oca svome sinu.

Izvadila sam iz torbe mali notes i zapisala brojeve od maserke, kozmetičarke i psihologice. Uхватила sam snage i izrekla tonom da je što manje povrijedim.

Pa zar me Sanja nije zamolila da joj pomognem? Virujte mi bez ove tri osobe njoj nema pomoći.

- Ivana, evo ti ovi brojevi. Tak kada svaku ovu osobu bar pet puta posjetiš, onda možeš tražiti pomoć od prijateljice.

Okrenula sam se i otišla!

Ivana je upala u vrtlog žaljenja same sebe, mogu sate i sate ja provesti s njom, ali ona će i dalje biti nesretna. Bez velikog ulaganja u sebe, ona će uvijek biti nesretna, nikada radosti neće biti na njenom licu. Treba se naučiti smijati, oblačiti kao žena i tako se osjećati. Nije bitno hoće li se muž vratiti ili će pronaći novoga, ako ne pronađe radost i ne bude zavodljiva žena i taj će pobjeći.

Davno sam sebi rekla kako nikada neću dozvoliti da tuđi nered uđe u moj red!

* * *

DALMATINSKA BABA NA ŠTANGI

Nas tri sjedimo ispred Kalafatića, pijemo kavicu i na suncu krademo Bogu dane.

Ma lipoga života, onako naslonjena na zidić, zatvorenih očiju, čak sam zaboravila da mi je u ruci kavica. Kako neću zaboravit kada je lagana papirnata čikara. Ma dobra je i ova to go, glavno neka smo izašle iz kuće.

Sanja i Vedrana, imaju svoje teme, mene brate ne zanima što je Sanja ljuta na muža. Godinama joj govorim da se rastavi, ali neće maca da radi, onda trpi budalu. A i Vedrana me satrala sa svojoj unukom, znam što je svaki dan pojela. Moja je toliko daleko i ne znam je li uopće danas jela, a kamoli što je jela.

Lipo sam se isključila, ali dolazio mi je sa druge strane neki veseo i pun života ženski glas. Baš me zanimalo što pričaju. Pa nemojte sada reći da vi nikada ne prislušujete, ja jesam i baš mi to zabavno.

- Trebaš vidjet kako je Marko oduševljen sada s mojom guzom.

Pa ti imaš dobru guzu.

- Znam, ali on kaže, sada mi je vrh.

I koliko dugo treniraš?

- Nisam dugo, misec i po.

Znači kad bih sada upisala ples na štangi do lita bi i moja bila kao tvoja?

- Ma ne baš kao moja, ali puno bolja sigurno.

Na ovo zadnje sam se slatko nasmijala, naravno kako ove dvi mlade cure ne bi primijetile. Mogle bi otići, ali baš mi sve ovo nekako dobro zvuči, voljela bih vidjeti može li i moja guza biti vrh. Čitala sam ja po internetu i vidjela da puno glumica imaju vrh guzu, ali di ja, pa ja sam već baba po drugi put.

Ma dobro što sam baba, briga moju unučad što ja radim, ali zato briga sve druge oko mene, čak i ako nisu pored mene. Niti me ne poznaju, samo sam obukla visoke čizme, smijem se iz srca, već sam svima prolupala. Mogu mislit što bi bilo kada bih upisala ples na štangi. Ma ne mogu niti misliti!

Sanja, kada ti je Ivan zadnji put rekao da imaš dobru guzu?

- Ti stvarno nisi normalna.

Eto, što sam vam rekla i prijateljica mi kaže da nisam normalna. Ali što je to normalno?

Za mene, biti sretna, a u to ulazi i da budem njegovana.

Dok su one kukale nad svojim životom, ja sam uzela mobitel i na internetu upisala - ples na štangi Split.

- Halo, ovaj broj sam pronašla na internetu, kada mogu doći na trening.

Kada sam dobila odgovor pogledala sam prema prijateljicama i samo ih obavijestila.

- U utorak u šest popodne imamo trening, idemo se vrtiti oko štange.

- Koje štange?

- One, od koje će ti guza biti toliko vrh, da ti Ivan neće prigovarati, kada dođe velika cifra na kartici. A na tebe, Vedrana, će se zalipit takvi frajer pa ćeš zaboravit da imaš unučad.

- Di se to trenira? - u jedan glas su upitale.

- Budite bez brige, vodi vas vaša Darija.

Ustale smo i veselim tonom punog optimizma krenule prema autu. Više se nije pričalo o unučadi, muževima ili ne daj Bože svekrvama, smijale smo se na račun našim pedesetogodišnjim guzama i kako ćemo im smanjiti bar dvadeset godina. Hoćemo li uspjeti? Zar je to bitno? Bitno je za svih nas pokušati, dati životu šansu. Svi mi duboko u nama znamo što nas čini radosnim, ali izmišljeni ljudski moral nam uporno nameće njegovu radost.

Ja i moje prijateljice osjetile smo kako će nas okretanje oko štange učiniti sretnima, priznajem više je bilo okretanje po parketu, ali zar je to bitno. Polako, popet ćemo se za godinu dana na štangu, di nam se žuri, život je naš, samo naš.

Koliko smo godina skinule našim guzama, vidjet ćete ovo ljeto!

* * *

ISPOVIJEST MASERKE

Opuštena i naspavana kuham svoju jutarnju kavicu. Lepršam po stanu, baš se osjećajući zdravo i prpošno. Kad je kavica gotova, uljuljam se u fotelju i otvorim laptop da pročitam novosti. Priznajem puno mi je draže po starinski listati novine, ali korona je mnogo toga promijenila, najviše moje jutarnje rituale.

Prva slika koju ugledam na laptopu bila je reklama za masažu. Odjednom me štrecnulo ispod ruke. Što je sad ovo, pa digla sam se zdrava?

Nastavim ja čitati, ali odjednom nešto ispod rebara mi ne da mira, nikako se namjestiti. Ma daj prestani, zaboravi na onu reklamu, kažem ja samoj sebi, ali što ja više uvjeravam, to me sve više štreca i zateže. Ustala sam da se uvjerim kako sam dobro, ali odjednom vučem nogu jer me boli kuk. Kvrugu i reklama!

Ivana, ima li slobodan termin za tvoju Darijicu?

- Čekajte sekundu, - stanka- ako želite da ostanem gladna ima?

Nema gladi, donijeti ću ti što lipo u tećicu.

- Ma ne treba, evo ću vas ubaciti, znam ja kako ste vi težak bolesnik.

Točno se osjetilo kako se zeza na moj račun, jer zna da ništa nije tako hitno kod mene. Sreća što nije znala koje je sve bolesti na mene nabacila reklama.

Ma nema veze, platila sam sve režije, čak i razliku za struju.

Kada sam legla na stol, odjednom me više ništa ne boli, kako bi stari rekli, prošlo k'o rukom odneseno. Moja Ivana je krenula svojim čarobnim rukama liječiti moju dušu. Da, dušu, jer za mnogo nas masaža je terapija za dušu, ne samo za tijelo.

Ivana, je li ti puno opao posao za vrijeme korone?

- Naravno, ali kako su druge branše ja sam zadovoljna. Nevjerojatno, ali one osobe koje nisu bile u mojoj glavi istaknute s većom platežnom moći, baš one su nastavile dolaziti kao i prije korone. Zaključila sam kako osoba koja ima red u svom životu, ova ga situacija nije puno poremetila.

Ne shvaćam?

- Jednostavno, imam ja muškaraca klijenata, ali naravno više žena. Bistra žena uvijek zna kako će izvući koju kunicu i skupiti za masažu. Sviđa mi se rečenica jedne klijentice: „Riba je riba, bila ona srdelica ili koja oborita skupa. Muškarcu je bitno da je sit. Tako kunicu po kunicu ja skupim mjesečno za masažu.“

Znam po sebi kako se sve opustimo i raspričamo, ali povjere li ti se kada prevare muža?

- Naravno, kako koja, ali imala sam jednu klijenticu koja je odmah na prvoj masaži sve ispričala. Kako je ljuta na muža jer ima novu ljubavnicu, a ona već duže vrijeme nije promijenila novog ljubavnika iz poštovanja prema njihovom braku.

Ma daj, zezaš me, ima dugogodišnjeg ljubavnika, iako joj je dosadio, njega trpi jer ne želi povrijediti muža.

- Pa tako nekako, ali više se nikada nije vratila. Shvatila sam da je to ona vrsta ljudi kojima maserka služi i kao psihoterapeut. Ali u velikom je neredu i nema snage napraviti red, mijenja masere, frizere, kozmetičarke i naravno partnere. Muž je bankomat, njega ne smije promijeniti.

Sad će ovo pitanje biti zanimljivo muškarcima. Kako je masirati površinu tijela gdje ima silikona?

- Nikako, plastično, ambalažno!

E ovo me kao ženu bez silikona zločesto razveselilo. Kada ovako kaže jedna osoba kojoj je posao svojim dodirom zadovolji nas. Jadni muškarci koji nisu stručnjaci za dodir, uživaju u gledanju (priznajem, prekrasno je vidjeti lijepu ženu), a svakim tim dodirom kao da zadovoljavaju napuhanu lutku, koju je mogao kupiti u seriji Mućke kod braće Trotter.

Tako samozadovoljno sam se opustila i počela tonuti u san. Odjednom sam se trznula ljuta na sebe što ću ponovno prespavati dio masaže. Glumeći ljutnju je upitam.

Koliko sam prespavala, nadam se kako nisam više od sto kuna. Zašto ti ne probudiš nas kad zaspemo?

- Meni je to veliki kompliment. I što je zanimljivo, muškarci odmah zaspu.

Pa naravno, ne trebaju se okrenuti na leđa.

- Ja to nisam rekla - slatko se nasmijala.

Utonula sam u mir, više se ne ljutim na reklamu što me potaknula otići na masažu. Jer sve oko sebe stavljamo na prvo mjesto i naša radost je nebitna. Ali samo malo, ako poslušamo govor tijela dat ćemo sebi šansu za sitne životne radosti.

Radosti, koje su dragulji u našem životu. Svjetlo, koje trebamo kako bi nam osvijetlilo klupu za odmor, na ovom životnom putu.

* * *

MIŠEL U AKCIJI

- Aj, tamo iza kioska, pripremi pa ću ja doći. - Laganim pokretom brade, Mišel pokaže prema kiosku s novinama, ali po izrazu lica vidjelo se kako ga muškarac pored njega nije shvatio.

- Kojeg kioska?

- Bože dragi, onog iza banka sa blitvom i salatom. - Već nervozan Mišel objašnjava i sve se okreće oko sebe i iza sebe, da li ga netko promatra.

- Gospodine, ali ondje dva banka imaju blitvu i salatu.
- Nemoćno traži pomoć.

- Gospe ti Sinjske, ti ono na prvom banku zoveš blitvu, ono ti je špinjaća i raščika .- Ne može vjerovati da ne razlikuje osnovnu verduru.

- Evo sada sam vidia, čekam te tamo. Jeste me čuli koliko mi treba...- Nije ni dovršio, a Mišel je nestao.

Sreća što mu nisam dao marke, tko zna bi li ga više vidio, promisli zbunjeni gospodin. Dok je njegov sugovornik nestajao između stolova, punih povrća, a na nekima se nalazile kantice s jajima ili boce s medom.

- Čaća, traži jedan prominitijadu maraka. - Pokornim glasom Mišel upita.

- Je li siguran? Nemoj se ubacit u probleme. Ja te spašavat neću. - Dobaci sredovječni čovjek, uljuljan u

svoju stolicu koju je smjestio kako bi ga grijalo ovo proljetno sunce.

- Rekao si mi to već sto puta, budi bez brige, nije policija. Triba mi novaca za ijadu maraka.- Sad je već nervozno počeo cupkati nogom, jer dok njegov ćaća izbroji novce, mušteriju će mu pokupit drugi švercer.

- Evo ti mamlaze i da si mi odmared donija novce inače nećeš u kuću ulizit. - Izvadi novac iz predebelog mantila za ovo doba godine i počne brojati veliki snop novčanica. Kada je izbrojio onoliko koliko on misli da je dovoljno, pruži novac i odrešitim glasom reče.

- Ovo mu je dosta ni dinara više ne dam!

Mišel dobro poznaje svoga oca i zna da nema smisla suprostavljati mu se, a isto tako ako ponudi ovako malu cijenu, nema ništa od posla.

U ovom trenu Mišel se sjeti materine priče kada se rodio, otac je htio da se zove Mate po njegovom ocu. Ona je plakala, ali on nije popustio, tako u dokumentima piše Mate, ali mater ga je od prvog dana zvala Mišel. Tako ga sada svi zovu Mišel, čak i otac. Jedino baba na selu Mate.

Prene se iz svojih misli i otiđe kao i mnogo puta do sada kod svoje prijateljice Kate.

- Kate, moram nešto pribrojati. - Samo joj tiho dobaci i spusti se iza nje kako ga otac ne bi vidio i izvuče svoj snop novaca. Izbroji koliko mu treba i spoji s očevim novcem, dodao je malo više kako ne izgubi mušteriju. Otac nikada neće naučiti pravi švercerski posao, promisli i ustane, a u letu dobaci Kati.

- Pripremi deset jaja i kilo blitve, triba mi materi. - U sekundi je bio kod gospodina koji je od straha već vidljivo počeo drhtati. - Evo novac za ijadu i po maraka, kako smo se dogovorili. - I pruži, dok je primao marke drugom rukom.

- Fala lipa, bilo mi je zadovoljstvo trgovati s vama. Kada god vam triba kupit ili prodat bilo koje devize samo me potražite, ako me nema pitajte Katu di je Mišo i naći će me ona u sekundi.

Ustrašeni je samo klimnuo glavu i odjurio između banaka, Mišel nije shvatio hoće li ga potražiti ili ga više nikada neće vidjeti. Nema veze, on je kao pravi švercer devizama, odradio dobar posao. Otac će dobiti svoj dio, a on je zaradio na svojih petsto maraka za kojih otac ne zna.

To već jedno vrijeme radi, trebalo mu je godina dana biti očev potrkalo kako bi skupio dovoljno novaca i krenuo neprimjetno okretati svoje devize. Lijepu svotu je skupio, mora priznati da mu je puno pomogla Kate. Ne zbog toga što je toliko dobar, već svaki put kada mu pomogne, on kupi nešto kod nje. Puno puta to ostavi na sjedalici u autobusu, kako bi netko to pronašao, ne voli bacati hranu, a kada bi sve kupljeno donesao kući, njegovi bi posumnjali. Tako on mudro balansira u svom svijetu.

Ponovo se namjestio na rubu male stepenice kako bi ima pregled cijele tržnice, rekao je sam sebi ostat ću još pola sata i otići u školu.

Već je dobro naoštrio instinkt i čim pogleda osobu zna da li je u kupovini povrća ili mu treba promijeniti marke.

Bio je usredotočen na ljude koji dolaze, kada odjednom čuje ciničan glas.

- Što je Vlaju mali, bilo bi ti pametnije da ideš u školu, a ne ovde gubiš vreme. - Dobaci mu stari švercer Fabjan, škakljući ga po bradi, tim pokretom svjesno ga želeći iznervirati

- Nisam ja Vlaj, ja sam Imoćanac, a za moju školu se ne bojte. Bolje čuvajte 'čer da je ona završi. - Uspio se suzdržati kako ga ne bi klepnuo, ali nije mogao dozvoliti da ga ponizi, jer ako prvi put ne reagira svaki dan će biti njegov predmet ismijavanja.

- Ne diraj mi se u 'čer..... - Nije ni dovršio rečenicu, samo se okrenuo i otišao u svoju nevidljivu kancelariju između šestog i sedmog banka.

Dok se smješкао jer je uspio sredit starog švercera, ugledao je jednog sumljivog čovjeka kako se vrti tražeći nešto. Mišel je odmah prepoznao policajca, nije se pomaknuo kada je vidio kako ide prema njemu. Već je ostao smiren, jer još uvijek ne mogu povezati srednjoškolca sa švercom, zbog toga ga je otac i ubacio u svoj „posao“.

- Slušaj mali, triba bi kupit dvista maraka. - Nagnute glave, tihog glasa, dobaci mu čovjek.

Mišel bez iti malo razmišljanja i grižnje savjesti, reče.

- Pitajte onog gospodina u plavoj majici. - I prstom pokaže prema Fabjanu.

Kada je policajac otišao prema starom šverceru, Mišel se uputi prema školi smijući se i kroz zube prozbori sebi u bradu...

* * *

KADA KĆER POREMETI JUTARNJU KAVU

Ne mogu ih više slušat, opalit ću svakoj peščurinu ako ubrzo ne umuknu.

Luce je ludila na svoje prijateljice. Sanja ne prestaje govorit o vrhunskom seksu s Markom od kada je ušla u klimaks. Dok Vedrana ne prestaje hvalit svog mesara, frajera kojeg je Lucin rođo njoj namijenio, a ova ga fufa pokupila.

Ovo o klimaksu još i može slušat, ali puca od ljubomore dok sluša Vedranu. Ta divota od mesara je trebao njezin biti.

- Ma vidi lipih žena. - Čuje glas svoje kćeri, koja joj prekine razmišljanje.

- Ma di je naša draga cura? - Dobaci koketno Vedrana.

Koja ulizica, biće ovako uhvatila i mesara, rade nervozni klikeri u Lucinoj glavi.

- Znala sam da ste ovdje, pa sam naletila da vas malo vidim.

Je, je, naletila ona na nas kao i na zahod kad joj je pripelo; ponovo Luce zaključuje, a prokomentira.

- Jubavi materina baš lipo što si nas se uželila, hoćeš sist s nama.

- Naravno! - Ubaci se Sanja i lagano potapše stolicu i pokaže gdje treba sjedne.

Kada ona pije kavu sa svojim lapačama ja se nesmijem ni približiti, a sada sjeda kao da su ove moje lapače i njezine. Puno sam sad nervozna, bolje mučim, reći ću joj kada budemo same...

- Luce šta si se zamislila, 'čer ti je došla. - Dobaci Vedrana, ali odmah nastavi. - Zlato moje napokon sam našla krasnog čovika, nemam ti riči ružno reći o njemu.

- Baš mi je drago, sada bi tribalo mojoj materi naći jednoga.

Evo je, znala sam, zato je i došla; ponovno Luce razgovara sama sa sobom; utuvala je zadnje vrime kako se tribam udat i satrala me riječima, kako ona kaže: „Ponašaj se primjereno svojim godinama.“

- Ostavi ti mater na miru. Znam ja naći što meni triba.

- Luce kako to svom ditetu.

- Ma pustite teta Sanja, to ona iz dragosti.

- Slušajte! Je li vas dvije znate zašto ste vi imale fejs, a ja tek tri godine iza vas?

- Mislile smo kako te nije briga.

- Briga je mene bilo, ali nisam smila. Nije mi dala ova vaša draga cura. - Osjeti se cinizam u njenom glasu. - A znate li zašto mi nije dala? Ne znate? E sada ću vam priniti njene riči: „Slušaj majko ja imam puno učiti, jedva

te pratim po Splitu, nemam vremena pratiti te po cijeloj kugli zemaljskoj“. - Njih dvije su se počele smijati i cijeli se kafić okrenuo prema njima.

- Bome te dobro čuvala. Sada nam objasni zašto se triba Luce pod hitno udati? - Sanja se pretvorila u uho.

- Pa jednostavno! - sva u čudu Lucina ‘čer što je to pitaju.

- Od kad sam se udala nemam vremena kontrolirati koje gluposti radi, kad dođu dica. Ko će dat vremena za čuvat nju i dvoje dice.

- Prijateljice drage, da li smo same u kafiću, ako jesmo čvrsto me držite kako je ne bi sravnala sa zemljom - Progovara Luce kroz zube, prekrivenih ruku, pogledom u neku točku i u sebi nabrajajući. Luce to ti je ‘čer, smiri se, Luce to ti je ‘čer, smiri se,...

- Pa zašto je triba čuvat ? - Tupasto upita Vedrana.

Luce je pogleda začuđujućim izrazom; „Bože mili i ti si izbor „Zgodnog mesara“

- Ja ne znam. Dite moje drago, jedina čeri moja, radosti i sunce moje. Ti odgovori na ovo pitanje, na koje mnogi muškarci traže odgovor. - Luce je točno znala što će je iznervirati, posebno riječ „muškarci“.

- Je li vas dvi čujete? Ona namjerno mene nervira, znam ja da ona uvijek ima nekog momka.

- Pa zašto mi ga onda tražiš?

- Jer te poznajem, imaš sve budale. - Uspravila se mala, kao učiteljica ispred prvašića.

- Jesi li i ti jednom upoznala?

- Eto, tu sam te čekala! Da su valjali sigurno bi me upoznala s bilo kojim. - Ponosna učiteljica, je dovela rođenu majku uza zid. „Uh, sve sam pametnija.“ Uz životni uzdah ponosno je pogleda.

- Je li ti to misliš da si pametnija od mene. - Odmah majka pročita svoje dite. - Puno ti još đireva po rivi trebaš proći da bi bila to što misliš.

- Pa je li ti dosta lunjanja, lipo se smiri, ja ću ti rodit dvoje unučadi i bit će nam lipo.

- Rodi ti dicu sebi, dosta mi je i ono od tvog brata.

Odjednom je „mala“ počela plakati, ramena joj se tresla i sve tri nisu je mogle umiriti.

Oštri osmijeh i ciničan pogled u sekundi je nestao s Lucinog lica, ne znajući kako kako je smiri, u sekundi izgovori.

- Srećo moja, evo ću te upoznati sa svim svojim muškarcima pa ti izaberi.

Kada je ovo „mala“ čula u još veći histeričan plač je krenula.

Prijateljice su ljutito gledale Lucu, a ona je dizanjem ramena davala do znanja kako je svjesna pogreške, ali ne zna što činiti. Onda je Sanja krenula brisati suze i uspjela donekle je umiriti.

Luce i Vedrana su sjele i čekale što će biti. Prošlo je par minuta i „mala“ se lagano uspravila brišući cijelo lice maramicom što je dobila od Sanje. Onda tiho progovori.

- Ja sam došla nešto lipo ti reći. - Još uvijek su joj se ramena lagano tresla, ali je gledala majku očima, iako su bila suzna, punim topline.

- Kad te vidim meni je lipo. - Iskrena Luce, ali ne želi ništa požurivat.

- Trudna sam!!!! I krene još jedna tura jecanja i plača, ali sada u majčinom zagrljaju.

* * *

LUCE U POSJETI RODITELJIMA

Svaki put kada se parkiram pored kuće gdje mi žive roditelji, ostanem u autu i promatram tu stračaru, a ne kuću. Moram priznati da jemoj otac velikim radom od te kamene stračare stvorio dom.

Još kao srednjoškolci otišli su u grad i odvikli se seoskog života. Ono malo novca očevi roditelji davali su za školovanje njega i sestre, nisu uspijevali ulagati u staru kamenu, rodnu kuću, desetljećima.

Dok moj brat nije počeo materi plakati kako ne mogu plaćati podstanarstvo, onda mater počela plakati ocu kako joj sin jedinac (ja se ne računam) ne može spojiti kraj s krajem u mjesecu. Onda je otac počeo plakati meni kako ga mater satrala. Onda ja, onako iz zafrkancije, zašto oni ne idu u podstanare i prepuste sinu jedincu stan.

Moj otac čuo je samo prepustiti stan i prenio materi ideju nek idu na selo, a jedincu prepuste stan.

Krenula je obnova djedovine, koju je brat skratio na dva mjeseca, jer je otkazao stan čim su mu rekli svoju ideju i petnaesti dan su bili na njihovom krevetu.

Kako će jedinač spavati na kauču, a sebi su u dnevnom boravku napravili prenočište za sebe i dvoje prekrasne, pametne i posebne djece moga brata.

I zato svaki put sam u čudu dok gledam ovu kamenu građevinu, što sve roditelji rade ne bi li udovoljili djeci.

Naravno i ja sam roditelj.

- Luceeee, ljubavi i radosti materina. - Prene me glas mog ženskog roditelja. - Boga ti miloga što svaki put stojiš u autu, susidi će mislit kako nisi sva svoja. Nemoj to više radit.

- Majko, malo se odmaram od puta. - Pokušam sakrit istinu.

- Uđi u kuću pa se odmaraj do mile volje, a ne da te svak gleda.

Nisam htjela više ulaziti u raspravu, ne želim je rastužit, rijetko uspijem doći i onda se volim posvetiti samo smijehu i radosti.

- Kako dica?

- Dobro, puno rade. Kako ti i otac?

- Šta nam fali, ajmo u kuću.

Prvi put sam osjetila iskrenost u glasu. Nikada mi se nije tužila što su došli u selo i odlazak iz udobnog stana u kuću koja je sagrađena prije više od sto godina, ali nekako sam u glasu osjećala nezadovoljstvo.

- Slušaj, nećeš se jutit, posli mi tribaju doći prijateljice.

- Ma neka dođu, koje su to, je li ih znam?

- Ne znaš, to su seoske udovice, imamo jedan projekt.

- Ovo „projekt“ tako je ponosno izgovarala i uspravila da shvatim važnost tog „projekta“, a posebno njenu važnost jer je ona dio toga.

- Pa ti, majko, nisi udovica!

- Muči, nemoj da te otac čuje. Priznaj kako je uvijek bija osjetljivog zdravlja, a ima par miseci što se diže dva puta noću u zahod, a godinama je samo jedanput. Čuvam ja njega, ali ovo mi je prilika kako bi ušla u klub udovica, neka mene tamo, zlu ne tribalo.

Osjetila sam nadljudsku snagu, prvo kako joj ne bi opalila peščurinu, a onda da ne vidi moj smijeh.

Ali to je moja mater! I samo sam upitala.

- O čemu se radi taj projekt?

- Reći ću ti, ali kada one dođu glumi kako ništa ne znaš. - Nagnula se prema meni, tiho mi govoreći kao da zidovi imaju uši. Ja sam krenula u njenu igru, jer sam vidjela koliko joj je „projekt“ bitan.

- Ma da me tupim nožem kidaju ni rič ne bi rekla.

- E tako i triba. - Ona ni moju zafrkanciju nije shvatila, izgleda kako joj je ostala u stanu u nekoj ladici. - Slušaj, doša je novi pop.

- I?

- Dobro da skratim. Nije drag časnama i ne žele čistiti crkvu i njegovu kuću, a tamo je moja Luce vjeronauk našoj dici. Onda smo se udružile mi udovice...

- Majko ti nisi udovica!

- Aj, pusti to, nisam još, nek ti dovršim. Onda smo se mi... - Zastala i pogledala me, vidjela je kako treba priskočit tu riječ ili joj neće biti laka. - ...organizirale na dane i tjedne sve sredimo. Dite moje svi kada dođu na misu kažu kako je boje nego kad su časne čistile.

Ovo je s takvim ponosom izgovorila kao na prijemu kod predsjednika Banskih dvora.

- Svaka ti čast! - Ovaj zaključak nije bio usmjeren „projektu“ već mojoj materi, shvatila sam zašto je imala mir u glasu kada sam došla. Nije se ona navikla na staru kuću, već je pronašla zabavu za opstanak.

Nastavila mi je uzbuđeno pričati o svim planovima i podvizima, ali i o problemima koje nosi svaki odgovoran „posao“ kao što je ovaj. Najveći im je problem žbir (špija) osjećaju kako je netko među njima i sve prenosi časnama, e to im je životni problem. Sve su zapustile, djecu, unučad, polje, sreća što nemaju muža, jer on traži posebnu pažnju, a one sada osim popa za nikoga i ništa nemaju vremena.

Začujemo kucanje na vratima, mater se u sekundi uozbilji i stavi kažiprst na usta, tim pokretom željela mi je reći da prestaje naša priča o popu.

- Uđi, uđi. - Reče gospođi koja je ušla i pokaže rukom prema meni. - Ovo je moja ćer. Sidni, raskomodi se dok druge ne dođu.

- Hvala. Trebaš vidjeti kako smo ovu subotu sredile crkvu i oko crkve. Časne su sigurno divljale.

- Neka im! - Nadoda sretnog lica, moja mater.

- Iznile smo tapete ispid i dobro ih iščetkale i posli oprale.

- Di u crkvi ima tapeta? - Upadne u priču, začuđena.

- Pa iza oltara! - Ljutito mi odgovori mater, jer kako je smijem tako sramotit i ne znam gdje stoje tapeti. Ispada da me nije odgojila kao pravu Kršćanku.

- Jeste li sredile cviče?

- U, da sredile, donila Petromila svojih karanfila, crkva je okićena ki da se ženi Engleska kraljica.

- Oče časne puknut.- Prokomentira mater s pogledom prema nebu. Kao da joj Bog već sada daje milost. Jer jesu časne božja stvorenja, ali pop je pop.

- Mi ti peremo ulaz u crkvu, a iz daljine nas gledaju one. Počele smo pivat „U sve vrimegodišća,“ a ima još četiri miseca do Božića.

- Neka ste, nek puknu.

Dok su njih dvije pričale soba se punila ženama, kaže moja mater udovice. Moram priznati nit su imale crnu maramu, nit crnu odjeću. Sve su bile vesele i pune životnih planova.

Pojednostavljeno, mojoj materi nisu donijele tugu i plač u život, već radost i smisao postojanja.

Neka nova vremena, neke nove udovice.

- Slušajte otkrila sam žbira! - Dobaci jedna, teško mi reći, udovica, jer je imala crvenu čipkanu košulju, onakvu kakvu su puno mojih prijateljica nosile na krizmi.

Možda joj je to još od njezine kćeri s krizme.- Kako smo se dogovorile pratila sam je.

- Je li Ivku?

- Da.

- A zato je nema večeras.

- Naravno, dala sam joj po nosu.

- Ma nisi je valjda udrila? - U šoku moja mater.

- Nisam, što ti je. Ovako je bilo.

Sve su se primakle i pretvorile u uho, dok je mater letjela po kući, osmijehom koji nisam vidjela od kada joj se zadnji unuk rodio. Posluživala, kuhala kave, čajeve, svih nudila njenim kolačima i primijetila sam kako oca još nisam vidjela. Zabranjen mu pristup vjerovatno dok mu ona ne javi kada može doći u svoju kuću.

- Kako smo nas par udovica, - ovo je ponosno rekla, kao da su preplivale La manche - shvatile da imamo žbira, sastale smo se i zaključile koja je prva udovica, - ponovo preplivavaju La manche - sumljiva i tu sam uz dogovor drugih ja počela pratiti. Poslije zadnjeg sastanka ja umisto da idem doma išla sam za njom i pogađate....Ivka pravo u časni.

- Aaaaaa, majku joj njenu...- sve u glas, dok mater još sva crvena u licu leti i servira nove prijateljice.

- Ja nebudilina, sila na kamen, onaj iza zidića koji je do kapije u koju ulaze časne. Bome sam se načekala, srića što nije zima. Prošla je dobra ura, evo ti Ivke, još nije ni iz kapije izašla kad sam je zaskočila.

- Bravo, tako, majku joj njenu... - u glas sve počela tapšati po ramenima „Ksenu ratnicu“

Počeo je žamor, koji mi je smetao kako bi čula svoje misli, a kamoli tko što govori, ali iza leđa čujem umjetni materin smijeh i glas.

- Izvolite don Luka, sjedite ovdje pored moje kćeri. - Ma nu ti moje matere i književni zna. Okrenem se, a iza mene visoki zgodan muškarac, obučen po posljednoj modi. Prije bih rekla neki političar i to na vlasti, a ne pop. Pa gdje mu je liturgijsko ruho, gdje mu je bijela traka oko vrata, on u Bosovom ili kojem već odjelu, e sad mi je jasno zašto su se udovice ovako zauzele.

Lijepo smo nas dvoje počeli pričati, ali su nas prekinule vesele ženice, koje su treptale okicama i namještale bezprijekornu odjeću.

Ja sam ustala jer me sve to počelo gušiti i izašla vani kako bi potražila oca. Nisam ni pristupila u dvorište, eto ga za mnom izašao pop.

- Luce gdje ste pobigli?

- Puno je vruće.

- Vidim ja kako ste vi vruća žena.

Uhvatio me smijeh, ali sam ga kašljom uspjela prekriti.

- Što vam se zagrcnulo?

- Ma sve u redu idem pronaći oca.

- Evo vam moj broj mobitela pa možemo ići na kavicu.

Uzela sam vizitku iz njegovih njegovanih ruku, još u čudu što mi se sve danas dogodilo.

Uspjela sam pronaći oca i s njim malo popričati. Veoma je sretan od kada je mater u klubu udovica jer ima neku zabavu pa mu ne grinta kada ide na karte i balote.

Ušla sam u auto i krenula kući. Na prvoj okuci kada više nisam bila na pogledu moje matere, nazvala sam brata i rekla kako me kuva pop. On u zafrkanciji kakav je od rođenja, odgovori.

- Sestro, pa trebaš se osjećati privilegirano, pop bira samo najbolje žene u selu.

* * *

MAJA

Oprostite, imate lijepu frizuru.

Okrenem se i ugledam nepoznatu ženu, srednjih godina, velikog srdačnog osmijeha.

- Hvala. Ne mogu se sjetiti odakle Vas poznajem.

- Pa i ne poznajete, ali jednostavno sam vam morala to reći.

- Nastavili smo razgovor hodajući lagano, zajedno niz Marmontovu prema rivi. Bila je subota i puno ljudi u žurbi, ja i gospođa Maja Gudelj, poslije sam saznala njeno ima, ušle smo u priču kao da se poznajemo godinama.

Četvrti mjesec, proljeće, riva puna ljudi i u svom punom sjaju, ja u ogromnoj tuzi, boli, užasu koji sam prekrivala, dobrom frizurom, odjećom, velikim osmijehom i još većim naočalama, kako se sve to ne bi vidjelo u očima. Upravo sam kupila „Gloriju“ Hrvatski kulturni časopis, kako ga ja iz šale zovem i krenula na rivu popiti kavu, čitati i izgubiti se u masi, ne bi li bio što veći šušur oko mene i kako ne bi čula svu bol koja u meni vrišti.

Kada sam predložila da zajedno popijemo kavu, Maja prihvati uz tako topao osmijeh koji mi je, poslije dugo vremena malo ugrijao srce, jer ja već dugo živim samo od trenutaka koje mi netko drugi pokloni, ja svoje trenutke nemam, ja svoje želje nemam, ja svoj smisao nemam, ja razlog za ustati nemam, ja ni hodati, disati, pričati, gle-

dati, jesti, razmišljati, ja više ne znam zašto bih uopće to imala razloga radit. Koji razlog da živim. Dok sam gledala Maju i slušala njezin glas osjećala sam ogromnu radost i smirenost koja se stapala s urođenom bistrinom. Kratko mi je ispričala kako živi u Imotskome i danas je samo na kratko došla, prozračiti stan svoga brata koji živi u Njemačkoj. Ja sam njoj o smrti moga muža i kako sada pokušavam naći svrhu i razlog života.

Osjećala sam razumijevanje, ali ne i žaljenje nad mojom sudbinom, koje je svud oko mene mjesecima, već nešto sasvim drugo. Ne znam kako bih to opisala, ali drugačije. - Marija! Ti vjeruješ u Boga i trebaš prihvatiti kako je smrt tvoga muža za njega novo rađanje.

Ona je to tako jednostavno, samouvjereno i veselim tonom rekla, a ja sam u trenu osjetila istinitost tih riječi, ali u meni se miješao mir i nemir, jer sad njezine riječi daju razlog smrti i ovoj praznini koja je ostala iza njega. Tako je ležerno prešla na priču o poslu, vremenu, knjigama i naravno djeci koja su glavna tema svim majkama. Onda odjednom reče:

- Ja vidim kako ti stalno razmišljaš“ zašto se to baš meni dogodilo, zašto kada smo se voljeli, zašto kada smo pošteno radili, stvarali i s puno ljubavi odgajali djecu, zašto baš meni“ ispričat ću ti nešto. Otiđe žena u svećenika na ispovijed i upita ga“ Zašto mi je sin umro, zašto se to baš meni dogodilo?“ On joj odgovori“ A tko si ti, i zašto se to baš tebi ne bi dogodilo, tolike majke su izgubile djecu i svu u životu. Ti si jedna od mnogih.“ Poslije ove rečenice ni ja ni sve oko mene više nije bilo isto.

Da baš to - Tko sam ja.

- Da, ja sam Marija i što onda. Zašto sam mislila kako sam privilegirana od trauma, tuge, boli i svega što prati ljudski život. Zašto sam mislila da se to meni neće i ne smije dogoditi.

Sva se to meni dogodilo, sve ja to već živim i davno sam izgubila privilegiju za!!!! Više ni ja ne znam što sam ja sve to mislila. I mogu otići u bilo koji grad, ali svu tugu u mojim prsima, koju sam mislila da mogu ostaviti uz nebitnu košulju, otići će sa mnom. Mogu otići iz stana, ostaviti sve prijatelje, mogu pobjeći na bilo koju planinu, ali nikada neću uspjeti pobjeći od sebe i onog što je u meni. Zato imam dva izbora.

U, bar nešto imam, dva izbora.

- Umrijeti i živjeti.

Umrijeti!!!????? Zašto? Zbog čega?

Zar sam ja kriva što je moj muž obolio? Zar sam ja kriva što je moj muž umro? Zbog čega ja ne bih dalje živjela.

Da, biram živjeti. Ali neću živjeti na pola, živjeti ću punim plućima i puninu života.

Moja zanimljiva sugovornica gledala me ugodnim, zagonetnim osmijehom i rekla.

- Puno mi je drago da smo se upoznale, ti si jedna zgodna i pametna žena, vidim ja ispred tebe je jedan novi i puno lijep život. Sretno iz sveg srca. Molim te digni se kako bih te zagrlila i pozdravila, moram otići, dugo smo se zadržale.

Dugo i čvrsto sam je grlila, poljubila da je riva odzvonila, bar u mom srcu. Zahvalila sam se velikim novim, čudnim osmijehom.

Nikada je više nisam vidjela, ali još uvijek se sjetim njenih riječi i promjene koju mi je donijela u život.

Neki ljudi budu veoma kratko na našem putu, ali ostave trag kojega ne možemo i ne želimo izbrisati. Zahvalna sam svima koji su mi pomogli popločati moj neobični put. Mnogo sam imala stranputica, ali Maja je bila moja klupa za odmor.

* * *

ŠNICEL

To je krenulo negdje u proljeće, znam jer sam nosila dugi rukav, a moglo se navečer sjedila vani. Tu veče spremala sam se vani, sjećam se detalja što sam vidjela u ogledalu, a to je bila rastrgana i razdvojena osoba od sebe i cijeloga svijeta. Životnu snagu davale su mi sve gluposti koje sam sebi dozvoljavala u tom teškom periodu poslije rastave i zahvalna sam svom duhu na tome.

Volim sama prođirat jer na taj način imam prilike za upoznavanje novih ljudi, koji su svakome potrebni, a posebno meni u tom periodu. Uvijek mi se najzanimljiviji događaji dogode kada izađem sama. Jednostavno se prepustim i dam životu šansu.

Tu veče sam odlučila izaći u klub Bačvice.

Čim sam pristupila, nisam još dobro ni promotrila prostoriju, čujem svoje ime. Bacim pogled u smjeru glasa i ugledam Vjeku, digao se na noge i počeo mahati tako da nisam mogla ne uočiti ga.

Brzim pogledom prošla sam prostorijom, zaključila kako nema nitko zanimljiv, ali u tom pogledu ugledala sam pored Vjeke „Šnicela“ tako sam zvala jednog poznanika. Često bi zajedno čekali red u mesnici i uvijek je uzimao šnicele. Pojavom i pričom odvajao se od drugih, ostavljao je dojam sretno oženjenog muškarca i svaki tjedan kupovao je šnicele.

Kako ja svim zanimljivim muškarcima dam nadimak tako je i on dobio „Šnicel“. Onaj kojemu ne dam nadimak nije mi ni zanimljiv.

Kada sam prilazila, vidno su se razveselili i oslobađali mjesto pored sebe. Srce mi je zaigralo „Uuuu bit će vesela noć“

Svi su me u jednom glasu pozvali pored sebe, ali se moj pogled susreo s dobro znanim konobarem i njegovim prešutnim riječima „Lipo, našla ti i večeras sebi zabavu“ Naravno i ja pogledom odgovorim „Aj, ne zezaj, ti ćeš se nasmijati i to uz dobru manču“

Sjednem i show može početi.

Svi su bili usmjereni prema meni i njihovi osmijesi pokazivali su kako uživaju u mojoj animaciji, kao što si i sama primijetila ja sam ta koja uvijek animira i stvarno uživam u tome. Po reakciji ljudi za drugim stolovima vidjelo se kako im ne smeta naš bučni razgovor.

U dijelu jedne priče Vjeko upita moj broj, uz obrazloženje.

- Mogli smo se naći ponovo, ova ugodna večer treba imati nastavak.

- Odlično, organiziraj druženje, ja i tvoja žena uvijek se dobro zabavimo.

Naglasim ono žena, dok sam diktirala broj uočim da Šnicel upisuje i kroz zube objasni.

- Rekla si kako uvijek tražiš konobare, pa ako mi koji momak naleti, da ti mogu javiti.

Ja kao pravi privatnik ponovila broj par puta da krivo ne zapišem.

U toku večeri sam saznala kako je Šnicel nije sretno oženjen, već sretno rastavljen, što mi je dalo posebnu draž večeri.

Dobro su se ispraznili stolovi, kada smo ustali i naravno krenuli u obližnji klub kako bi u plesu potrošili pojedeno i popijeno.

Dok sam plesala, odjednom osjetim jak stisak ruke na mojoj stražnjici, instiktivno se okrenem da klepnem kretene, kada na uhu čujem poznati glas.

- Uhuhuh koja dobra guza, ne radi to ispred mene.

Zastanem i iznenadim se što sam spustila ruku i te riječi osjetila kao jedan od najljepših komplimenata. Tu rečenicu volim i stavljam na vrh svih koje su mi upućene.

Poslije dosta plesa i par tura pića, a već jutarnji sati, svi smo zajedno otišli, ja i Šnicel ni riči više nismo uputili jedno drugom. Zato je njegova ruka svako malo bila neprimjetno na mojoj stražnjici i taj meni poseban dodir govorio je tisuću rečenica u sekundi.

U zgradu još nisam bila ušla, kada sam dobila poruku sa nepoznatog broja.

- Čekam te u autu, Vjeko.

Uhvatio me smij iznenađenja, ali brzo odgovorim.

- Spava mi se.

- Baš šteta, bilo bi te lipo vidit. Tko zna kad ću ponovo imat priliku.

Nisam u ovu uru s njim htjela ulazit u raspravu i poslala sam smajlic uz laku noć

Dok sam skidala šminku ponovo zvrne mobitel znakom za poruku, pogledam.

- Di si?

Instiktivno odgovorim.

- Pa rekla sam ti da mi se spava i kako idem leći.

- Oooo pa ti imaš više poziva u ovu ranu uru.

Tek sam tada shvatila da nije Vjeko nego Šnicel, ponovno me uhvati smij iznenađenja.

- A tako je kada sam vesela ženica.

- Ma, ti si ženica sa mrak guzom.

- Aj, ne zezaj, javi se kada budeš imao dobrog konobara.

I ponovno utipkam smajlic uz laku noć.

Obožavam nedjeljna jutra, moju kavicu, novine, dobru knjigu. Svi konobari znaju kako mi se ne smiju obraćati do 13 sati, samo odlože kavu.

Kada oko 11 sati dobivam poruku.

- Dođi do mene na piće.

Dobro me zabavilo, ali sam prije trebala prepoznati čiji je broj.

Da je bio Vjekin, poslala bih smajlic, ljubazno se zahvalila i to bi bilo to. Ali Šnicel je moja simpatija već duže, još saznam kako je slobodan, eeee to je prilika za dobru zabavu, koja je već sinoć počela.

- Bilo bi lipo da me pozoveš na priču uz kavicu.
- Aj, ne zezaj želim gledati tvoju guzu, a ne jude na rivi.
- Ma nu ti maloga, a ja baš želim popričati i bolje te upoznati.
- Dođi ti do mene, pa ćemo se na miru napričati i upoznati

Dva sata poslije ove poruke upalila sam auto i otišla se napričati s muškarcem, koji je bio u mom životu, na vratima ili u njemu, ali dvije i pol godine nije izašao.

* * *

JEZIKOVA JUHA

Lijepo proljetno vrijeme, naša Luce brzinski želi ručati jer ima dogovor s prijateljicom; šetnju i kavu na Žnjanu. Kad zazvoni mobitel! Pogleda tko zove i kada je vidjela kako je to kćer, u prvi tren nije se htjela javiti, poznaje svoje dijete, jer kada je zove u ovaj sat, znači treba se nekome izjadati. Trenutno nije spremna biti koš za nečije životne otpatke.

Ali, majka je majka...

- Reci, zlato što se dogodilo? - Brzinski upita kako bi što prije otišla u šetnju.

- Što ti to sad znači? - Ljutito obrusi.

- Pa lipo sam te pitala, znaš kako se uvijek brinem za tebe, lipa moja curo. - Pokušava Luce smirit situaciju jer po njenom glasu osjeća kako nije baš lepršave volje.

- Slušaj, ona Borisova mater ne podnosi me i sve će napraviti kako bi se nas dvoje rastavili.

E sad se Luce trebala skocentrirati kako bi mogla smiriti svoju zbrčkanu kćer. Uvijek je bila u nekom svom čudnom svijetu. Dolazila kasno ili uopće ne bi dolazila doma, sreća, malo se smirila kada se udala, ali još uvijek ima nereda u tragovima.

- Reci materi svojoj koju glupost je sad napravila vištica?

- Zadnju riječ je rekla kako bi je smirila.

- Užas! Bija je Boris na službenom putu i nazovem ja... kako si ti dobro rekla...višticu. Kažem kako bi skuvala nešto što Boris posebno voli i iznenadim ga. Ona mi kaže lešaj jezik, posli ga oguli i napravim toč.

Kada je Luce čula delikatesu svoga zeta, odmah je vidjela kravu ispred sebe, koja joj se plazi s velikim jezikom. I taj jezik on voli, sada vidim zašto je oženio njenu kćer, zato što je luđi od nje.

- Ne shvaćam, što je tu problem?- Još uvijek smirena Luce. - Ti ništa ne shvaćaš? - Sigurno da joj je blizu dobila bi nešto u glavu.

- Zlato moje, objasni mi polako. - Osjeća Luce kako će doma piti kavu.

- Jednostavno! Ja skuvam juhu od jezika, procidim juhu, zakuvam sitnu manistru, a jezik ogulim, nakidam na fete i napravim toč.

- Čekaj malo, ti si skuvala juhu? - Tako se počela smijeti, stvarno je imala sreću što ih djeli par kilometara, jer bi dobila u glavu ono nešto. - Što je bilo dalje? - Sada se Luce već upalila na daljnje zanimljive kulinarske trenutke svog ženskog djeteta.

- Šta me pitaš, kad već znaš? - Osjetila se neugoda u glasu.

- Kako mogu znati? Reci majci svojoj, znaš da sam uvijek tu za tebe. - Pokušala je smiriti kako bi dobila opis osobe u trenutku kada jede „jezikovu juhu“. Čak je ostavila pribor za jelo, odgurnula tanjur i udobno se smjesti i potpuno zaboravila na sunčani Žnjan.

- Meni je to tako crno i užasno izgledalo pa sam pofrigala dva jaja kako bi bila sita prije nego što on dođe. Lipo sam servirala stol za dvi osobe kako me ne bi pila, di je meni pijat. Prvo sam stavila teču s juhom i izvadila mu ka prava žena. - Sad se već osjećao ponos, iako Luce nije znala zbog čega je na tu gestu ponosna. Ima obje ruke može i sam izvaditi, ali ona je zaljubljena i...

Ja sam sjedila nasuprot i uživala kako on uživa. - Ona stvarno nije moja kćer, promisli Luce, ali ne komentira, samo čeka.

Kada poslije treće žlice on odgurne pitaj i tužnim glasom mi reče.

- Jubavi ja ovo stvarno ne mogu jesti!

- Majko samo što nisam propala u zemlju! - Odjednom je počela plakati i hysterizirati.

- Lipoto moja, ali zašto si mu skuvala juhu?

- Pa rekla mi je svekrva.

- Ona je rekla lešati, a ne skuvati juhu.

- Koja je razlika? - Kroz plač upita mlada domaćica.

- Velika, voda od juhe se pojede, a voda od lešade se baci.

Luce je s druge strane žice čula već urlike, kroz tihi plač. Ali nije bila spremna reagirati jer je ispred sebe samo vidjela sliku muškarca kako jede crnu, bljutavu vodu. Tako joj se smijala, promisleći kako će je Bog kazniti jer je njeno dijete tužno i nesretno, a ona na to ne reagira. Ipak „jezikova juha“ je zanimljivija i od majčine nježnosti.

Na kraju je zaključila!

Jadan čovjek tek se oženio, a već je pojeo „jezikovu juhu“.

I srića njena što joj je kćer, a nije njezina nevjesta. Satrala bi je kada bi njenom malom skuha „jezikovu juhu“.

* * *

OSMRTNICE

- Majko, ima li šta zanimljivoga u novinama? - prokomentiram gledajući je naslonjena na dovratak njezine sobe, koja danju postaje mali dnevni boravak.

- Vrag me odnija ako išta pročitam osim osmrtnica - nervozno mi odgovori i spusti novine pokraj sebe. - Aj, sidi, zlato materino. Doriisiiiiis, skuvaj sestri i meni kavu!

- Ne triba, otići ću malo do nje vidjeti je.

„Do nje“ znači u drugu prostoriju, jer moja je sestra ostala živjeti s roditeljima. Lijepo to kod njih funkcionira, dobro se slažu. Dok kod mene ima dana kad ne podnosim samu sebe, a kamoli rođenu mater. Sreća moja što je moja kći prava kopija mene. Učinit će za mene sve na ovom svijetu, ali živjeti zajedno – nikako!

- Sidi malo sa mnom. Vidi koji je lip čovik umra, malo mlađi od mene.

- Pusti, majko, ko je umra. Znam kako ti je najveća radost gledat osmrtnice zato što nećeš nać sebe.

Ovo sam rekla u šali, ali brzo sam okrenula temu.

- Reci ti meni, ima li u mistu šta nova? Je li koji muž privarija ženu, je li koja žena pobigla od muža?

- Čerce moja, ali di idem! Ono malo do ćaćinog ti groba... Lipo se drži cviće od prošle subote.

U očima joj je poseban sjaj kad govori o očevu grobu.

- Idem se javit sestri, pa ću se vratit.

Uputim se, ali čujem kako se diže i krene za mnom. Naravno, kako joj ne bi što promako.

- Doris, jesi li stavila kavu? - nagnem se i poljubim sestru u obraz.

- Sad ću. Je li ti mater rekla šta ću joj kupit? - namigne mi kako ona ne bi vidjela.

- Nije mi rekla. Majko, šta to kriješ?

Vidjela sam isti onaj sjaj kao kad govori o cvijeću na očevu grobu.

- A kupit će mi osmrtnice koje mogu povećat i bolje vidit sliku.

- Ubij me, a ne mogu pogodit šta je to.

- E, moja sestro, ti ništa ne znaš...

Glumila je ozbiljnost, a cijelo joj se lice smijalo dok mi je objašnjavala.

- Kupit ću joj mobitel i stavit ikonu, tako neka se, kad je pritisne, odmah otvaraju osmrtnice.

- Aaaaaaa, lipo, bome!

- E, tako više neću morat ćorkat. Pokazala mi je Doris kako se povećava. Više ne tribam ni novine kupovat - mudro zaključi.

Tako je moja mater postala „glavni od zvonika“. Kako „od zvonika“? Jednostavno, u svakom se selu zna, kad brecaju zvona, netko je umro. A budući moja mater gleda osmrtnice preko interneta, gdje one izlaze dan prije u 17 sati, ona među prvima u svojoj generaciji, zna tko je umro.

Poslije mjesec dana otišla sam do meni dragog susjeda kako bismo se malo nasmijali. Kroz priču mi je rekao:

- Kad popodne u pet i pet zazvoni telefon, znam, to je moja susjeda i kako je neko u mistu umro.

E, zato „glavni od zvonika“. Jer u mome mistu, kad ti zazvoni telefon poslije pet popodne, znači netko je umro.

Prošlo je nekoliko mjeseci i moja se mater dobro uigrala s pametnim telefonom. Jednog sam je dana upitala:

- Majko, je li dobar ovaj internet?

Čekam zabavan odgovor, baš mi je trebalo malo se nasmijati.

- Srićo moja, nemoj mi ništa reć. Uzmem ga sekundu u ruku i proleti jutro, ništa ne napravim.

Počela sam se smijati, sjetivši se sebe i mnogih ljudi oko sebe. Pa koliko nam je puta mobitel odnio dan! Čim je čula moj smijeh, za sekundu je doletjela sestra.

- Šta je rekla, zabavlja te tako?

Objasnila sam joj što je bilo, kad ona meni:

- E, ova je bolja. Kažem joj ja kako sada, kad je savladala osmrtnice, mora ići stepenicu gore. Ima Dalmacija Danas, tu imaš svašta za čitati, a možeš i povećati sliku. I tako ja njoj spojim novu ikonu i, kad je klikne, odmah se otvori Dalmacija Danas. Sve joj objasnim i otiđem kuvati ručak. Kad me posli uru vrimenta zove i više:

- Dori!!!!!!is, di su ovdi osmrtnice?

* * *

ZALJUBLJENI MUŽ

- Ej, Luce, di ti ovdje?

Podignem pogled i vidim dragog dugogodišnjeg prijatelja, još dok sam bila u braku družili smo se ja, moj bivši i njegova žena.

Puno zgodna, lipa, pametna, zabavna žena i baš stabilan brak, što mi je odgovaralo, kao i svakome.

- A di ti? Ja ovdje živim.

- Bio na ZAP-a, nosio neke račune iz firme, pa sada idem do auta. Mogli smo popiti kavicu, nismo se dugo ni vidili.

- Pa i mogli smo, nemam nekih hitnih obaveza. Ajmo odmah u ovaj prvi, jer nećemo dugo.

- Ajmo!

Kaže Marin i pribaci prijateljski ruku priko mog ramana. Bilo je dosta stolova prazno, ja i on smo sjeli u kut kako bismo se na miru ispričali.

- Luce, kako si se snašla u samostalnom životu.

- Znaš, nije bilo lako ispočetka, a sada sam sve posložila, cure su odlično i sada se mogu sebi posvetiti, a kako ti i Branka.

- Sve po starome, ona sve lipo organizira, ide 3 puta tjedno u teretanu, a ja radim puno, imam novih projekata i trebam sve stići. Mali je završija faks i polako ga uključujem u posao.

- Mali vam je uvijek bio odličan, zezali smo se kako ćemo spojiti tvoga s jednom od mojih, a bome moram priznati, ne bi mi bilo mrsko.

- Ni meni i tvoje dvi cure, ne znaš koja je lipša od koje.

- Fala ti, baš mi je puno srce kada ih gledam.

Tako smo nastavili ugodnu priču, sitali smo se svih lipih zajedničkih događaja, svih izleta i večera. Nekako kroz priču, ni ja ne znam kako je došli do teme seksa.

- Ček, Marko, jesam li dobro shvatila između redova, ti i Branka imate problema?

- Pa ne mogu reći kako su neki veliki problemi, ali nekako u tom segmentu se već duže vremena ne podudaramo.

- Pa nije to baš segment, kupit veštu ili suknju. To je osnova brak.

- Branka tako ne misli.

- Jer ne misli oduvijek ili samo odnedavno.

- Luce, nisam ti ja baš čovik koji voli ogovarati svoju ženu.

- Ja i ne mislim da je ovo ogovaranje, već prijateljsko povjeravanje, ako mogu iz srca ću vam pomoći.

- Onda nabavi viagru za žene.

- Hahahahah...bome triba i to više izmisliti, mnoge je lipe brakove taj problem uništio.

- Znaš ti, puno ja volim svoju Branku, ona je puno dobra žena, mater... i meni kao mužu sve zna udovoljiti i baš se loše osjećam što je sada ogovaramo.

- A, onda dobro, nećemo jer i meni je draga.

Rekla sam ja, ali on nije čuo, ili prije se pravio kako ne čuje, jer ima potrebu napokon nekome sve reći, a osjetio je kako može meni.

- Raci mi molim te, je li normalno seks jednom u 15 dana ili u misec dana.

- A, sve ovisi o oba partnera.

- A, ako bi jedan partner svaki dan.

- A, onda su oba partnera u problemu.

- A, bome je onda i brak i sve oko nas u problemu.

- A, sada se vratimo na početak. Ti bi htio više nego što želi Branka.

- Tako je.

Reče moj Marko i spusti pogled, kao srednjoškolac kojeg je uhvatila učiteljica sa Pleybojem ispod klupe. Zna kako ne smije to gledati, ali to ne gleda on već njegovi uzavreli hormoni.

Upravo takav pogled sam vidjela u Markovim očima, samo još jači, jer ovo je bio muškarac u pedesettrećoj godini, koji osjeća snagu srednjoškolca, a znanje i iskustvo mu je neprocjenjivo, zna što je seks i počeo je pravilno uživati u njemu, bez straha, bez skrupula. Upoznao je svoje tilo i tilo svoje žene, želi joj pokazati što kao muškarac može osim dobrog auta, pružiti, ali ona želi samo to auto kako bi mogla otići u teretanu i za nekog drugog, "sigurno prijateljice", dobro izgledati.

Prošlo je dosta vremena prije nego je digo glavu i pogleda me, ali kada je vidio kako ga još uvijek promatram, ponovo je spusti, ali nastavi me gledati ispod obrva, jer željno čeka, što ću mu reći i kako ću mu pomoći, jer ako ga ne

shvatim, počmem se smijati ili nadaj Bože nekome rečem, izgubio je sve što je 25 godine stvarao.

Zastala sam na tren i promislila, Luce, nema nazad, pitala si, ponudila se za pomoći, a kako?

Kako, pa jednostavno.

- Imaš li ljubavnicu?

Kada sam to rekla, on se počeo okretati i gledati, da li nas netko može čuti, kada se uvjerio kako su svi dovoljno daleko od nas, lagano se nagnje prema meni i tiho reći.

- Ma, šta ti pada na pamet?

- Pa logična stvar mi pala na pamet.

- Branka s ničim nije zaslužila biti prevarena, sve mi kao žena pruža.

- Bome, što sam čula, ne pruža.

- Ma, je, ali nisam ti ja za varanje, iako svaku veće zamišljam neku drugu pored sebe, s kojom imam životinjski seks, a Branka spava, okrenutih mi leđa. Kada sam joj par puta prišao u takvom životinjskom nagonu, dobro me nije klepnula, a i kada se seksamo uvek poslije 5 minuta pita. Jesi li brzo gotov.

- Okrenit ću pitanje. Želiš li ljubavnicu ili da imaš taj životinjski seks?

E, da ste mu sada vidili crveno lice, sjaj pomiješan sa strahom u očima, njegovo meškoljenje na stolici, koje je pokazivalo kako je muškost proradila, sve bi vam bilo jasno.

- Pa naravno!

Rekao je takvom brzinom, ali mu je jezik ostao vani, nisam znala da li bi se smijala ili bi ga zagrlila kao mater što zagrlila tužno dite, jer ga je nogometni trener izbacio iz igre, a trudio se iz petnih žila na treninzima i sada kada se može pokazati, on nije u prvom sastavu.

- Pa, onda bez filozofije, nađi jednu udatu pouzdanu ženu, životinjski se seksaj te i nastavi biti dobar muž.

Samo moraš pripaziti, da to nije glupača ili da nema muža kretena, zaljubiti će se u tebe i imat ćeš je za vratom.

Mora biti stabila u svim segmentima, odgovorna, financijski neovisna, dica moraju biti na svom mistu, sve kao i u tebe, samo što joj mužu treba viagra, kao i tvojoj ženi.

Takva žena ne želi rastavu, kao ni ti, pa će te jedno drugo štititi. Zapamti bitnu stvar. Nikada ni avanturu nemoj napraviti s frustriranom nestritnom ženom, one su opasne za sebe i za sve oko sebe. Ako budeš pametan, naći ćeš pravu osobu, uživat ćete i poslije nekog vrimenta kada vas prođe, sve će se zaboraviti, a tvoja žena nikada neće saznati, viruj mi što ne znaš to te i ne boli. Ti i ljubavnica ne smijete slati nježne poruke, jer žena prije oprostila fizičku prevaru, neko emocionalnu. Mogu ti još puno na tu temu dati savjeta, ali dosta za sada.

Cilo vreme me gledao i upija svaku moju rič. Odjednom, ispravi ramena i reče.

- Ima jedna koja mi se sviđa!

Uuuuu, lipo bome, baš kako sam i mislila, već se on pali na neku, ali nema to kome priznati.

Naravno, nisam tako rekla, već smireno, prijateljski upitam:

- Sviđaš li se ti njoj?

- A, dala mi je broj mobitela, onako usputno... kao ima neka prijateljica koja triba moj savjet, ali čudan je imala osmijeh, pa su me prošli trnci kroz leđa.

- Izgleda kako ti tribaš njoj, a ne prijateljici!

- A, bome i meni se tako čini.

Kaže moj uspaljeni prijatelj, ali sada već kroz smij, baš nekako opušteno i frajerski.

- Imaš broj?

- Naravno.

Kako je to rekao i kojim tonom, stvarno nisam mogla ne nasmijati se. On se jadan cili uskomeša da slučajno neko ne prisluškuje naš razgovor, a kada je bio siguran kako stvarno niko ne može čuti - reče.

- Moram ti priznati kako si mi i ti bila par puta u mašti!

- E, samo sam to čekala, 'oće li me ko vidit kako mu misim njoke, a ne ovo drugo.

- Pa i tebe kako misiš njoke lipo bi bilo vidit.

Slatko smo se prijateljski nasmijali i uz zagrljaj izljubili i pozdravili.

Poslije tog našeg susreta nisam ga više vidjela, samo sam poslije mjesec dana od njega dobila kratku poruku.

Veliko hvala prava, prijateljice!

* * *

ZALJUBLJENA GOSPOĐA

- Slušaj Mirjana, lipo je biti zaljubljen, ali u pravu osobu i u pravo vrime. U našim godinama, ako se zajubimo u krivu osobu i to u krivo vrime, onda je tu ne samo duša, srce, tilo u opasnosti, već goli život. Nemoj sada reći kako sam pretjerala, nisam viruj mi, jer sam u životu poslije rastave vidila puno osoba, nije bitan spol, koje su na rubu, ali doslovno, jer nisu znale što rade i bile ismijane u puno situacija.

Često sam bila rame za plakanje, moram priznati puno više muškarcima nego ženama. Žene shvate tek kada ih treba kupiti lopatom po cesti, da su se zaljubile u krivu osobu ili u krivu vrijeme, a najčešće oboje.

Vratimo se sada na mene i moju blesavu zaljubljenju glavu.

Namjesti se malo udobnije, povuče suknju i pripali cigaretu.

- Sidila sam na terasi mog kafića. Vidiš tamo zadnji stol.

Mirjana pogleda u smjeru gdje joj pokazuje, ne što misli kako je to bitno, već kako ne bi slučajno najutila Lucu i prekinula priču.

- Izvalila sam se i čitala novine, kada u daljini ugledam jednog, za mnoge prosječnog, a za mene najpožudnijeg muškarca. Proletio je s djetom, jedno deset godina, ja sam osjetila neku posebnu lipotu i nastavila čitati.

Prošlo je dobrih pola godine, kada sam ga ponovno vidila u jednom klubu. Naravno ja kao prava koketa odmah se počela vrtiti oko njega, on me je odmirija, vidila sam kako mu se svidilo to što je vidiya, ali dalje od zainteresiranog pogleda nije išao. Odmah sam shvatila, oženjen je, brate mili, nemam živaca za vako zgodne oženjene, puno su opasni, aj ti Luce svojim putem.

Da ti pravo rečem, više nisam ni promislila na njega, znaš ono kada nekog staviš na svoje misto i ideš dalje. Bilo nam je dobro tu večer, pa smo i drugu subotu ponovno otišle, dok sam ulazila... ugledam njega, naravno produžim. Prošla je dobra ura vrimenta, kada se odjednom stvorila ispred mene, s osmijehom od uva do uva i pitanjem.

- Di si ti nestala prošlu subotu, tražija sam te?

Pogledam ga začuđeno i vikajući na uvo, zbog tutnjajuće muzike.

- Vidila sam kako nisi baš zainteresiran.

- Ondje mi je bila cila ekipa, tek sam se rastavija, ne tribaju mi ogovaranja, dosta mi je priča i problema.

Učinilo mi se je kako govori istinu, bila je, pa sam mu pružila šansu za daljnji razgovor. Moram priznati kako mi se je odmah učinija malo blesiran, ali ko će sve vidit u našim godinama.

Nosim očale za čitanje ima već pet godina, pa bome vaka ni sebe u mraku ne vidim. Ajmo dalje!

Lipo on tako oko mene, aj nije mu puno tribalo kako bi mu dala broj mobitela. Zapamti Mirjana, tribalo bi dikod i zaglunit, a šta ću kada mi to ide na živce, tip mi se

sviđa, ja njemu i šta tu sad treba činit monade. Lipo sam mu dala broj i pustila neka me život nosi.

To se događalo iza Šnicela, već je prošla koja godina od rastave, tako da sam znala ko mi glavu nosi. Bome on nije zna, ni ko je, ni di je, ni kuda bi iša, ni šta bi s glavom, a kamoli što bi sa mnom i zašto je uopće uzeja moj broj. Kako ću to ja vidit u mraku i još vako čorava.

Možda da je bilo popodne, negdje uz more i sunce koje mu tuče u glavu, ma možda ni onda ne bih vidila koliko mu je glava blesirana. Nešto se kod njega meni svidilo, što, nemam ni dandanas pojma. Uglavnom mi krenemo u izlaske, ma vidi kako ovo lipo i pristojno zvuči, priznajem bilo je svega osim izlazaka.

Tek se rastavija i nije želio biti viđen, a i meni je odgovaralo, jer baš nisam bila sigurna koliko će to trajati i ne treba mi još jedna crtica u životu. Moram biti iskrena, imali smo mi puno pametnijeg posla od sidenja po kafiću i lupanja prazne slame.

Bilo je veselo i zabavno, nije nam puno tribalo kako bi se uhodali u našu navodnu vezu, ali veoma brzo osjetila sam kako dolaze problemi, naravno u obliku emocija. Više mi ništa van druženja s njim nije bilo zanimljivo, samo sam čekala kada ću dobiti poruku, kada ćemo se vidjeti i sve pozive prijateljica sam odbijala jer mogao bi me nazvati, kako bi se vidjeli, a ja imam kartu za kazalište ili koncert.

Željela sam uvijek biti slobodna za njega.

Kroz neko vrime sam sve ljude i događaje stavila po strani, a njega na postolje. Znala sam kako to nije dobro za mene, ali to je bilo jače od sve ljudske logike i moći.

Razgovarala sam s prijateljicama i one su mi pokušale pomoći, čak sam mu jednom poslala poruku da se ne možemo vidati, ali on je poslije dva dana samo upitao kako sam i ja sam za pola sata bila tamo gdje je on rekao. Srića što nisam imala neki drugi dogovor jer bih bila sve otkazala i vjerovatno povridila bliske ljude.

Ponovno sam ušla u kolotečinu, posao, kuća, čekanje njegovog poziva i razmišljanje kako se riješiti ove ovisnosti. Lipo bi ja sebi govorila, objašnjavala sve kako i drugima, pametno, s puno činjenica i dokaza. Ali sve to nikako nije dolazilo do mog mozga, uputio bi se razum, ali na pola puta bi on nazvao i ja ponovno ispočetka, u pola sata stvorim se onamo gdje je on rekao.

To je bome trajalo dobrih šest miseci, cilo vrime sam osjećala kako živim neki paralerni život, s nekom nepoznatom Lucom i sve sam bila, ali sritna nisam bila.

Onda se dogodio ključni dan!

Pozvao me i dogovorimo se da se vidimo kod njega, moje auto je letilo vozeći se prema njemu, sekunde su mi bile vječne. Ulazak u njegov stan bilo mi je nešto najuzbudljivije i najbitnije u mom životu. Sve ove misece osjećala sam i mržnju prema sebi, zašto dozvoljavam jednom muškarcu ovako utjecati na moj život.

Moja ljutnja je bila najviše zbog toga što je taj utjecaj imao njegov produženi dio, jer njegova priča, njegovo gledanje na život, bilo je za mene dosadno, njegov karakter mi je bio nezanimljiv. Jedino mi je ogromne emocije budilo kada smo bili u dva kvadrata kreveta. Sve je van bilo nezanimljivo.

Kada sam prišla vratima, koja su bila polu otvorena, takav smo imali dogovor, tiho sam ušla i promislila što danas želi od svoje „mame“. Upravo sam se tako često osjećala, kada bi još satima pričali, kako mama koja je nahranila svoje mladunče i sada mu priča - priču prije spavanja. Obavezno triba biti lipa, poučna, sa sretnim krajem kako bi mali utonuo sritan u blaženi san. Nikako ne smije zaspati uplakan, jer je nesmotrena mama ispričala tužnu priču.

Tu večer ležao je na prsima, a to znači kako maloga bole leđa i kako bi ga trebalo malo izmasirati, da se zercu opusti prije daljnjih uputa. Naravno krenula sam ga masirati upravo kako njemu paše, on je lagano disao i onim mmmmm..., dao jedinu zahvalnost.

U tom trenu sam promislila. Bože mili, pa zar jednoj ženi može biti dovoljno jedno mmm... Da, i te kako može, ali samo onoj ženi koja misli kako ne zaslužuje više. Ja sam upravo tako i mislila, to je mmm..., nešto najlipše i najbitnije u mom životu.

Veoma brzo su uslijedile daljnje upute i ja sam ih sa posebnom pažnjom pratila, on je pokušao i meni pružiti malo pažnje, ali od ogromne želje kako bi on bija sritan, ja nisam imala vremena uzeti sriću koju mi je on nudio.

Osjećaji punine i ispunjenosti koju bi osjećala bili su nešto što ne mogu, a i ne želio opisati, jer je to ipak nešto naj intimnije što dvije osobe zajedno mogu doživjeti.

Pokušao mi je pružiti puno toga, a to što nije mogao koliko je meni trebalo, bolan je osjećaj kojeg sam svaki put preskakala i uvijek mu nalazila opravdanje. Ali ovaj put napravio je jedan pokret, kojeg ni danas nije svjestan, ali

je s njim sve pokazao, spasio mi dostojanstvo i ne pretjerujem, život.

Kada sam izlazila iz stana, on me zagrlio, poljubio i blago potapšao po ramenima.

Šok, šok, užas, nevjerica, tuga, jad i nemoć osjetila sam u tom trenutku. Ništa nisam rekla, samo sam izašla i krenula prema svom stanu.

Vozeći, napokon sam shvatila istinu, koju sam znala, ali tek mi je sada uspila stići do mozga. Kako sam nesritna i neispunjena, I svaku sam sekundu dala muškarcu koji to nije ni tražio. Kako mogu očekivati da to i poštuje.

Srce mi je snažno tuklo, a duša prazna i tužna, um je napokon prihvatio i pucao od izneređenosti, ali nekako osjećam kako ta izneređenost ima smisla, dobra je, i prvi put izneređenost ne smijem izbaciti već je pratiti, poštivati i slušati što mi želi reći.

Jasno i glasno sam čula.

Luce, on u tebi ne vidi ženu i ljubavnicu, on je tebe potapša kao što bi napravio prijatelju kojeg nije dugo vidio. U tvom slučaju, prijatelja, koji mu je veliku uslugu učinio, a jedini način kako mu može zahvaliti je zagrljaj. Jer nema ni novca, ni vrimenta, ni bilo što drugo kako bi ti se zahvalio.

I što će biti za koji misec? Ti ćeš biti još zaljubljenija, još vezanija, naravno on će uzeti sve što mu nudiš, toga je puno jer nudiš mu cijelu sebe.

Kada sam ušla u moj stan, moju zaštićenu zonu, briznula sam u plač, tek sam se tada počela raspadati, mislila sam kako se komadić po komadić moga tila odvaja. U tom

ogromnom plaču isplakala sam šest miseci tuge i borbe u meni.

Legla sam u krevet bez skidanja šminke, jer nije ni tribalo, već sam je skinula s rukavima od majice, brišući suze.

Pustila sam neka me nosi tuga koja je došla zbog istine, on je imamo potrebu za mojim zagrljajem, za mojim društvom, za mojim uspavankama, ali ne što sam to ja, već je mogla biti bilo koja druga pored njega.

Znam, volio me je, ali ne kao ženu, ljubavnicu, već kao prijatelja kojeg poštuje i sluša sve njegove savjete jer su mu trebali u ovome njegovom ružnom životnom periodu.

Zaspala sam uplakana, nesretna, uništena, izmorena, ali i s odlukom kako više nikada neću dozvoliti voljenom muškarcu tapšanje po ramenima.

Probudila sam se kao žena koja voli sebe!

* * *

MOJ PISAC

Ostavila sam auto sa upaljenim sva četiri, trčeći ušla u biblioteku, nisam se htela popet na prvi kat izabrati knjige, već sam napravila ono što nikada nisam, uzela na porti upravo vraćene knjige, nisam ni pogledala naslov, već mi je knjižničarka dala uz rečenicu.

- Ja sam ove čitala i meni su se svidile

Izletjela sam još brže kako mi pauk ne bi digao auto i odletjela kući skuhat ručak.

Naravno tek sam navečer uzela knjige i pročitala o čemu se radi, jedna je bila od Veronike, od Paola, a druga Ljeto, jednog našeg meni nepoznatog pisca, ali pošto sam Paola već poznavala odlučila sam se za ovu drugu.

Već na prvim stranicama knjiga mi se svidjela, tako jednostavna tema, a tako, tako čitljiva i zanimljiva. Nisam je mogla ispustiti iz ruke i u dahu sam je pročitala. Možda nekome ta knjiga ne bi bila zanimljiva, možda bi je na pola ostavio, možda ako sada pročitam više ne bih osjećala takvo uzbuđenje i puninu. To ne znam, ali u tom trenutku to je bilo nešto najljepše što sam zadnjih godina pročitala i poželjela sam upoznati osobu koja je ovo napisala.

Sutra sam pročitala ime pisca i naravno potražila ga na internetu. Vidjela sam, ima još neke knjige i zapisala sam ih.

Onda sam naravno otvorila fb i pronašla ga. Bio je izrazito zgodan muškarac, po profilu vidjelo se kako ne

provodi puno vremena na internetu i da je specifična osoba. Ne znam kako bih to opisala, ali kada je nešto nevidljivo, tako vidljivo. Zar sumnjate da sam mu odmah poslala poruku u inboks s pohvalama za njegovu knjigu, dok sam pisala kratku rečenicu ruke su mi se tresle kao da imam osamnaest i pišem momku u JNA, ali i ne znam hoće li mi ikada odgovoriti.

Odgovor sam dobila za par dana uz zahvalu što mi se sviđa njegova knjiga. Ja sva uzbuđena nastavila komunikaciju, dobivala sve kratke i šture odgovore. Ništa me to nije pokolebalo, željela sam komunikaciju s njim, ma šta komunikaciju, željela sam ga upoznati.

Malo po malo shvatila sam kako je dobro proučio moj profil i svidjelo mu se ovo što je vidio, jer sam dobivala sve brže i konkretnije odgovore.

Naravno glavna tema nam je bilo pisanje i uživala sam ima sugovornika o toj temi, jer u mom okruženju nemam nikoga, pa ja sam uvijek bila crna ovca ili ljepše zvuči ono kako kaže moja kćer; majko ti si u svemu drugačija.

Malo po malo i ja navela vodu na svoj mlin, a primijetila sam, i on je digao branu i dozvolio meni krčiti korito. Uživao je kako i u kom smjeru vodim njegovu vodu, nikakve tople ili nježne izjave nisu bile, sve službeno i sa krutim stavom, ali sam osjećala takvu sigurnost u njegovoj želji da me upozna. Naravno, željela sam to, prvo zbog njega kao muškarca, kao drugo uživati u društvu jednog dobrog pisca i da pročita neke moje radove.

Sve mic po mic i dovela ja vodu do mog mlina, e sada sam ja držala moju branu spuštenu, više kako bi se on opusti i bio muškarac do kraja.

Znate ono kada je muškarac baš pravi muškarac, kada zna da žena vodi igru, ali glumi kao ne zna jer to što ona radi u zajedničkom je interesu, e takve pametne muškarce volim. Znamo oboje kako sve znamo, ali se pravimo da ne znamo, jer to što se pravimo da ne znamo, bit će dobro za sve drugo što znamo i uživati ćemo u tom zajedničkom znanju neznanja.

Ja sam skratila našu „Malu scenu“ u inboks u jednoj stavci napisala.

- Volila bih kako bi pročitali moje radove, samo recite gdje i kada.

Naravno, on nije živio u Splitu, ali meni za ugodu nigdje nije teško ići, a ovaj muškarac je više od ugođe, on može biti jedna lijepa uspomena.

Brzo je prihvatio moju želju za upoznavanjem, ali priznajem osjetila sam kako je stvarno želio mene kao pisca, a ne kao ženu, što mi je puno bilo drago, jer sve žene vole kada ju osjete kao osobu, a nepredmet muške požude. Dogovor je pao prvi vikend, a bila je srijeda, naravno ne dolazi u obzir subota, jer već kada putujem neću zbog par sati, već ću posjetiti i neku prijateljicu i spavati kod nje. Odmah sam se uhvatila priprema i zvala sve ljude u Zagrebu.

Vikend je bio isplaniran do u minutu. Nisam htjela ići s autom jer ne mogu se snaći u Zagrebu i mirnija sam kada sjednem u autobus i na miru me dovede od točke A do točke B.

Ravno sam otišla kod prijateljice kako bi ostavila stvari i napričati se. Dogovor s Mojim piscem je bio subota

jutro. Čim sam se raskomodila poslala sam poruku, tu sam i gdje ćemo se naći. Kad dobijem poruku, - Ja idem u centar, možemo i večeras.

Trebam li pisati kako sam brzo pristala.

- Može, slobodna sam, kada Vam i gdje odgovara
- Pa kada i gdje Vama odgovara
- Ja ne poznajem kafiće, pa negdje najbolje oko trga
- Onda najbolje ispod sata u devet.
- Može, vidjeli ste moju sliku, nadam se da ću i ja Vas prepoznati
- Ok, vidimo se
- Ok

Prijateljica mi je ostala u čudu i tužna kada sam je ljubila pri izlasku iz stana, jer se nadala priči i smiju do jutra, ali je i razumjela što želim prije upoznati osobu zbog koje sam došla kod nje.

- Aj, sritno i lipo mi se zabavi
- Ma ja samo želim osjetiti kakav je on i je li knjiga samo njegov produženi dio, ili nešto što on nije, pa u nemogućnosti da tako nešto proživi... piše o tome.
- Aj, Lucija, ti želiš puno toga osjetiti.

Dovikne mi prijateljica kroz smij, zatvarajući vrata za mnom.

Stigla sam pet minuta ranije, cijela sam bila nervozna, bila je jesen pa nije bila velika zima, ali se trebala obući jaketa. Bez potrebno je opisivati što sam imala na sebi, sigurni

budite kako sam došla u najboljem izdanju, koliko sam mogla s tom nervozom.

Osjećala sam se kao srednjoškolka koja ima prvi rendes ispred sv. Frane i čeka momčića lica punog puberteskih bubuljica. Niti ja imam osamnaest godina, niti je ovo riva, a bome ovaj momčić odavno je izašao iz puberteta.

Ma sve to nije bitno jer sam se osjećala upravo tako i priznajem odličan osjećaj.

Gledam ljude oko sebe i razmišljam znaju li oni koga ja čekam, vide li oni moju nervozu i uzbuđenje istovremeno, ma znam ja, nitko nikoga ne vidi, ali želim što prije neka prođu ovi trenuci jer puno imam godina, srce će me izdati.

Odjednom prema meni ide jedan mali, simpatični muškarac, sa širokim osmijehom, pogledam ga razočaranim pogledom, odmah shvatim da to nije „Moj pisac“, ali razočarenje koje sam ja vidjela u njegovim očima pokazalo je kako mu je žao što „ja“ nisam ta koja njega čeka, moj zaključak, spoj na slijepo.

Zagreb, trg, devet sati na večer sve je bilo užurbano i puno ljudi, ali ja sam bila sama u svom čekanju.

I onda sam u daljini između stotine ljudi primijetila „Mog pisca“ pa naravno da sam ga prepoznala, samo što je bio još zgodniji i još šarmantniji u prirodi. Pratila sam ga dok je dolazio prema meni, a i on je mene odmah prepoznao i bilo mi je drago to što sam vidjela u očima, ne znam točno što je to bilo, ali sigurno nije bilo razočarenje.

Upoznavanje je bilo kratko i nebitno, jer smo se odmah uputili u jedan miran kafić, kako bi mogli na miru pričati

o svemu što smo se dogovorili preko poruka. Već hodaćući jedno pored drugog osjećala se posebna energija. Naravno nabijena seksom, dvoje zdravih ljudi iste energije drugo se i ne može očekivati, ali da se odjednom ovako osjećam bilo je očaravajuće, ali i malo me plašilo. Sebi sam odmah rekla, Luce, uživaj u ovom trenutku i ne postavljalj nikakva pitanja životu, ni zašto se ovo događa ni koliko će trajati.

Ušli smo u jedan mali kafić, koji je imao galeriju i odmah smo se popeli gore i sjeli u kut kako bi imali mir, uživala sam u svakom njegovom pokretu jer sam osjećala njegovu potrebu da me dodirne i onda kada nije bilo to potrebno, ali i ja sam uzvraćala te usputne dodire. Ne znajući zašto, već moram ga dotaknuti, kada sjedam, moram ga dotaknuti, kada skidam jaketu, moram ga dotaknuti kada gledam u konobarici i naručujem piće, moram ga dotaknuti i kada pričam, on je svaki moj dodir uzvraćao odobravajućim pogledom i potvrdom kako uživa isto kao i ja.

Prije nego je konobarica donijela piće ja i „Moj pisac“ instiktivno smo se zagrlili i kada smo se odvojili poslije dugog poljupca primijetili smo kako je moja medica i njegovo pivo na stolu. Počeli smo se smijati i čuditi što ovo radimo, pa zar nemamo dovoljno godina i ne možemo se kontrolirati, pa zar nismo prošli fazu ludosti.

Puno puta sam ja svojim primjerom dokazala, koliko god imaš godina nikada nisi stara za ludosti, već radiš veće, više uživaš i čak si ponosna kao ja sada, i pišem o tome znajući kako će te svi vi koji ovo čitate podržati me ili ne, priznali to ili ne, uživati u svim mojim ludostima. Možete li zamisliti dvoje ljudi u srednjim četrdesetima, u

kutu punog kafića sjede čvrsto zagrljeni i ljubeći se kao da su sami, bez srama i straha od osude ljudi oko njih. Vjerujte mi taj trenutak nikada neću zaboraviti i voljela bi ga još puno puta proživjeti.

Nit znam nit mogu znati kada smo se razdvojili, već se samo sjećam kako me s ogromnom požudom pogledao i rekao.

- Ti se meni puno sviđaš, idemo kod mene.

Bez riječi smo se digli i ušli u prvi taksi, nismo se razdvajali ni pri ulasku, a ostat će te bez opisa detalja, suvišni su i neprilagođeni našim godinama i ljudima koji se i ne poznaju. Zar je to bitno, meni i njemu nije u tom trenutku ništa bilo bitno, osim dodira. Da je netko pokušao razdvojiti nas, osta bi bez ruke, noge ili bez glave, mi ne bi ni bili osuđeni, jer bi pred sudom bili proglašeni trenutno neuračunljivi. I sada se sjećam svakog dodira i još osjećam na sebi njegov pogled pun požude i nevjerice kako se to baš njemu događa.

Ja mu dodirom dokazujem to što osjećamo, stvarno je nešto rijetko što se u životu događa i neka se opusti, jer nit će ovaj trenutak trajat dugo, a ni vječno.

Između taksija i njegovog stana jedino što sam uspjela napraviti, je poslati prijateljici poruku kako večeras ne spavam kod nje, odgovor je bio.

- Nisam ni sumnjala kako ga nećeš smantat, aj, pazi prijateljice.

Zašto bi se pazila, od čega, ne želim ni razmišljati o tome, želim samo neka me nastavi ovako paziti i maziti, ali nit sam joj to odgovorila, nit je bilo potrebno. Poznavala je

ona dovoljno mene i bude li se trebalo paziti, moj će emocionalni alarm svirati, kao policijska sirena.

Sada uživam u paženju, pažnji i dodiru prekrasnog i pametnog muškarca, sve sam sirene ugasila i do daljnega ih čak pokvarila, a meštar za popravak je u Splitu. Osjećate li zbrčkano pisanje, pa i ja sam tada bila zbrčkana i baš je lipo bit zbrčkan, svima bih to preporučila, a za upute jedino mogu napisati, ne dajem upute za ludosti.

Prvo što sam uočila kada sam ušla u stan, bila je puno lijepih slika, s motivom Dubrovnika, znala sam kako je to naslikao u fazi nostalgije. Sve drugo je bilo moderno rečeno minimalizam, pravi samački stan, iznenađujuće uredno za jednog muškarca, ne baš pici pici, ali ono „iznenađujuće uredno“.

Moram priznati kako me malo spopao, sram, neugoda jer doći u stan nepoznatog muškarca, moramo priznati koliko god bili IN i feminizirani, nije baš puteno za jednu ženu. Ma brzo me prošli ti svi nemiri kada me Moj pisac pogledao i kažem sama sebi; Ne opterećuj se, Lucija, glupostima, sada si tu i nema nazad, pruži sve što možeš pružiti i uzmi sve što možeš uzeti, čak i ono što ti se ne nudi i ono što je zaštićeno, prokopaj, iskopaj i zamotaj dušu tim nađenim blagom. Kako ovo patetično zvuči, ali kad je tako bilo, uzela sam motiku u obliku osmijeha i uhvatila se kopanja korita.

Sve je on to znao, osjećao i prećutno hranio moj osmijeh, svojim pričama, zagrljajem i usputnim poljupcem, ja bi se isto svako malo popela na prste, pa ga zagrlim i poljubim. Jesmo li jeli, jesmo li pili, o kojim knjigama smo pričali, o

kojim piscima i slikarima smo raspravljali, to vas mnogo ne zanima. Jesmo li smo zaspali u zagrljaju?

Puno toga se dogodilo prije te puno lipe zaštitničke poze za spavanje, ja nisam htjela spavati, ja nisam htjela da me on štiti, nisam htjela da on ima potrebu za spavanjem. Htjela sam puno toga i dobila sam sve to, puno toga.

Da, zaspali smo zagrljeni, umorni, ali nisam osjećala njegovu zaštitu. Već sam ja u ovoj priči zaštitnik, znala sam kako će to on osjetiti, malo će mu zasmetati, ali i to smo sada preskočili.

Dva dana smo proveli u njegovom stanu, samo smo na kratko otišli nešto pojesti u prvu birtiju, baš birtiju, ne restoran, jer ta riječ ne pripada prostoriji koja ima plastične stolice obložene, rozim jastucima s tamno žutim stolnjacima. Šta mislite je li nam to smetalo, tako smo brzo pojeli da sam se sjetila boja tek sada kada ovo pišem. Nama je bilo najbitnije pojesti i što prije se vratimo u njegov stan.

I onda sam trebala krenuti nazad u Split. U njegovom ponašanju ništa nisam mogla vidjeti, je li mu žao ili drago, tako je postao nečitljiv, toliko, koliko je prije bio čitljiv. Nisam se puno ni trudila, jer previše se toga lijepoga dogodilo i sada dolazi neizbježno, moj odlazak. Vjerujte mi uopće nisam bila tužna zbog odlaska, jer došla sam provesti nekoliko sati sa meni zanimljivim piscem, a dobila sam dva dana i dvi noći. S tugom bi bila nezahvalna i uništila svu radost u sebi, a to stvarno nisam željela.

Rastanak ispred autobusa bio je prijateljski, što zbog svijeta oko nas, što zbog svjesnosti, kako je ovaj rastanak

bio zapisan i prije nego smo se i upoznali, negdje daleko, a da mi tamo nismo ni bili.

Sjela sam u autobus, još ga jednom pogledala, mahnula, iako on to nije ni vidio jer je već bio negdje daleko u mislima, negdje gdje ja sigurno nisam bila.

Duboko sam udahnula i promislila, upravo kako vozač vozi ovaj autobus, tako i ja držim volan svog života čvrsto u svojim rukama i ovo je samo jedna stanica, gdje sam se malo odmorila i ukrcala novo znanje kako bi lakše i ugodnije nastavila vožnju prema svome cilju.

Niti jednu moju napisanu stranicu nije pročitao, to mu je bilo pored moga tijela nebitno.

Uopće zbog toga ne osjećam ljutnju, jer sam svjesno koketirala sa svojom seksualnošću i uživala sam u svakom pokretu zavođenja.

Svaka žena treba biti koketa, ja sam mogla napisati roman za Pulizerovu nagradu, da se Mom piscu nije svidio moj izgled i nije osjetio požudu prema meni, nikada mi ne bi posvetio sate i sate svog znanja i samoga sebe.

Isto tako da nisam stotine knjiga pročitala i njegovu slučajno, nikada mi isto tako ne bi posvetio sate i sate svog znanja i samoga sebe.

Rijetki muškarci žele imati pametnu ženu pored sebe, to im ubija muškost, pa zašto vam ne bih pružile tu laž.

Žene ne trebaju biti pametne, ali kokete da!

Bilješka o autorici

Darija Bujas rođ. Kovačić, djetinjstvo je provela u Žrnovnici, mjestu udaljenom deset kilometara od Splita, gdje se rodila 31. srpnja 1967. god.

Još u osnovnoj školi pisala je poeziju i kratke priče, koje su izlazile u tadašnjoj Nedjeljnoj Dalmaciji.

Srednju školu završila je u Splitu, zatim se udala i postala majka i kućanica. Cijelo je vrijeme pisala, ali nije objavljivala. Završila je dvije godine likovne akademije, a bilo joj je veliko opterećenje uz djecu slikati i raditi, pa je prekinula akademiju.

Kako bi udovoljila svoju glad za umjetnost, a da istovremeno to donosi prihod, otvorila je salon vjenčanica. Postala je veoma uspješna modna kreatorica, čak je imala modnu reviju u Londonu, gdje je bila veoma zapažena.

Prije pet godina vratila se pisanju i to u obliku kratkih priča. Ima već napisanu knjigu, „Sto godina života Dalmatinskih žena“, ali još je nije objavila. Njezino razmišljanje je; kada dođe pravo vrijeme, doći će i pravi nakladnik.

Pisala je kolumne za Dalmatinski portal, sa velikom čitanošću, dok sada piše za Dalmacija Danas, gdje je potvrdila da su njezine priče zanimljive.

SADRŽAJ

ZORE TRAŽI LJUBAVNIKA /	5
DALMATINKA NA BIKIJADI /	8
BIKIJADA 2 /	13
SPLIĆANKA SE NIJE NADALA DA ĆE SE /	22
LJUBAVNIK ZALJUBIT U NJU	
SEKS U PEDESETIMA /	26
MATE JE U TEŠKIM MUKAMA /	30
SPLIĆANKE NA PLAŽI /	33
MUKE PO SANJI /	37
ROBERTA /	40
LUCINA OBIČNA KAVA /	44
ZAVA I NEVISTA /	47
ČAKULA U LVXORA /	51
LJUTA SVEKRVA /	55
NOĆNI IZLAZAK SPLIĆANKI /	58
NEZAPOSLENI MOZGOVI /	62
RAZMAŽENA KĆI /	66
NENADANI SUSRET /	70

POMORČEVA ŽENA / 73

AVANTURA KOD PRIJATELJICE MILE / 77

MAKOVNJAČA / 81

UDAVAČA U KLUBU SAMACA / 85

ISPOVIJEST / 89

DALMATINSKA BABA NA ŠTANGI / 93

ISPOVIJEST MASERKE / 96

MIŠEL U AKCIJI / 100

KADA KĆER POREMETI JUTARNJU KAVU / 104

LUCE U POSJETI RODITELJIMA / 109

MAJA / 117

ŠNICEL / 121

JEZIKOVA JUHA / 125

OSMRTNICE / 130

ZALJUBLJENI MUŽ / 133

ZALJUBLJENA GOSPOĐA / 139

MOJ PISAC / 146

BILJEŠKE O AUTORICI / 157

Darija Kovačić Bujas
Priče nestašne gospođe

Biblioteka
Književno pero

Nakladnik
Hrvatsko književno društvo

Braće Fućak 5 a
51000 Rijeka, Hrvatska
hkd.cwa@gmail.com
mob: +385 (0)98 18 17 012

Za nakladnika
Ernie Gigante Dešković

Urednik
Valerio Orlić

Naklada
300 primjeraka

Tisak i uvez
Printyng SM

Tisak dovršen mjeseca lipnja 2022.